

# **Rozpočty krajských měst v České republice - zhodnocení možností změn**

Bc. Romana Haasová

---

Diplomová práce  
2012

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta managementu a ekonomiky

---

# ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Romana HAASOVÁ**  
Osobní číslo: **M10500**  
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**  
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Rozpočty krajských měst v České republice –  
zhodnocení možností změn**

Zásady pro vypracování:

## Úvod

### I. Teoretická část

- Charakterizujte rozpočtovou skladbu obcí v České republice.
- Zhodnoťte současné trendy a problémy financování obcí v České republice.

### II. Praktická část

- Analyzujte příjmovou a výdajovou stránku rozpočtů krajských měst v České republice.
- Syntetizujte poznatky získané analýzou krajských měst v České republice.
- Navrhněte možnosti optimalizace rozpočtu vybraného krajského města v České republice.

## Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70  
Rozsah příloh:  
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:


- [1] HALÁSEK, D. Veřejná ekonomika. 2. přeprac. vyd. Opava: Optys, 2007. 207 s. ISBN 80-85819-60-1.  
[2] PETERKOVÁ, H. Finanční hospodaření územních samosprávných celků a jeho přezkum. 2. vyd. Praha: Institut pro místní správu Praha. 93 s. ISBN 80-86976-13-6.  
[3] PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů. 2. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 80-247-2789-9.

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.**  
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva  
Datum zadání diplomové práce: **26. března 2012**  
Termín odevzdání diplomové práce: **2. května 2012**

Ve Zlíně dne 26. března 2012

  
prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková  
děkanka



  
RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.  
ředitel ústavu

# PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby<sup>1</sup>;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3<sup>2</sup>;
- podle § 60<sup>3</sup> odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

---

<sup>1</sup> zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

<sup>2</sup> zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

<sup>3</sup> zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60<sup>4</sup> odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

25. 2012

Haasova

<sup>4</sup> zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíádně k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

## **ABSTRAKT**

Tématem diplomové práce jsou Rozpočty krajských měst v České republice – zhodnocení možností změn. Cílem práce je porovnat skladbu rozpočtů krajských měst. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část poskytuje základní informace o pojmech týkajících se dané problematiky, tj. rozpočet, rozpočtový proces, včetně rozpočtového určení daní. Praktická část obsahuje analýzu rozpočtů krajských měst a následně také shrnutí poznatků získaných analýzou. Hlavní problémy jsou následně řešeny návrhem možnosti změny v rozpočtu vybraného krajského města.

Klíčová slova: rozpočet, krajské město, rozpočtové určení daní, příjmy, výdaje

## **ABSTRACT**

The Master thesis deals with Budgets of Regional Towns in the Czech Republic - Evaluation of Opportunities. The aim of this work is to compare composition of regional towns' budgets. The thesis is divided into two parts, theoretical and practical. The theoretical part provides some basic information about the terms of this issue, like budget, budget process, including the tax revenue. The practical part contains an analysis of the budgets of regional towns and subsequently a summary of knowledge gained in analysis. The main problems are then solved in the proposed budget changes options selected regional town.

Keywords: budget, regional town, tax revenue, income, costs

Na tomto místě bych ráda poděkovala svému vedoucímu diplomové práce panu Mgr. Jiřímu Novosákovi, Ph.D. za odborné vedení, příjemnou spolupráci, cenné rady, pomoc a připomínky při vypracování této práce.

Dále bych chtěla také poděkovat svým nejbližším za podporu, pochopení a trpělivost během celého mého studia.

Děkuji.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

# OBSAH

<b>ÚVOD</b> .....	<b>5</b>
<b>I TEORETICKÁ ČÁST</b> .....	<b>7</b>
<b>1 ROZPOČTOVÁ SKLADBA</b> .....	<b>8</b>
1.1 ROZPOČTOVÝ PROCES .....	9
1.2 KLASIFIKACE ROZPOČTOVÉ SKLADBY.....	13
1.3 CHARAKTERISTIKA PŘÍJMOVÉ STRÁNKY ROZPOČTU.....	14
1.3.1 Daňové příjmy .....	16
1.3.2 Nedaňové příjmy .....	17
1.3.3 Kapitálové příjmy.....	17
1.3.4 Přijaté dotace .....	18
1.4 CHARAKTERISTIKA VÝDAJOVÉ STRÁNKY ROZPOČTU .....	19
<b>2 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ</b> .....	<b>22</b>
2.1 VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ A ROZPOČTOVÉHO URČENÍ DANÍ .....	22
2.2 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ OD ROKU 2008 .....	25
2.3 MOŽNÁ NOVELA ZÁKONA O ROZPOČTOVÉM URČENÍ DANÍ.....	28
<b>3 ROZPOČTY OBCÍ ČR</b> .....	<b>30</b>
3.1 VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ OBCÍ A DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ.....	30
3.2 TRENDY A PROBLÉMY ROZPOČTŮ OBCÍ.....	34
<b>II PRAKTICKÁ ČÁST</b> .....	<b>36</b>
<b>4 METODIKA PRÁCE</b> .....	<b>37</b>
<b>5 PŘÍJMY ROZPOČTŮ KRAJSKÝCH MĚST</b> .....	<b>39</b>
5.1 DAŇOVÉ PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST .....	41
5.2 NEDAŇOVÉ PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST .....	45
5.3 KAPITÁLOVÉ PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST.....	47
5.4 PŘIJATÉ TRANSFERY KRAJSKÝCH MĚST.....	49
5.4.1 Neinvestiční přijaté transfery .....	51
5.4.2 Investiční přijaté transfery .....	52
<b>6 VÝDAJE ROZPOČTŮ KRAJSKÝCH MĚST</b> .....	<b>55</b>
6.1 BĚŽNÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST.....	57
6.2 KAPITÁLOVÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST.....	62
<b>7 SYNTÉZA POZNATKŮ ZÍSKANÝCH ANALÝZOU ROZPOČTŮ</b> .....	<b>67</b>
7.1 PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST.....	67
7.2 VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST .....	69
<b>8 NÁVRH MOŽNOSTI OPTIMALIZACE ROZPOČTU KRAJSKÉHO MĚSTA OSTRAVA</b> .....	<b>71</b>



8.1	NÁVRH OPTIMALIZACE ROZPOČTU POMOCÍ METODY BENCHMARKING .....	74
<b>ZÁVĚR</b> .....		<b>77</b>
<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY</b> .....		<b>79</b>
<b>SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK</b> .....		<b>86</b>
<b>SEZNAM OBRÁZKŮ</b> .....		<b>87</b>
<b>SEZNAM TABULEK</b> .....		<b>88</b>
<b>SEZNAM PŘÍLOH</b> .....		<b>89</b>

## ÚVOD

Stejně jako mají subjekty v soukromém sektoru svůj rozpočet, hospodaří i územní samosprávné celky dle předem schválených rozpočtů. Stát získává finanční prostředky vybíráním daní, které dále rozděluje do nižších rozpočtů. K obcím se tak tyto prostředky dostávají pomocí transferů ze státního nebo krajského rozpočtu, případně ze státních fondů. Veřejné finance a s nimi spojené financování územních samosprávných celků je v dnešní době velmi aktuálním tématem. Současný stav veřejných financí a neustále narůstající dluh je příčinou mnoha otázek a diskuzí k tomuto tématu. Kvůli neustálému růstu deficitu veřejných financí dochází v současných dnech ke schvalování řady rozpočtových opatření, jejichž cílem je deficit snížit. Tato rozhodnutí do určité míry ovlivňují i rozpočty územních samosprávných celků, neboť dochází ke krácení jejich příjmové stránky. Ovlivňovány jsou také výdajové stránky rozpočtů, neboť současným trendem je jejich zvyšování. Používání veřejných prostředků by se mělo řídit také pravidly hospodárného, účelného a efektivního hospodaření.

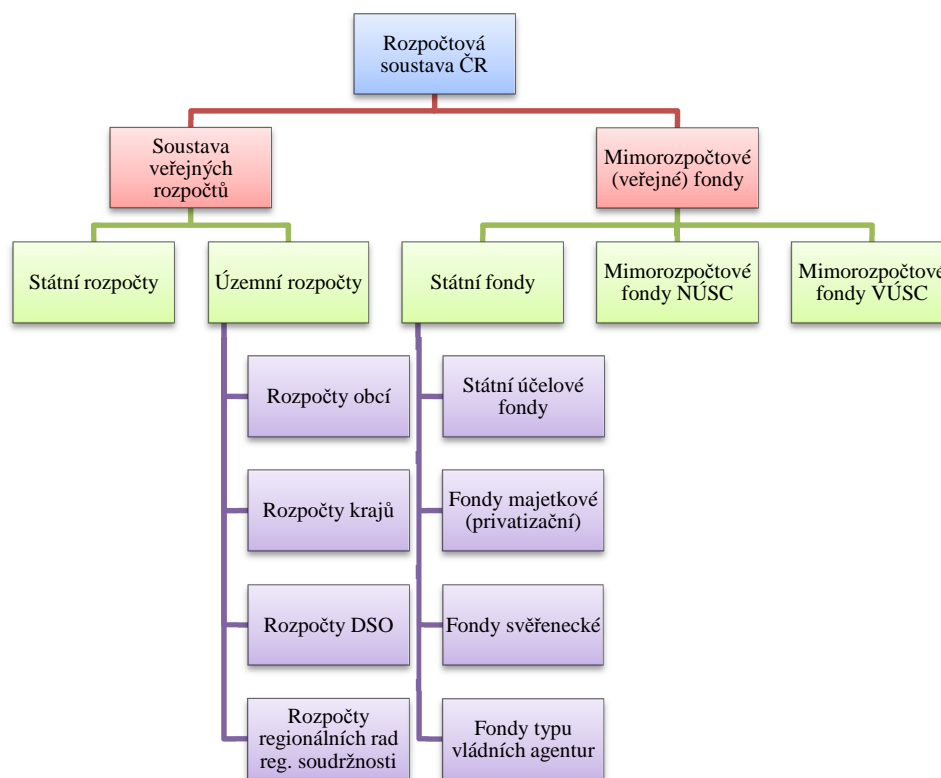
Diplomová práce je zaměřena na Rozpočty krajských měst v České republice – zhodnocení možností změn. Cílem praktické části tedy bude porovnat skladbu rozpočtů krajských měst a také zhodnotit faktory, které ovlivňují stav a vývoj rozpočtů krajských měst. Na základě těchto poznatků se poté pokusit navrhnout možné změny ve financování vybraného krajského města. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část charakterizuje základní pojmy týkající se dané problematiky, tedy co je to rozpočet, jak je schvalován – tzv. rozpočtový proces, vymezuje pojem rozpočtové skladby, popisuje příjmovou a výdajovou stránku rozpočtu, charakterizuje a popisuje vývoj rozpočtového určení daní. Součástí teoretické části je také zhodnocení vývoje příjmů a výdajů obcí České republiky za léta 2002-2010. Praktická část je rozdělena na tři části. Hlavní část tvoří analýza rozpočtů krajských měst, tedy rozbor příjmové a výdajové stránky za léta 2007-2010. Příjmy jsou analyzovány v členění na daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Daňové příjmy jsou rozděleny do pěti skupin. Jedná se o daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, DPH, daň z nemovitosti a ostatní daně a poplatky. Výdaje jsou rozděleny na běžné a kapitálové. Oba typy výdajů jsou analyzovány podle odvětvového třídění. Jsou tedy rozděleny na zemědělství a lesní hospodářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, služby pro obyvatelstvo, sociální věci a politika zaměstnanosti, bezpečnost státu a právní ochrana a nakonec všeobecná

veřejná správa a služby. Po analytické části následuje část syntetická, tedy shrnutí poznatků získaných analýzou, rozdělených na příjmovou a výdajovou stránku rozpočtu. Závěrem praktické části je část návrhová. Cílem návrhu je poskytnout vybranému krajskému městu Ostravě možnosti optimalizace rozpočtu, díky kterým by mohlo zvýšit své příjmy a zároveň snížit alespoň část svých provozních nákladů.

## **I. TEORETICKÁ ČÁST**

## 1 ROZPOČTOVÁ SKLADBA

Legislativní úpravu rozpočtové skladby je možné nalézt ve vyhlášce Ministerstva financí České republiky č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě ve znění pozdějších předpisů. (Peterková, 2008, s. 59) Právní legislativa, která se zabývá úpravou otázek souvisejících s rozpočtem a závěrečným účtem obcí, je obsažena v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, označovaném také jako „malá rozpočtová pravidla“. Tento zákon upravuje především tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků. (Břeň, 2012) Tyto dva právní předpisy rozebírá a komentuje ve své knize Schneiderová (2012).



Obr. 1 Schéma rozpočtové soustavy ČR

Zdroj: Vlastní zpracování dle Pastuszková (2009)

Rozpočtová skladba (nebo také rozpočtová klasifikace) se využívá pro porovnatelnost jednotlivých příjmů a výdajů v čase, neboť každá úroveň rozpočtů je rozdílná. Rozpočtová skladba upravuje v České republice způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů státu, obcí a krajů. Soustava veřejných rozpočtů, jejímž typickým znakem je využití nenávratného, neekvivalentního a nedobrovolného

způsobu financování, je znázorněna na předchozím obrázku (Obr. 1). Finanční prostředky jsou využívány na financování veřejných a smíšených statků. (Halásek, 2007, s. 127; Provazníková, 2009, s. 109)

## 1.1 Rozpočtový proces

Rozpočet obce, jako finanční plán obce, je sestavován a schvalován na jedno rozpočtové období, kterým bývá zpravidla jeden kalendářní rok, který je pak označován jako rok fiskální. Samotný rozpočtový proces zahrnuje dobu delší, obvykle je to 1,5 – 2 roky. (Pařízková, 2008, s. 58; Provazníková, 2009, s. 70) Rozpočtový proces lze tedy rozdělit do několika fází:

1. sestavení návrhu rozpočtu,
2. projednávání a schválení,
3. plnění rozpočtu a
4. kontrola realizace rozpočtu.

Na základě analýzy hospodaření let minulých (minimálně 2 roky zpět) a stanovení priorit na další rozpočtové období provede výkonný orgán obce (většinou se jedná o finanční odbor) tvorbu podkladů pro vytvoření rozpočtu a následně také sestavení návrhu rozpočtu. Při tvorbě rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu, jenž slouží pro střednědobé finanční plánování. Sestavuje se zpravidla na dobu dvou až pěti let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet. Strukturou by měl odpovídat rozpočtu, dále by měl také obsahovat souhrnné údaje o příjmech a výdajích a hlavně by se měl zaměřit na dlouhodobé závazky a pohledávky. Při tvorbě návrhu rozpočtu se vychází i z vazeb na jiné rozpočty (např. státní, krajský atd.) a také z konkrétních požadavků jednotlivých vedoucích odborů a zastupitelů. (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 13; Provazníková, 2009, s. 70)

Po sestavení návrhu rozpočtu, je tento návrh projednáván výkonnými orgány obce, tj. ve finančním výboru, a následně v radě obce. Pokud existují připomínky, finanční odbor je zapracuje do návrhu rozpočtu. Poté je možno schválit rozpočet. Pravomoc schvalovat rozpočet náleží do samostatné působnosti zastupitelstva. Závazné ukazatele jsou po schválení rozepisovány podle podrobné rozpočtové skladby. Schválený rozpočet je buď vyrovnaný, deficitní (schodkový), nebo přebytkový. Vyrovnaný rozpočet, je takový, když se příjmy rovnají vynaloženým výdajům. U přebytkového rozpočtu příjmy převyšují

výdaje, tyto příjmy jsou určeny k využití v následujících letech. U deficitního rozpočtu je to naopak, tj. výdaje převyšují příjmy a dochází tak k zadlužování, takový rozpočet může být schválen pouze v případě, že schodek bude možné uhradit např. finančními prostředky z minulých let. Rozpočet musí být vždy reálný, pravdivý a úplný. (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 13; Provazníková, 2009, s. 70)

V průběhu roku je nutná kontrola plnění rozpočtu a vyhodnocení hospodaření během roku. Finanční odbor a rada obce vypracovává přehled o skutečném plnění a závěrečný účet obce, které schvaluje zastupitelstvo obce. Podle zákona o obcích je každý samosprávný celek povinen si nechat provést přezkoumání svého hospodaření. O to může požádat krajský úřad, který tuto činnost vykoná v rámci přenesené působnosti, nebo obec může přezkoumání zadat nezávislému auditorovi, příp. auditorské společnosti. Instrukce, jež provede přezkoumání, zpracuje zprávu o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, která je nezbytnou součástí při projednávání závěrečného účtu. Závěrečný účet by měl být přehledný a měl by mít vypovídací schopnost jak pro zastupitele, tak pro občany. Jeho součástí by měl být celkový pohled na hospodaření v uplynulém roce, a také by měl obsahovat detailní členění příjmů, výdajů a jejich analýzu a vyhodnocení stavu. Před projednáváním závěrečného účtu zastupitelstvem musí být nejméně 15 dní předem vhodným způsobem uveřejněn, aby se k němu mohli vyjádřit i občané. (Provazníková, 2009, s. 70-72)

Při přípravě a schvalování rozpočtu je nutné dodržovat následující zásady rozpočtového procesu (Pařízková, 2008, s. 65-66; Peková, 2011b, s. 118-119):

1. zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu, tedy použití finančních prostředků jen v roce, pro který byly schváleny;
2. zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu, kdy rozpočet vychází z analýzy hospodářských procesů;
3. zásada efektivnosti, hospodárnosti a účinnosti (propojení se zásadou účelovosti, tzn. využití financí jen k účelům, pro které byly určeny);
4. zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu (přehlednost);
5. zásada dlouhodobé vyrovnanosti (rozpočet lze schválit krátkodobě jako deficitní);
6. zásada publicity (veřejné projednávání a schvalování).

Rozpočty územních samosprávných celků mají vztah ke státnímu rozpočtu, který však nebývá schvalován s předstihem, aby mohl platit již od 1. 1. rozpočtového období, na který je schvalován. Proto se až do nabytí účinnosti zákona o státním rozpočtu hospodaří s objemem finančních prostředků rozpočtu schváleného pro předchozí rozpočtový rok. Toto období je označováno jako rozpočtové provizorium. Výdaje jsou uvolňovány do výše 1/12 celkové částky v každém měsíci. Tato pravidla platí i pro rozpočty územních samosprávných celků, které jsou schválením státního rozpočtu také ovlivněny. Pravidla pro hospodaření během rozpočtového provizoria obce stanovuje její zastupitelstvo. Jejich schválením by neměla být narušena plynulost hospodaření jak obce, tak i jejich příspěvkových organizací. Po schválení rozpočtu se příjmy a výdaje vynaložené během rozpočtového provizoria stávají příjmy a výdaji schváleného rozpočtu. (Peterková, 2008, s. 15-17)

Tab. 1 Schéma běžného rozpočtu

<b>Příjmy</b>	<b>Výdaje</b>
<p><b>daňové</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- svěřené daně</li> <li>- sdílené daně</li> <li>- místní (a regionální) daně</li> <li>- správní poplatky (daně)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.)</li> <li>- veřejný pořádek (policie, hasiči apod.)</li> <li>- vzdělání</li> <li>- péče o zdraví (veřejné zdravotnictví atd.)</li> <li>- bydlení</li> <li>- komunální služby</li> <li>- na podnikání</li> <li>- ostatní běžné výdaje (nahodilé, placené pokuty apod.)</li> <li>- placené úroky</li> <li>- běžné dotace jiným rozpočtům</li> </ul>
<p><b>nedaňové</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- uživatelské poplatky za služby</li> <li>- příjmy z pronájmu majetku</li> <li>- příjmy od vlastních neziskových organizací</li> <li>- zisk z podnikání</li> <li>- ostatní</li> </ul>	
<p><b>přijaté transfery</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- běžné dotace ze státního rozpočtu</li> <li>- běžné dotace ze státních fondů</li> <li>- od územních rozpočtů</li> <li>- ostatní běžné příjmy (nahodilé, přijaté dary, sankce, apod.)</li> </ul>	
<b>(Saldo – přebytek)</b>	<b>(Saldo – schodek)</b>

Zdroj: Vlastní zpracování dle Provazníková (2009, s. 67)

Rozpočet lze sestavit jako bilanci příjmů a výdajů, kdy jednotlivé položky jsou rozděleny do podoby běžného a kapitálového rozpočtu, což je důležité pro rozpočtové analýzy nebo pro plánování investic. (Peková, 2005, s. 94-95)



Běžný rozpočet zahrnuje každoročně se opakující příjmy a výdaje, které se vztahují k danému roku. Rozhodující část je tvořena mandatorními (zákonnými) výdaji. Na obecní úrovni představuje minimálně 2/3 rozpočtu. Běžný rozpočet by měl být dlouhodobě přebytkový, případně vyrovnaný, kdy finanční prostředky pokryjí pouze běžné výdaje. Hospodaření s deficitem by mělo být jen výjimečné a v důsledku objektivních příčin. (Červenka, 2009, s. 25; Peková, 2005, s. 96)

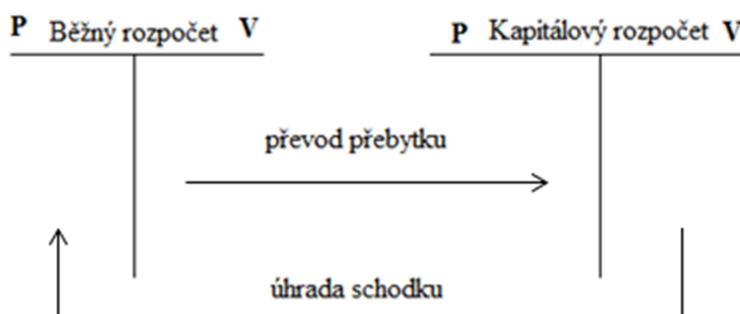
Kapitálový rozpočet zahrnuje jednorázové a běžně se neopakující příjmy a výdaje. Může být sestaven jako deficitní, kdy je dluh možné řešit návratnými zdroji. Zůstává však otázkou, zda je toto hospodaření etické, neboť dochází k zadlužování budoucích generací. (Červenka, 2009, s. 25; Peková, 2005, s. 97)

Tab. 2 Schéma kapitálového rozpočtu

Příjmy	Výdaje
- z prodeje majetku	- na investice
- kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soustavy	- kapitálové dotace jiným rozpočtům
- příjmy z půjček apod.	- na nákup obligací, akcií
- příjmy z emise vlastních obligací	- poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky
- přebytek běžného rozpočtu	- splátky dříve přijatých půjček
- dary na investice apod.	- krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: Vlastní zpracování dle Provažníková (2009, s. 68)

Vztahy mezi běžným a kapitálovým rozpočtem jsou znázorněny na následujícím obrázku (Obr. 2). Pokud běžný rozpočet vykazuje přebytek, je možné jej převést do kapitálového rozpočtu. Pokud kapitálový rozpočet je deficitní, lze schodek uhradit prostřednictvím běžného rozpočtu.



Obr. 2 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem

Zdroj: Vlastní zpracování dle Peková (2011b, s. 106)

## 1.2 Klasifikace rozpočtové skladby

Rozpočtovou skladbu v ČR je možné rozdělit podle čtyř základních kritérií, jednotlivá členění se však v praxi prolínají (Peková, 2011b, s. 143-146; Provozníková, 2009, s. 118):

1. **Odpovědnostní třídění** (kapitolní, organizační) je v České republice povinné pouze u státního rozpočtu a v současnosti je tvořeno 40 kapitolami. Vyjadřuje odpovědnost správců kapitol (ministerstva a ústředních orgánů) za hospodaření s finančními prostředky. Zvláštní postavení má kapitola Všeobecná pokladní správa, Státní dluh a Operace státních finančních aktiv.
2. **Druhové třídění** je základním typem třídění státního rozpočtu a umožňuje propojení na účetnictví. Peněžní operace jsou rozděleny na příjmy, výdaje a financování. Příjmy se dělí na vlastní příjmy (běžné, kapitálové) a přijaté dotace. Příjmy a výdaje lze rozdělit do tříd, z nichž příjmy tvoří čtyři třídy – příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace (transfery). Výdaje tvoří dvě třídy – výdaje běžné a kapitálové. Poslední třídu tvoří financování, které má zvláštní postavení. Financování se člení na tuzemské a zahraniční, a v obou případech i na krátkodobé a dlouhodobé, a opravné položky. Financování obsahuje stavové údaje a součástí je také změna stavu finančních prostředků na bankovních účtech. Navazuje přímo na zjištění salda územního rozpočtu. Pokud je rozdíl mezi příjmy a výdaji kladný, tj. přebytek, pak financování je záporné. To znamená, že dochází ke splácení závazků nebo poskytování půjček či finančnímu investování. Naopak, pokud je rozdíl mezi příjmy a výdaji záporný, výsledkem je rozpočtový schodek a financování je kladné. To vyjadřuje pokles stavu hotovosti nebo přírůstek závazků.
3. Členění příjmů a výdajů podle **odvětvového hlediska** vychází z účelu, na který se peněžní prostředky vynakládají. Třídí jen výdajové operace a u územních rozpočtů určité nedaňové a kapitálové příjmy. V České republice jsou tříděny do šesti následujících skupin, které se pak dále ještě člení:
  - a. zemědělství a lesní hospodářství,
  - b. průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
  - c. služby pro obyvatelstvo,

- d. sociální věci a politika zaměstnanosti,
- e. bezpečnost státu a právní ochrana,
- f. všeobecná veřejná správa a služby.

4. Prvkem *konsolidačního třídění* jsou záznamové položky. Konsolidace odstraňuje duplicitu položek na základě korekce příjmů a výdajů prostřednictvím interních transferů.

Jednotlivé klasifikace využívají číselné kódy. Druhové a odvětvové třídění je značeno pomocí čtyřmístného číselného kódu. Druhové třídění je tedy rozlišováno na třídy → podseskupení položek → seskupení položek → jednotlivé položky. Např. Třída: 3 Kapitálové příjmy → 31 Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy → 311 Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku (kromě drobného dlouhodobého majetku) → 3111 Příjmy z prodeje pozemků. Odvětvové třídění se pak dále člení na skupiny → oddíly → pododdíly → paragrafy. Např. Skupina: 4 Sociální věci a politika zaměstnanosti → 41 Dávky a podpory v sociálním zabezpečení → 411 Dávky důchodového pojištění → 4111 Starobní důchody. (Peková, 2005, s. 116 a 118; Schneiderová, 2012, s. 80 a 175)

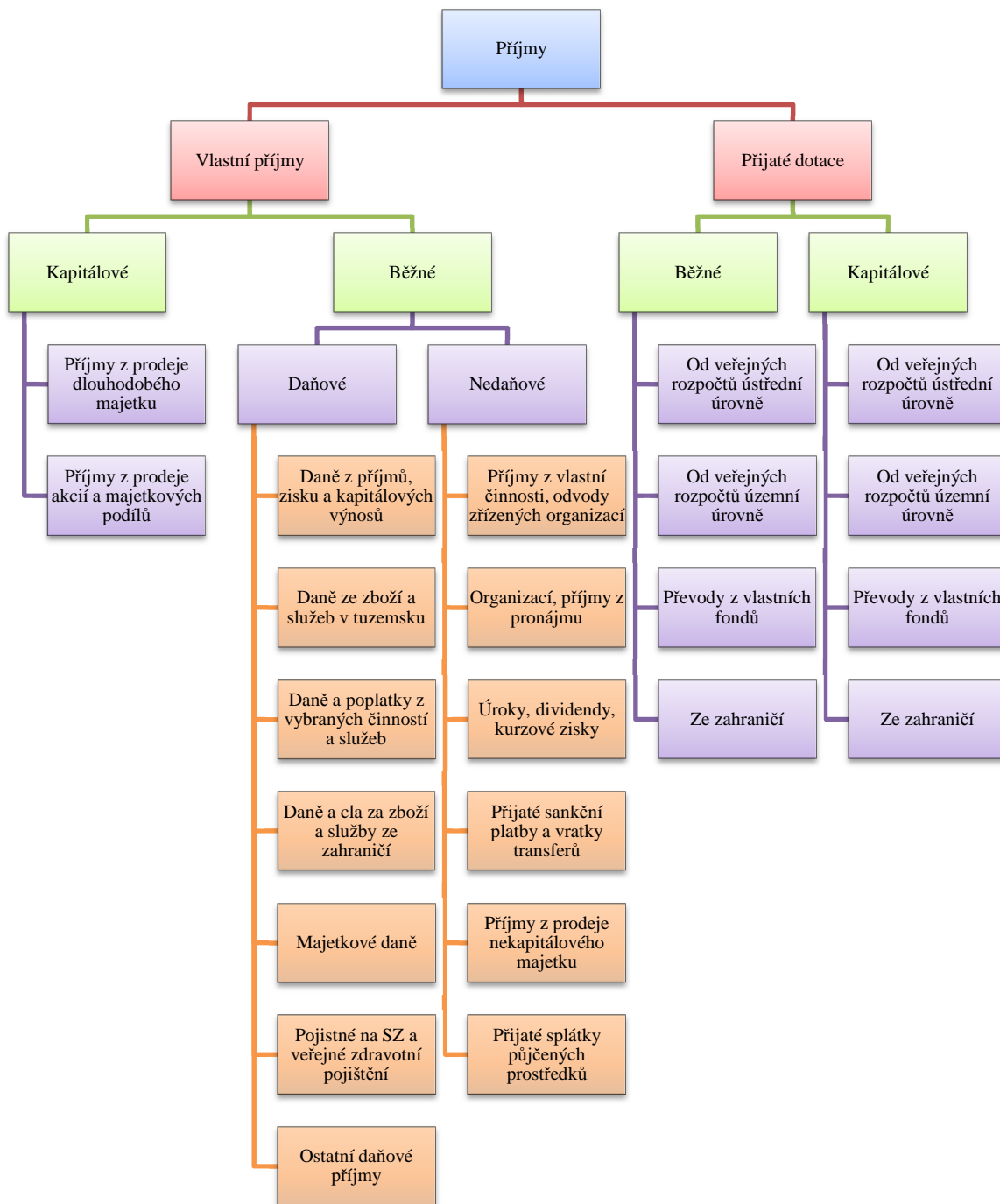
### 1.3 Charakteristika příjmové stránky rozpočtu

Územní celky jsou odpovědné za příjmové stejně jako za otázky výdajové. Příjmy rozpočtu slouží převážně ke krytí výdajů. Příjmy se dají dělit podle několik hledisek., např. na návratné a nenávratné. Rozhodující skupinou obecních příjmů jsou nenávratné příjmy, které lze z ekonomického hlediska rozdělit na vlastní a cizí. Mezi vlastní příjmy se řadí daňové příjmy, nedaňové příjmy a kapitálové příjmy, tedy dle druhového členění třída 1 až 3. Cizí příjmy jsou pak tvořeny třídou 4 přijatými dotacemi. Návratné příjmy jsou tvořeny úvěry a půjčkami, za určitých podmínek je povinnost obcí je splatit. (Halásek, 2007, s. 133; Peková, 2011a, s. 443-444)

Příjmy rozpočtu obce jsou tvořeny zejména (Otrusinová a Kubíčková, 2011, s. 14):

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob,

- výnosy z místních poplatků a daní,
- dotace ze státního rozpočtu a státních fondů,
- přijaté peněžité dary a příspěvky a další.



Obr. 3 Schéma druhového členění příjmů

Zdroj: Vlastní zpracování dle Kinšt a Paroubek (2006, s. 23)

### 1.3.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy jsou považovány za nejvýznamnější příjem obcí, neboť představují více jak polovinu celkových zdrojů příjmové stránky rozpočtu. Výchozí legislativa je dána celostátně, rozhodnutí se mohou měnit v čase podle potřeb rozpočtu. Koordinace daňového systému je nutná proto, aby nebyl porušován princip daňové spravedlnosti. Daňové příjmy obcí mohou mít různou formu např. lokální daně, daně sdílené a svěřené nebo vybírané vedle ústředních daní. V současnosti jsou daňové příjmy v České republice tvořeny daněmi přímými, tj. daně z příjmů, majetkové daně, pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti, povinné zdravotní pojištění, místní a správní poplatky, a daněmi nepřímými, tj. DPH, spotřební daně, dálniční poplatky, cla a ekologické daně. Rozdíl mezi přímými a nepřímými daněmi spočívá ve znalosti poplatníka daně, tedy u přímých daní je poplatník znám, u nepřímých je to naopak. Mezi přímé daně se řadí daně z příjmů fyzických a právnických osob, daň z nemovitostí, daň dědická, daň darovací, daň z převodu nemovitostí a daň silniční. Mezi nepřímé (spotřební) daně spadají DPH, specifické spotřební daně, ekologické daně a cla. (Peková, 2005, s. 171; 2011b, s. 348 a 360; Halásek, 2007, s. 134; Pařízková, 2008, s. 80; Provazníková, 2009, s. 79-80)

Svěřené daně jsou vybírány podle celostátně platné legislativy, avšak jejich výnos plyne přímo do rozpočtů obcí nebo krajů. Příkladem daně svěřené je daň z nemovitostí, nebo také regionální daně. U sdílených daní je zákonem stanoven podíl na celostátním výnosu vybíraných daní, případně je přerozdělován podle jiného kritéria (např. počet obyvatel). Tento podíl je příjmem obecního nebo krajského rozpočtu. Je tedy možné je také chápat jako neúčelové dotace, kdy záleží pouze na konkrétní obci, jak s finančními prostředky naloží. (Váňa, 2006) Mezi sdílené daně lze zařadit daně důchodové nebo také daň z přidané hodnoty. (Peková, 2011a, s. 241-242)

Místní poplatky lze označit podle jejich povahy jako lokální daně (také regionální, obecní). Měly by být přiměřené a v souladu se státní politikou. Obec si rozhoduje samostatně o daňové základně, sazbách i osvobození od daně. Místní poplatky obec upravuje formou obecně závazných vyhlášek, jež má právo vydávat v samostatné působnosti. Mezi místní poplatky se řadí např. poplatek ze psů, ze vstupného, za odvoz a zpracování komunálního odpadu atd. Další položkou v daňových příjmech jsou správní poplatky, které jsou obcemi povinně vybírány na základě zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, a jejich výše je stanovena v zákoně nebo sazebníkem a obce nemají možnost jejich výši ovlivnit (jedná

se např. o poplatek za výpis z rejstříku trestů, za provoz kasin). (Provazníková, 2009, s. 80 a 125)

### 1.3.2 Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy náleží do skupiny vlastních nenávratných příjmů obecních a krajských rozpočtů. Patří mezi ně například příjmy z vlastního podnikání, užitelské poplatky, pokuty a další. Příjmy z vlastního podnikání mohou mít povahu běžných nebo také kapitálových příjmů. Řadí se mezi ně příjmy na zisku podniků s majetkovým vkladem obce, příjmy z pronájmu majetku nebo příjmy z finančního investování. O majetkové účasti rozhoduje zastupitelstvo obce (kraje). Tyto příjmy jsou spojeny s určitým rizikem, proto je výhodnější zakládat společnosti s ručeným omezením. V České republice se tento druh příjmů vyskytuje spíše u větších měst, kdy jsou zakládány obchodní společnosti (např. podniky MHD jako a. s.). Výše příjmů z pronájmu majetku je závislá na vlastnictví, druhu a potřebě majetku. Příjmy z finančního investování závisí na vlastnictví volných finančních prostředků, které obec může zhodnotit prostřednictvím termínovaného vkladu nebo investicemi do cenných papírů, avšak tento druh financování není v České republice rozšířen. (Peková, 2011a, s. 467-469)

Podle Pekové (2011a, s. 470-473) jsou užitelské poplatky, jako vlastní nedaňový příjem, patřící mezi běžné příjmy, vybírány za poskytování veřejných statků a plynou do rozpočtu obcí, které tyto statky poskytují. Pokud je statek poskytován příspěvkovou organizací, kterou zřídila obec, poplatky platí občané do rozpočtu organizace. Nejčastější formou jsou např. poplatky za vodné a stočné. Obce se snaží poplatek stanovit ve výši nutných nákladů, které jsou spojeny se zajišťováním statku. Dalšími příjmy jsou dary, výnosy z veřejných sbírek a pokuty, které mají spíše doplňkový charakter.

### 1.3.3 Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou příjmy do rozpočtu obcí z prodeje investičního majetku (příjmy z prodeje pozemků, ostatních nemovitostí ad.), který obec vlastní. Dále zde patří ostatní investiční příjmy, které se skládají z přijatých (sponzorských) darů nebo příspěvků na investice. Pokud obec vlastní akcie nebo majetkové podíly, příjem z jejich prodeje je také příjmem kapitálovým. Většinou se jedná o již nepotřebný majetek. Při prodeji

pozemků je využíváno cenových map, ale tržní cena může být i vyšší. (Ministerstvo financí ČR, © 2005a; Peková, 2011a, s. 474)

### 1.3.4 Přijaté dotace

Od obnovení obecního zřízení bylo nutné posílit míru finanční soběstačnosti. Obce jsou na dotacích závislé, neboť představují druhý největší zdroj finančních prostředků. Bývají poskytovány z rozpočtů vyšší úrovně (tzv. vertikální finanční vztahy), ale mohou být poskytovány i v rámci horizontálních finančních vztahů. Při schvalování státního rozpočtu je také schvalován objem a struktura plánovaných dotací. Obce mají na schválené dotace nárok, jedná se tedy o tzv. nárokové dotace. Dále mohou obce získávat určité dotace na základě vlastní žádosti, v tomto případě se jedná o dotace nenárokové. Dotace lze dělit také na neinvestiční a investiční. Neinvestiční dotace jsou poskytovány formou účelových a neúčelových dotací. Dotace jsou poskytovány dle mnoha sociálně-ekonomických kritérií, mezi které lze zařadit např. počet obyvatel, rozlohu obce nebo délku silniční sítě. Všechna kritéria by však měla být objektivní, zohledňovat změny v čase a také spojena s nízkými administrativními náklady. (Provazníková, 2009, s. 89-90; Peková, 2011a, s. 474-475)

V současnosti jsou obcím poskytovány dotace na základě zákona o státním rozpočtu na příslušný rok, kdy obcím musí být vyplaceny, i pokud nedochází k plnění příjmů státního rozpočtu. Dále se jedná o dotace z kapitoly Všeobecná pokladní správa (mimořádné, z rezerv, návratné finanční výpomoci), z resortních kapitol jednotlivých ministerstev (např. běžné dotace na dávky pomoci v hmotné nouzi), dotace ze státních fondů nebo prostřednictvím krajů. Po vstupu ČR do Evropské unie mohou čerpat finanční prostředky i ze Strukturálních fondů a z Kohezního fondu Evropské unie, avšak tyto dotace jsou přísně účelové a musí být doplněny částečným spolufinancováním ze strany obcí podle výzvy daného operačního programu. (Provazníková, 2009, s. 147-149; Peková, 2011a, s. 476-477)

Podle Provazníkové (2009, s. 89-90) dochází v posledních letech k mnohem většímu růstu výdajů oproti příjmům územních samosprávných celků. Tyto rozdíly je potřeba prostřednictvím dotací zabezpečit a rozdělit mezi příslušné úrovně veřejné správy. Existence rozdílných podmínek (např. cena půdy, hustota zalidnění) a nákladů na služby je příčinou poskytování dotací obcím, které jsou nepříznivými podmínkami zasaženy, aby tak došlo ke kompenzaci nákladů na poskytování služeb. Prostřednictvím transferů lze omezit i

problémy týkající se výkonu správy v přenesené působnosti. Pokud obec poskytuje služby ve svém správním obvodu, mají z toho prospěch i obyvatelé, kteří na úhradu nákladů spojených s poskytováním této služby nepřispívají. Z tohoto důvodu má pak obec tendence na tento statek poskytovat méně finančních prostředků. Za poskytováním dotací a transferů lze v jiné rovině vidět taktéž snahu ústřední vlády získat alespoň částečný vliv či jakousi kontrolu hospodaření územních celků.

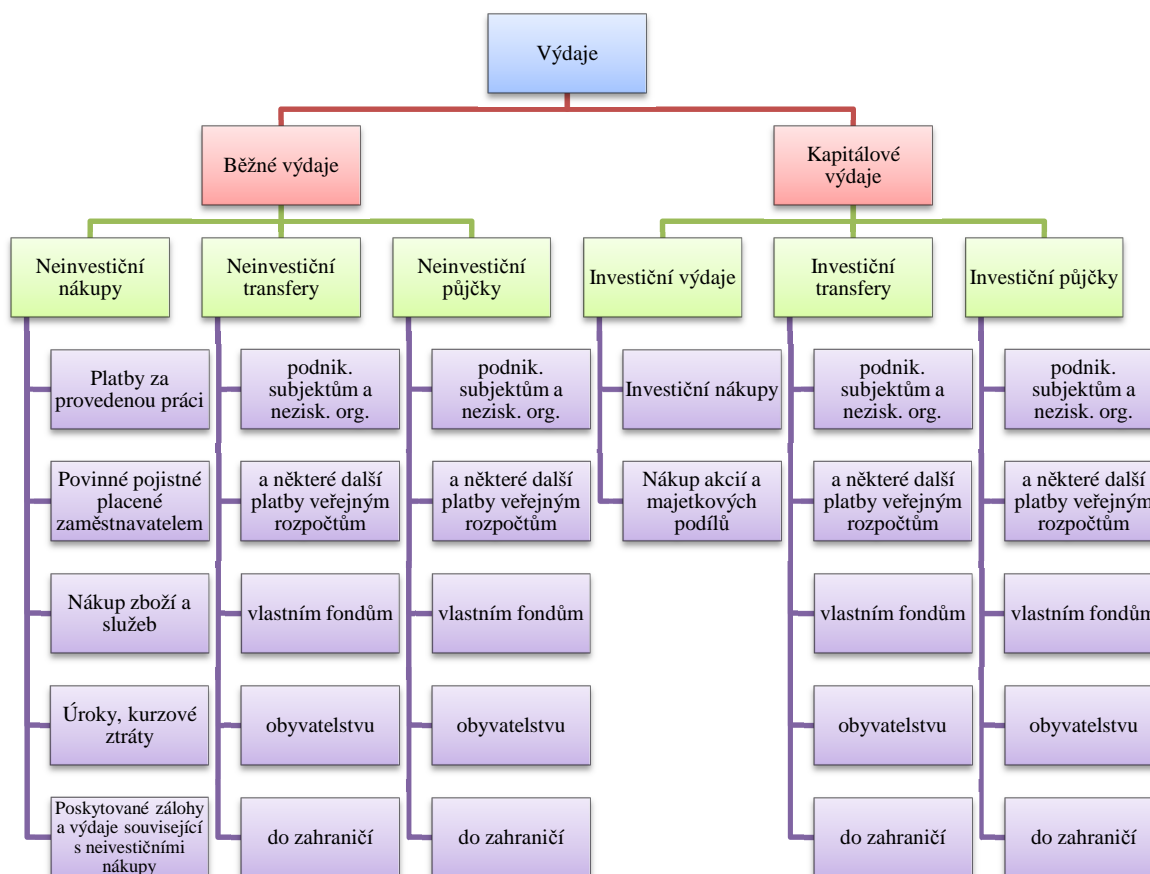
#### **1.4 Charakteristika výdajové stránky rozpočtu**

Objem a struktura výdajů je ovlivňována celou řadou faktorů, např. rozsah samostatné a přenesené působnosti, velikost obce, smlouvy odborů, platy a mzdy zaměstnanců a další socio-ekonomické faktory. Výdaje je možné třídit dle několika hledisek. Prvním z nich je členění podle funkcí veřejných financí. Řadí se mezi ně funkce alokační, redistribuční a stabilizační. Alokační výdaje mají rozhodující podíl na celkových výdajích. Slouží k zabezpečení veřejných statků pro obyvatelstvo, ať už je to prostřednictvím veřejného sektoru, nebo soukromého (prostřednictvím veřejných zakázek), případně formou partnerství veřejného a soukromého sektoru. Některé výdaje mají charakter alokační a zároveň také stabilizační (investiční výdaje na veřejné zakázky od soukromého sektoru). Redistribuční výdaje jsou v obecních rozpočtech omezené. Poskytovány jsou neziskovým organizacím ve formě dotací jako úhrada za poskytování a zabezpečování veřejných statků. (Provazníková, 2009, s. 209 a 212; Peková, 2011b, s. 510-511)

Podle ekonomického hlediska jsou výdaje děleny na běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou opakující se výdaje vynakládané na běžné potřeby v daném roce (např. platy zaměstnanců, nákup materiálu, služeb, energií, atd.). Tyto běžně se opakující výdaje jsou označovány jako mandatorní výdaje. Pokud nedochází k plnění rozpočtu, musí být výdaje přesto vynaloženy. Struktura a výše mandatorních výdajů je omezována např. zákonnými úpravami, rozsahem samostatné a přenesené působnosti a objemem finančních prostředků. Obce vynakládáním mandatorních výdajů zajišťují pro své občany také např. bezpečnost, povinnou základní školní docházku a další statky, které se liší s věkem obyvatel. Pokud se obec snaží snížit objem výdajů, je to v případě výdajů mandatorních obtížné. Opačným případem jsou ostatní (neplánované) výdaje, kde hledat úspory je daleko jednodušší. Jedná se o takové výdaje, se kterými se dopředu nedá počítat a odhadnout je. (Provazníková, 2009, s. 212; Peková, 2011a, s. 513-516)



Dělení výdajů podle platné rozpočtové skladby ČR umožňuje třídit výdaje podle druhového členění do tříd - třída 5 je tvořena běžnými výdaji a třída 6 kapitálovými výdaji. Dále je možné dělení výdajů na návratné a nenávratné, nebo podle odvětvového hlediska dělit výdaje podle účelu a použití. Třídou 5 běžné výdaje tvoří výdaje na neinvestiční akce. Investiční akce jsou zařazeny pod třídu 6 kapitálové výdaje. Druhové třídění výdajů je podrobněji zachyceno na následujícím schématu (Obr. 4). (Peková, 2011a, s. 507)



Obr. 4 Schéma druhového členění výdajů

Zdroj: Vlastní zpracování dle Kinšt a Paroubek (2006, s. 26)

Výdaje rozpočtu obce představují nejčastěji (Otrusínová a Kubíčková, 2011, s. 14-15):

- úhradu závazků vyplývajících pro obec z plnění povinností uložených jí zákony,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti,
- výdaje spojené s výkonem státní správy,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů a další.

Podle Provazníkové (2009, s. 217-219) představují obecní výdaje také financování provozu a údržby budov školských zařízení, částečné financování vybraných zdravotnických a sociálních služeb, výstavbu a údržbu místních komunikací, údržbu veřejných prostranství, včetně parků, hřbitovů nebo veřejného osvětlení a další. V posledních letech dochází k nárůstu výdajů spojených se sociální oblastí. Největší objem finančních prostředků je vynakládám na služby obyvatelstvu (hlavně školství, bytové hospodářství, komunální služby, ochrana životního prostředí a další).

## 2 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ

Tato kapitola charakterizuje vývoj daňových příjmů v souvislosti s rozpočtovým určením daní. Zaměřuje se také na skutečnosti, které způsobily potřebu legislativních změn zákona o rozpočtovém určení daní.

### 2.1 Vývoj daňových příjmů a rozpočtového určení daní

Výnosy z daní jsou přerozdělovány na základě zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní. Struktura daňových příjmů si prošla od vzniku samostatné České republiky dlouhým vývojem, který lze rozdělit do několika fází: 1. období 1993 – 1995, 2. období 1996 – 2000 a 3. období 2001 až po současnost. Výrazné změny rozpočtového určení daní nastaly od roku 1996, 2001 (resp. 2002), 2005 a 2008. Cílem změn bylo posílit a stabilizovat příjmy obcí, vyrovnat dynamiku vývoje daňových příjmů a snížit rozdíly v daňovém výnosu. (Provazníková, 2009, s. 121; Peková, 2011b, s. 369)

V letech 1993 – 1995 patřil celý výnos daní z příjmů fyzických osob z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti obcím. Celookresní výnos daní z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků byl rozdělen v určitém poměru mezi obce a příslušné okresní úřady - v roce 1993 40,00 % pro obce, v roce 1994 50,00 % a v roce 1995 to bylo 55,00 %. Od roku se příjmem obecních rozpočtů stala také daň z příjmů právnických osob (v případě, že poplatníkem je sama obec). Všechny tyto daně (kromě daně z příjmů fyzických osob ze samostatné činnosti) jsou daněmi sdílenými. Mezi svěřené daně patřila daň z nemovitosti, kdy se celý její výnos stal příjmem obce. Daň se dělí na daň z pozemků a daň ze staveb. Při jejím vybírání existovala, a dosud také existuje, řada omezení a výjimek (např. různá sazba daně podle účelu stavby nebo podle počtu obyvatel v obci). (Provazníková, 2009, s. 121-122; Peková, 2011a, s. 451)

Daňový výnosy ovlivňovala celá řada faktorů, ať už se jedná o demografickou strukturu, dojížděku za prací, nebo sídlo podnikatele, které má značný vliv, neboť daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti náležela obci, kde podnikatel měl své sídlo. Obce si tak své podnikatele začaly přetahovat na své území. Ovlivňujícím faktorem byla i změna právní formy nebo vratky daní, kdy obce o část svých příjmů přicházely. Řešením těchto negativních faktorů mělo být i přijetí novely rozpočtových pravidel v roce 1996. Změny se týkaly procentního podílu daně z příjmů fyzických osob ze samostatné

činnosti a daně z příjmů právnických osob, kdy obce dostávaly 20,00% podíl na celostátním výnosu z daně (pokud poplatníkem není obec). Od roku 1997 byly zařazeny do příjmů také sankční poplatky související s životním prostředím. Restrukturalizace daňových příjmů v letech 1996 – 2000 měla přispět k většímu propojení příjmů obcí s ekonomickou aktivitou subjektů na území obce. Ukázalo se, že nerovnoměrný daňový výnos obcí v rámci území odstraněn nebyl a vzhledem k sídelní struktuře ČR, která je tvořena hlavně menšími obcemi, byly právě tyto obce znevýhodněny, a také projevovala se tendence k soustředování sídel plátců do největších měst, která tak získávala největší část výnosu daní. Rozdíly mezi obcemi byly způsobeny i rostoucí mírou nezaměstnanosti, což byla snaha kompenzovat ze státního rozpočtu, avšak podíl okresů, které pomoc potřebovaly, se neustále zvyšoval. (Provazníková, 2009, s. 127-128; Peková, 2011a, s. 451)

Tab. 3 Koefficienty velikostní kategorie obcí

Velikostní kategorie obcí podle počtu obyvatel	Koefficienty
do 100	0,4213
101 - 200	0,5370
201 - 300	0,5630
301 - 1 500	0,5881
1 501 - 5 000	0,5977
5 001 - 10 000	0,6150
10 001 - 20 000	0,7016
20 001 - 30 000	0,7102
30 001 - 40 000	0,7449
40 001 - 50 000	0,8142
50 001 - 100 000	0,8487
100 001 - 150 000	1,0393
nad 150 001	1,6715
Praha	2,7611

Zdroj: *Deník veřejné správy (2006)*

Od roku 2001 se více začalo užívat sdílených daní. Daňovými příjmy obcí zůstaly daň z nemovitosti a daň z příjmu právnických osob placená obcemi. Mezi sdílené daně přibyla i daň z přidané hodnoty, kdy obce získávaly část celostátního výnosu (tj. 20,59 %). Toto přispělo k větší stabilitě rozpočtů obcí v čase a k lepší předvídatelnosti rozpočtu obcí. Konkrétní částka z 20,59% podílu na celostátním výnosu byla jednotlivým obcím přidělena podle poměru počtu obyvatel dané obce na celkovém počtu obyvatel České republiky k 1.

lednu běžného roku. Výsledek byl následně upraven přepočítacím koeficientem. Výši koeficientu velikostní kategorie obce znázorňuje tabulka (Tab. 3). (Provazníková, 2009, s. 130-131; Peková, 2011b, s. 370)

Vzorec pro výpočet výše výnosu daně je následující:

$$\frac{\text{počet obyvatel obce} * \text{koeficient velikostní kategorie obce}}{\text{suma násobků čitatele za všechny obce ČR}} * 0,2059 * \text{objem daní}$$

Zdroj: Peková (2011a, s. 454)

System rozpočtového určení daní v této podobě vznikl na základě údajů o obcích z roku 1999 a jeho cílem bylo, aby byl co nejmenší počet obcí, kterým systém „pohorší“. Nejvíce se změny dotkly pravděpodobně malých obcí, které se tak mohly více slučovat za účelem dosažení většího objemu finančních prostředků. Zároveň probíhala také reforma veřejné správy, kdy došlo k zániku okresů, a byly vytvořeny nové regionální jednotky, tzv. vyšší územně samosprávné celky - kraje, se kterými však stávající systém nepočítal. Z těchto důvodů bylo nutné přistoupit znovu ke korekci soustavy rozpočtového určení daní. O podíl ze sdílených daní se tak obce nově začaly dělit s kraji (3,10% podíl). Na kraje byly po zrušení okresních úřadů převáděny určité jejich kompetence, avšak systém financování tomu neodpovídal. Po protestech krajů byla provedena novelizace zákona o rozpočtovém určení daní s účinností od roku 2005, kdy byl zvýšen podíl krajů z 3,10 % na 8,92 %. (Provazníková, 2009, s. 133-136)

Soustava daňových příjmů byla pak tedy následující (Eliáš, 2006b):

- **DPH** (celostátní výnos)
  - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
  - 20,59 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
  - 70,49 % státní rozpočet
  
- **Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou** (celostátní výnos)
  - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
  - 20,59 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
  - 70,49 % státní rozpočet

- **Daň z příjmů právnických osob** (bez daně placené obcemi a kraji)
  - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
  - 20,59 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
  - 70,49 % státní rozpočet
- **Daň z příjmů fyzických osob z podnikání**
  - 30,00 % obce (dle bydliště podnikatele)
  - 60,00 % celostátního výnosu
    - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
    - 20,59 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
    - 70,49 % státní rozpočet
  - 10,00 % celostátního výnosu státní rozpočet
- **Daň z příjmů právnických osob** (z daně placené obcemi a kraji)
  - 100,00 % daně placené kraji
  - 100,00 % daně placené obcemi
- **Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti** (celostátní výnos)
  - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
  - 20,59 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
  - 1,50 % obce (dle vykázaného počtu zaměstnanců v obci)
  - 68,99 % státní rozpočet
- **Daň z nemovitostí**
  - 100,00 % obce (podle alokace nemovitostí)

## 2.2 Rozpočtové určení daní od roku 2008

Od reformy v roce 2001 bylo dosaženo takového rozložení daňových příjmů, aby rozpočty na všech úrovních byly vyvážené a byla zajištěna stabilita rozpočtových příjmů a jejich růst. I přes to však platný systém RUD byl předmětem kritiky a nesouhlasných reakcí, které se týkaly vysoké váhy koeficientů, velkého rozdílu v koeficientech a skokových

přechodech mezi velikostními kategoriemi obcí. Poslední zmíněné se dotýkalo obcí, které se nacházely v hraničním pásmu velikostní kategorie. Pokud u této obce došlo i k malé změně v počtu obyvatel, projevilo se to výrazným zvýšením či snížením daňových příjmů. Neúnosná situace doprovázena také přijetím zákona o stabilizaci veřejných financí, si vyžádala zásadní novelu zákona o rozpočtovém určení daní, jenž nabyl účinnosti od 1. 1. 2008. Cílem bylo odstranění, anebo alespoň zmírnění příčin sporů. (Eliáš, 2006a, 2006c)

Tab. 4 Přepočítací koeficienty

Obec	Přepočítací koeficient
Praha	4,2098
Brno, Ostrava, Plzeň	2,5273
Ostatní obce	1,0000

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (© 2006)

Tab. 5 Koeficienty postupných přechodů u obcí

Velikostní kategorie obcí podle počtu obyvatel	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 - 300	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
301 - 5 000	1,0640	300 + 1,0640 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahujících 300
5 001 - 30 000	1,3872	5 300,8 + 1,3872 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahujících 5 000
30 001 a více	1,7629	39 980,8 + 1,7629 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahujících 30 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (© 2006)

Zásadní změnou v zákoně o rozpočtovém určení daní v přerozdělování daňových výnosů pro sdílené daně je úprava kritérií. Původní koeficient velikostních kategorií obcí (váha 94,00 %) byl rozšířen o kritérium prostého počtu obyvatel a rozlohou obce (oba s váhou 3,00 %). Systém oddělil financování největších měst ČR, tj. Prahy, Brna, Ostravy a Plzně, a stanovil jim vlastní přepočítací koeficienty, které jsou znázorněny v tabulce (Tab. 4). Úprava koeficientů u ostatních obcí (Tab. 5) měla snížit výrazné rozdíly financování obcí, které byly na hranici velikostních skupin. (Peková, 2011a, s. 373; Eliáš, 2006c)

Dále byl podíl obcí na sdílených daních zvýšen z původních 20,59 % na 21,40 %, jako kompenzace dopadů změn systému RUD. Soustava daňových příjmů byla po této změně následující (Červenka, 2009, s. 48):

- **DPH (celostátní výnos)**
  - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
  - 21,40 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
  - 69,68 % státní rozpočet
- **Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou (celostátní výnos)**
  - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
  - 21,40 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
  - 69,68 % státní rozpočet
- **Daň z příjmů právnických osob (bez daně placené obcemi a kraji)**
  - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
  - 21,40 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
  - 69,68 % státní rozpočet
- **Daň z příjmů fyzických osob z podnikání**
  - 30,00 % obce (dle bydliště podnikatele)
  - 60,00 % celostátního výnosu
    - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
    - 21,40 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
    - 69,68 % státní rozpočet
  - 10,00 % celostátního výnosu státní rozpočet
- **Daň z příjmů právnických osob (z daně placené obcemi a kraji)**
  - 100,00 % daně placené kraji
  - 100,00 % daně placené obcemi



- **Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti** (celostátní výnos)
  - 8,92 % kraje (stanoveným procentem)
  - 21,40 % obce (dle koeficientu počtu obyvatel)
  - 1,50 % obce (dle vykázaného počtu zaměstnanců v obci)
  - 68,18 % státní rozpočet
  
- **Daň z nemovitostí**
  - 100 % obce (podle alokace nemovitostí)

Podle Eliáše (2009) přispěla novelizace zákona o rozpočtovém určení daní z roku 2008 ke zlepšení situace jednak navýšením podílu obcí a jednak u menších obcí, kterým se v přepočtu na obyvatele zvýšily daňové příjmy. Avšak celkový výnos je rozdělen mezi pět největších měst a ostatní obce zhruba stejně.

### 2.3 Možná novela zákona o rozpočtovém určení daní

Soustava daňových příjmů z roku 2008 platí beze změn až do současnosti, avšak od roku 2009 je rozpoutána diskuze, jak toto financování změnit. Návrh novely rozpočtového určení daní mění zařazení měst Brno, Ostrava a Plzeň, které tak budou zařazeny k ostatním městům. Mimo by měla stát jen Praha. Upraven bude počet skupin i velikost příslušných koeficientů. Změna postavení největších měst by měla být kompenzována po dobu čtyř let. Koeficienty postupných přechodů a přepočítací koeficienty jsou znázorněny v tabulkách (Tab. 6 a Tab. 7). (Eliáš, 2011)

*Tab. 6 Přepočítací koeficienty dle novely zákona o RUD*

Obec	Přepočítací koeficient
Praha	3,5355
Ostatní obce	1,0000

*Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (© 2005e)*

Další změnou je navýšení daňových příjmů (z 21,40 % na 22,96 %) na úkor národních dotačních titulů. Změnit by se měla také váha jednotlivých kritérií – kritérium prostého počtu obyvatel z 3,00 % na 10,00 %, koeficient celkové výměry katastrálního území zůstane zachován. Zavedeno by mělo být nové kritérium – počet žáků s váhou 7,00 %,

a zároveň by tak měl zaniknout stávající příspěvek na žáka. Váha kritéria postupných přechodů by se tak snížila z 94,00 % na 80,00 %. (Parlamentní servis, 2012)

*Tab. 7 Koeficienty postupných přechodů u obcí dle novely zákona o RUD*

Velikostní kategorie obcí podle počtu obyvatel	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 - 50	1,0000	1,0000 x počet obyvatel obce
51 - 2 000	1,1179	50 + 1,1179 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahujících 50
2 001 - 30 000	1,1950	2 229,9 + 1,1950 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahujících 2 000
30 001 – 110 000	1,3929	35 689,9 + 1,3929 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahujících 30 000
110 001 a více	2,7357	147 121,9 + 2,7357 x počet obyvatel z počtu obyvatel přesahujících 110 000

*Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (© 2005e)*

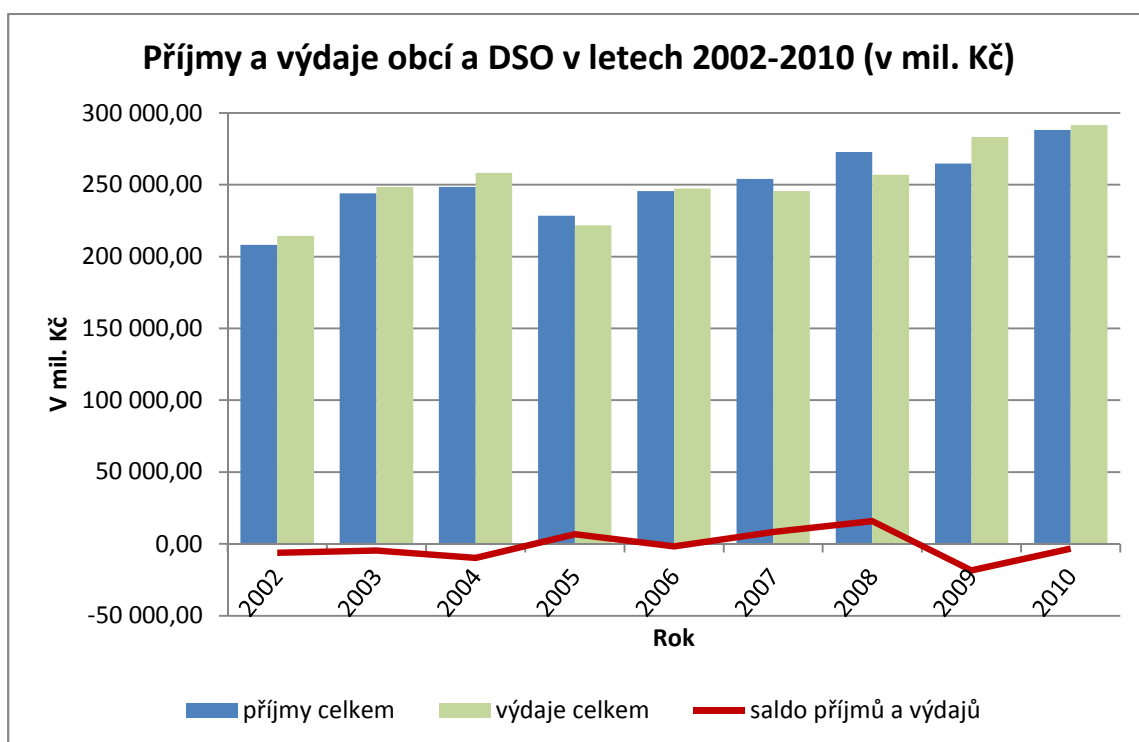
Novela zákona o rozpočtovém určení daní nebyla dosud přijata, neboť její podoba je stále otázkou diskuze. Podle hodnocení Parlamentního servisu (2012) navrhovaná novela nemotivuje malé obce ke slučování, což bude snižovat efektivitu výkonu veřejné správy, který je už tak finančně náročný. Dále pak návrh nerespektuje postavení Prahy a tří největších statutárních měst, od kterých také jen přerozděluje finanční prostředky směrem k ostatním obcím, místo toho, aby je motivoval k aktivitě, kterou by se zvýšily daňové příjmy a podnikatelské aktivity. Je tedy pravděpodobné, že se podoba novely zákona před schválením ještě mnohokrát změní, nebo se také může stát, že ke schválení vůbec nedojde.

### 3 ROZPOČTY OBCÍ ČR

Tato kapitola se zabývá shrnutím vývojových tendencí příjmů a výdajů obcí a dobrovolných svazků České republiky za léta 2002 až 2010. Na základě těchto poznatků pak definovat vývojové tendence rozpočtů a dále určit hlavní problémy rozpočtů obcí ČR.

#### 3.1 Vývoj příjmů a výdajů obcí a dobrovolných svazků obcí

Změny ve financování obcí způsobují různé příčiny. Následující graf (Obr. 5) znázorňuje vývoj příjmů a výdajů obcí a dobrovolných svazků obcí za celou Českou republiku od roku 2002 až do roku 2010. Je patrné, že příjmy i výdaje mají v dlouhém období tendence k růstu. Jednotlivé výkyvy byly ovlivněny řadou faktorů, např. faktory ekonomického nebo politického vývoje, změny právních předpisů a další.



Obr. 5 Vývoj příjmů a výdajů obcí a dobrovolných svazků obcí ČR v letech 2002-2010 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2004-2011), data k 31.12. roku

Vývoj rozpočtů v letech 2002-2003 je specifický kvůli realizaci II. etapy reformy územní veřejné správy, tj. ukončení činností okresních úřadů. Rozpočty tak byly ovlivněny převodem činností souvisejícími se státní správou z okresních úřadů na nově vzniklé obce

s rozšířenou působností. Reforma územní veřejné správy tak mohla přispět k růstu obecních příjmů i výdajů. Příjmy v roce 2003 vzrostly o 17,20 % oproti roku 2002, výdaje o 16,00%. (Ministerstvo financí ČR, 2004)

Až do roku 2004 celkové výdaje převyšovaly celkové příjmy a saldo příjmů a výdajů tak bylo záporné. Příjmy oproti roku 2003 vzrostly jen o 1,80 %, výdaje vzrostly o 3,80 %. V roce 2004 měla vrcholit reforma veřejné územní správy. Reforma představuje komplexní systémovou změnu. Podstatou reformy byla decentralizace a dekoncentrace pravomocí s důrazem na zvýšení kvality výkonu veřejné správy jako služby pro občany, a dále také aby ústřední správa měla pouze koncepční, legislativní, metodickou, koordinační a kontrolní činnost. Jedním z hlavních důvodů probíhající reformy veřejné správy byl také dlouhodobě nevyhovující územně správní uspořádání. Územní rozpočty byly ovlivněny i změnami daně z přidané hodnoty, která představuje významný a stabilní zdroj obecních rozpočtů. Význam DPH roste, proto se její změny výrazně dotýkají obecních rozpočtů. Právě v roce 2004 došlo k zásadnímu přeřazení zboží a služeb mezi základní a sníženou sazbou a snížení základní sazby z 22,00 % na 19,00 %. (Ministerstvo financí ČR, 2005; Kypetová, 2011)

V roce 2005 byly územní rozpočty schvalovány jako přebytkové, tedy příjmy převyšovaly výdaje, a proběhla významná změna zákona o rozpočtovém určení daní, která se týkala jen krajů, kdy došlo ke zvýšení procentuálního podílu krajů na celostátním výnose. Pokles příjmů a výdajů byl také způsoben přijetím novely školského zákona, jenž vstoupil v účinnost počátkem roku 2005. Změna spočívá v platbách nákladů škol, kdy tyto prostředky školská zařízení dostávají přímo od krajů a ne od obcí, jak tomu bylo doposud. (Ministerstvo financí ČR, 2006)

Od roku 2006 dochází k růstu příjmové stránky rozpočtu (o 7,50 %), který je způsoben kvůli vyššímu čerpání dotací z jednotlivých kapitol státního rozpočtu. Došlo k zohlednění specifického postavení Prahy, která je zároveň hlavním městem, obcí i krajem, spočívajícím v úpravě finančního vztahu státního rozpočtu k rozpočtu Prahy. Příspěvek na výkon státní správy ve vztahu k obcím začal být počítán dle nové metodiky propočtu, jejíž výhodou mělo být sjednocení způsobu výpočtu tohoto příspěvku pro všechny druhy působností obcí a také se nepočítalo jen s velikostí správního obvodu, ale i s relativní velikostí centra správního obvodu. Dopad propočtu byl řešen přes mimořádné účelové dotace ze Všeobecné pokladní správy státního rozpočtu. Finanční prostředky z fondů

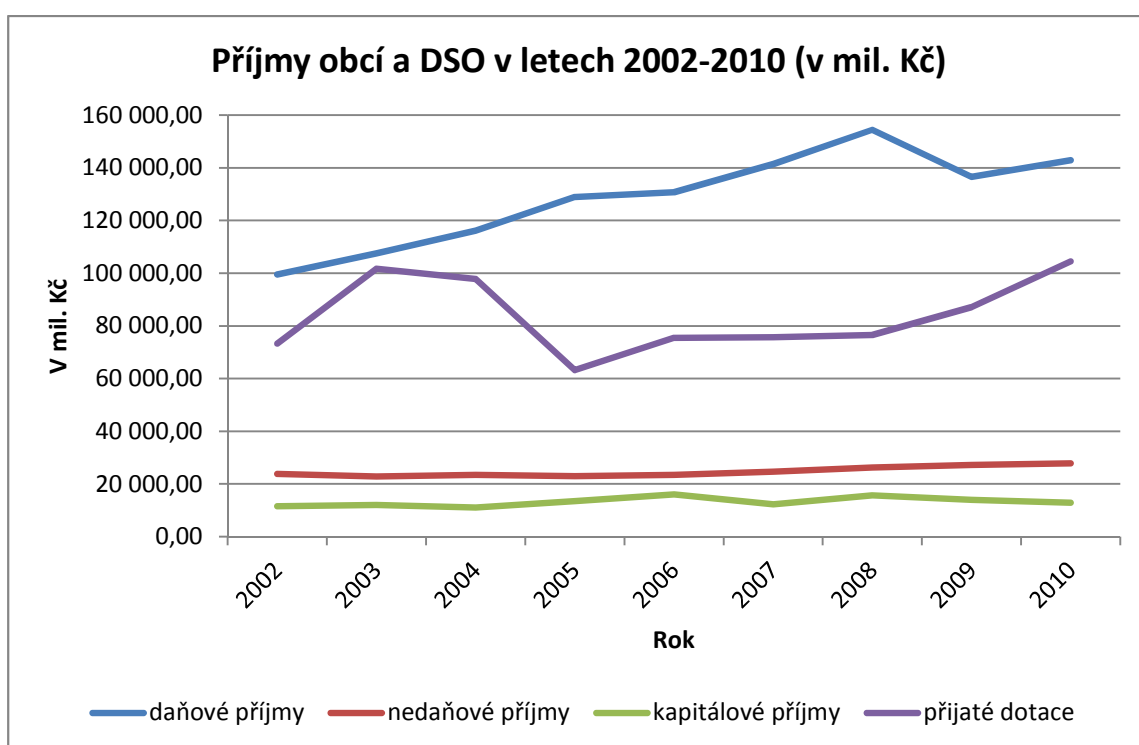
Evropské unie byly nově transformovány do územních rozpočtů prostřednictvím kapitol státního rozpočtu (původně prostřednictvím Národního fondu). (Ministerstvo financí ČR, 2007)

Rok 2007 je charakteristický novou právní úpravou v poskytování sociálních služeb a poskytování dávek podmíněných sociální potřebností. To se významně promítlo ve struktuře transferů. Dříve tyto finanční prostředky byly poskytovány prostřednictvím Všeobecné pokladní správy státního rozpočtu, ale nově jsou vypláceny prostřednictvím kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí. Růst příjmů je v tomto roce způsoben nárůstem daňových a nedaňových příjmů. Pokles výdajové stránky byl způsoben posunutím termínů schvalování operačních programů spolufinancovaných z rozpočtů Evropské unie, což mělo za následek také odložení realizace připravovaných projektů. (Ministerstvo financí ČR, 2008)

Významně financování obcí ovlivnila novela zákona o rozpočtovém určení daní z roku 2008, neboť došlo k úpravě metodiky výpočtu podílu jednotlivých obcí na sdílených daních, a tak i zvýšení daňových příjmů obcí. Více o vývoji rozpočtového určení daní a daňových příjmů v kapitole „Rozpočtové určení daní od roku 2008“. Transfery z kapitoly Veřejné pokladní správy začaly být postupně převáděny pod odvětvově příslušné kapitoly státního rozpočtu. Pokles výdajů způsobil místo očekávaného schodku přebytek (nejvyšší od roku 2001). Další změnou, která ovlivnila územní rozpočty, byla změna DPH, kdy došlo ke zvýšení snížené sazby z 5,00 % na 9,00 %. (Ministerstvo financí ČR, 2009; Kypetová, 2011)

Trend vývoje rozpočtů, tedy poměrně dynamický nárůst sdílených daňových příjmů byl přerušen v roce 2009 poklesem výkonnosti ekonomiky. Dopad krize na obecní (i krajské) rozpočty byl částečně zmírněn transfery ze státního rozpočtu a státních fondů, obce se také snažily ušetřit na výdajích a využít rezervy z předchozích let. Hospodaření územních rozpočtů bylo kromě faktoru ekonomického vývoje ovlivněno také změnami v oblasti legislativy, tj. opatření vlády ke zmírnění dopadů poklesu výkonnosti ekonomiky, změny v oblasti daně z nemovitostí nebo daně z přidané hodnoty, kdy od roku 2009 byly změněny podmínky, za kterých se obec musí registrovat jako poplatník daně z přidané hodnoty. Pokles příjmové stránky rozpočtů obcí byl způsoben také výrazným snížením výnosů ze sdílených daní, přesto však zůstávají nejdůležitějším zdrojem financování. (Ministerstvo financí ČR, 2010a)

V roce 2010 po oživení ekonomického výkonu a po stagnaci územních rozpočtů v předchozím roce, došlo k obnovení trendu růstu příjmů ze sdílených daní i celkových příjmů. Příjmy v tomto roce vzrostly o 8,80 % oproti předcházejícímu roku a výdaje vzrostly o 2,90 %. Mezi významné změny tohoto roku lze zařadit změnu DPH, kdy byly obě sazby zvýšeny na 10,00 % a 20,00 %. Dále se jedná také o účetní reformu a vytvoření Centrálního systému účetních informací státu (CSÚIS). Od roku 2011 se trendem stává deficitní hospodaření. Úsporná opatření ve státním rozpočtu zasáhla také rozpočty územní. Došlo ke krácení investičních i neinvestičních dotací oproti předchozímu roku. (Ministerstvo financí ČR, 2011a, 2011b; Kypetová, 2011)



Obr. 6 Vývoj daňových příjmů obcí a dobrovolných svazků obcí ČR v letech 2002-2010 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (2004-2011), data k 31. 12. roku

Graf (Obr. 6) znázorňuje vývoj příjmů obcí a dobrovolných svazků obcí v letech 2002 až 2010. Je patrné, že největším objemem celkových příjmů jsou daňové příjmy, které tak představují více než polovinu celkových příjmů. Daňové příjmy mají ve sledovaných letech růstový trend, avšak v roce 2009 došlo k poklesu způsobenému ekonomickým poklesem a z části také změnou v daňové legislativě. Od roku 2010 pak dochází opět k růstu. Dá se předpokládat, že tento trend bude pokračovat. Druhou velkou skupinou příjmů jsou

celkové dotace. Na začátku sledovaného období došlo k prudkému vzestupu, avšak následně došlo k velkému poklesu přijatých dotací. Růst byl způsoben převážně kvůli dokončované reformě veřejné správy, kdy na obce byly převedeny určitá pravomoci rušících se okresních úřadů, což se muselo projevit i v růstu finančních prostředků, které obce za výkon přenesené státní správy obdrží. Pokles byl způsoben změnou školského zákona, kdy finanční prostředky na provoz školských zařízení byly přerozdělovány z krajů a ne z obcí, jak tomu bylo do 2004. Od roku 2005 pak mají přijaté dotace opět rostoucí trend, který je částečně také spojen s finančními prostředky, které obce získávají prostřednictvím operačních programů z fondů Evropské unie. Nedaňové a kapitálové příjmy mají poměrně stejný charakter po celé zobrazené období, lze tedy předpokládat, že tento trend bude pokračovat i v budoucnu.

### 3.2 Trendy a problémy rozpočtů obcí

Na základě zhodnocení vývoje příjmů a výdajů obcí a DSO lze konstatovat, že hlavním trendem příjmové stránky rozpočtu byl jejich růst. Lze očekávat, že tento trend bude pokračovat i v budoucnu, i když růst už asi nebude tak intenzivní. Tento trend je ve velké míře závislý také na vývoji jednotlivých složek příjmové stránky rozpočtu. Příjmová stránka rozpočtu obcí je nejvíce závislá a ovlivňována výší daňových příjmů a přijatých transferů, neboť představují největší objem finančních prostředků pro obce. Daňové příjmy představovaly v letech 2002-2010 více jak polovinu celkových příjmů. Druhým nejdůležitějším zdrojem příjmů byly přijaté transfery (dotace). Co se týká výdajové stránky, tak její trendy jsou obdobné jako u příjmů. V současnosti dochází ke zvyšování výdajů. To je z části způsobeno růstem mandatorních výdajů a změnami ve výši DPH. Rozpočet obcí, hlavně tedy největších měst České republiky (Prahy, Brna, Ostravy a Plzně) bude výrazně ovlivněn připravovanou novelou zákona o rozpočtovém určení daní, neboť největší města budou krácena na výnosech z daní. Tento fakt bude sice po nějakou dobu kompenzován dotacemi ze státního rozpočtu, avšak je otázkou, zda tento stav bude dlouhodobě udržitelný.

Jako problém rozpočtů obcí lze označit rychlejší růst výdajů než příjmů. Obce se kvůli tomu mohou dostat do finančních problémů, neboť budou řešit otázku, kde vzít prostředky na pokrytí výdajů. Obce tak budou schvalovat spíše deficitní rozpočty, čímž se budou stále více a více zadlužovat, nebo budou více využít financování prostřednictvím úvěru u bank.

Dále pak bude mít docela podstatný vliv na rozpočty obcí krácení dotací ze státního rozpočtu a státních fondů, což přispěje ke snížení příjmové stránky a obce si tak budou muset začít více a lépe hospodařit, např. s majetkem, aby získaly do svého rozpočtu další příjmy. Určitě výrazný vliv a také problém představuje také neustálý růst běžných výdajů, které obce a města vynakládají na provoz. Tento stav není dlouhodobě udržitelný, proto by se obce a města měly snažit své náklady snižovat, což by také přispělo k poklesu celkových výdajů. Nutno však podotknout, že tyto hypotézy nemusí platit pro všechny obce a města stejně. Existuje mnoho obcí, které celou dobu hospodaří s přebytkem, který mohou následně využít na investiční akce.



## **II. PRAKTICKÁ ČÁST**

## 4 METODIKA PRÁCE

Praktická část diplomové práce je rozdělena do více částí. První část práce je zaměřena na analýzu příjmové a výdajové stránky rozpočtů vybraných měst České republiky s cílem identifikovat společné znaky a také specifika jejich rozpočtů. K samotné analýze byla vybrána krajská města České republiky, avšak z tohoto výběru bylo vyloučeno hlavní město Praha kvůli svému specifickému postavení a také proto, aby nedošlo ke zkreslení výsledků analýzy. Druhou částí je syntéza poznatků, které jsou získány na základě analýzy rozpočtů. Třetí částí je návrh možnosti optimalizace rozpočtu vybraného krajského města Ostrava. Krajská města jsou také statutárními městy a dělí se na městské obvody nebo městské části. Největší z nich mají také zvláštní postavení v oblasti podílu na výnosu ze sdílených daní. V následující tabulce (Tab. 8) jsou uvedena města se základními charakteristikami.

Tab. 8 Základní charakteristiky krajských měst

Město	Počet obyvatel k 1. 1. 2011	Rozloha (ha) k 1. 1. 2011
<b>Brno</b>	371 371	23 019,70
<b>České Budějovice</b>	94 754	5 560,47
<b>Hradec Králové</b>	94 318	10 568,63
<b>Jihlava</b>	51 154	8 786,10
<b>Karlovy Vary</b>	51 115	5 909,07
<b>Liberec</b>	101 865	10 608,71
<b>Olomouc</b>	100 233	10 333,46
<b>Ostrava</b>	303 609	21 421,73
<b>Pardubice</b>	90 401	8 265,51
<b>Plzeň</b>	168 808	13 766,90
<b>Ústí nad Labem</b>	95 464	9 395,78
<b>Zlín</b>	75 469	10 282,60

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí (© 2005d)

Analýza je zpracována na základě dat z let 2007-2009 z internetového systému ARISweb (Automatizovaný rozpočtový informační systém), a data za rok 2010 jsou ze systému ÚFIS (Účetní a finanční informace státu). Oba tyto systémy spravuje Ministerstvo financí České republiky. Provoz systému ARISweb byl ukončen v roce 2010 a nahrazen systémem ÚFIS, který zprostředkovává účetní a finanční záznamy účetních jednotek, které jsou

předávány do Centrálního systému účetních informací státu (CSÚIS). Oba tyto systémy zajišťují účetní a finanční informace týkající se organizačních složek státu, kapitol státního rozpočtu, státních příspěvkových organizací, státních fondů, územních samosprávných celků a jimi zřizovaných příspěvkových organizací a regionálních rad regionů soudržnosti. (Ministerstvo financí ČR, © 2005b, © 2005c)

Vybraná data z výkazů systémů ARISweb a ÚFIS byla roztríděna do tabulek, ze kterých bylo následně vycházeno při tvorbě grafů. Rozlišení jednotlivých položek bylo provedeno podle Schneiderová (2012). Data pro analýzu příjmové stránky byly rozděleny podle druhového třídění rozpočtové soustavy, tedy daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Daňové příjmy byly dále analyzovány na základě rozdělení do pěti skupin, a to na daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, daň z přidané hodnoty, daň z nemovitosti a poslední skupinou jsou ostatní daně a poplatky. Analýza výdajů byla provedena také na základě druhové třídění rozpočtové soustavy a výdaje byly rozděleny na běžné a kapitálové. Obě skupiny výdajů byly také následně analyzovány z hlediska odvětvového, kdy byly rozděleny na šest skupin, tedy zemědělství a lesní hospodářství, průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, služby pro obyvatelstvo, sociální věci a politika zaměstnanosti, bezpečnost státu a právní ochrana a všeobecná veřejná správa a služby. Všechny analytické výpočty byly provedeny podle Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 92-93) a byly také zhodnoceny pomocí metod popisné statistiky.

Položky v neinvestičních přijatých transferech 413x (kromě 4131 a 4132) a v běžných výdajích u skupiny všeobecná veřejná správa a služby 534x (kromě 5341 a 5343) jsou z výpočtu a analýzy vypuštěny, neboť se jedná pouze o převody mezi účty rozpočtové skladby, resp. vlastními fondy, a tyto položky se při konsolidaci vynulují. Při jejich analyzování a započítání by tak došlo ke zkreslení analýzy.

## 5 PŘÍJMY ROZPOČTŮ KRAJSKÝCH MĚST

Tato kapitola obsahuje analýzu příjmové stránky rozpočtů krajských měst České republiky v období 2007-2010. Výpočty jsou prováděny stejně jako u výdajů rozpočtu na základě Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 92-93).

Příjmy lze dle druhového členění rozdělit na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace, které jsou podrobněji charakterizovány v dalších kapitolách. Následující tabulka (Tab. 9) zobrazuje indexy meziročních změn celkových příjmů rozpočtů krajských měst za roky 2007 až 2010. Při srovnání celkových příjmů za rok 2007 a 2010 lze pozorovat nejvyšší nárůst příjmů u města Pardubice (o 694,99 mil. Kč) a Zlína (o 387,51 mil. Kč), který byl způsoben i kvůli růstu přijatých transferů. Nejvyšší podíl na celkových příjmech měly ve sledovaném období daňové příjmy, které tvořily u všech krajských měst více jak polovinu příjmové stránky rozpočtu. Nejmenší podíl na příjmech byl tvořen z příjmů nedaňových a kapitálových. Největší pokles příjmů se projevil ve městech Liberec (o 601,70 mil. Kč) a Olomouc (o 198,07 mil. Kč). Pokles souvisí také se snížením objemu kapitálových a daňových příjmů.

Tab. 9 Index změny celkových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (v %)

Krajské město	Index 2008/2007 (v %)	Index 2009/2008 (v %)	Index 2010/2009 (v %)	Index 2010/2007 (v %)
<b>Brno</b>	115,38	96,61	110,03	122,65
<b>České Budějovice</b>	109,04	93,74	105,38	107,71
<b>Hradec Králové</b>	94,87	94,67	107,89	96,90
<b>Jihlava</b>	104,95	98,88	97,52	101,20
<b>Karlový Vary</b>	121,20	95,92	102,80	119,50
<b>Liberec</b>	101,45	71,46	107,33	77,81
<b>Olomouc</b>	110,14	74,59	111,95	91,97
<b>Ostrava</b>	103,71	95,28	103,36	102,14
<b>Pardubice</b>	114,65	95,97	129,72	142,73
<b>Plzeň</b>	104,50	90,32	111,07	104,83
<b>Ústí nad Labem</b>	101,61	91,97	126,23	117,97
<b>Zlín</b>	116,27	84,34	125,57	123,14

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Za rok 2007 byl nejvyšší objem daňových příjmů na celkových příjmech v Brně (67,58 %) a Pardubicích (64,80 %). Naopak nejmenší podíl tvořily daňové příjmy v Liberci (43,89 %) a Hradci Králové (51,98 %). Významnou položkou rozpočtu byly také přijaté transfery.

Největší podíl přijatých transferů na celkových příjmech mělo město Liberec (39,43 %) a Olomouc (36,60 %). Naopak nejmenší podíl přijaté transfery tvořily ve městě Plzeň (17,66 %) a Hradec Králové (19,05 %). Z toho lze usoudit, že nižší daňové příjmy rozpočtu města Liberec mohly být kompenzovány dotacemi. Největší objem nedaňových příjmů na celkových příjmech vykazoval rozpočet města České Budějovice (16,80 %). Celkově lze však říci, že nedaňové a kapitálové příjmy tvoří jen malé procento celkových příjmů, a představují tak jen doplňující příjmy rozpočtů krajských měst.

Rok 2008 byl významný, neboť byla přijata novela zákona o rozpočtovém určení daní, což ovlivnilo výši daňových příjmů, které ve srovnání s rokem 2007 vzrostly. Největší objem daňových příjmů na celkových příjmech mělo město Plzeň (64,58 %) a Pardubice (63,32 %), avšak největší nárůst oproti předchozímu roku mělo město Liberec (o 16,99 %). Největší objem přijatých transferů na celkových příjmech tvořil rozpočet krajského města Olomouc (44,71 %) a Ústí nad Labem (38,22 %). Ve srovnání s rokem 2007 byly přijaté transfery navýšeny ve městě Karlovy Vary (o 180,31 mil. Kč) a Brno (o 985,53 mil. Kč). Nárůst nedaňových příjmů byl výrazný u města Zlín (o 82,80 %) a kapitálové příjmy vzrostly v Olomouci (o 123,57 %), což mohl zapříčinit prodej kapitálového majetku města. Přesto však ty příjmy mají menší podíl než daňové příjmy a přijaté transfery.

Pro rok 2009 je charakteristický pokles výkonnosti ekonomiky, který do jisté míry ovlivnil také krajské rozpočty. Z tabulky (Tab. 9) lze vyčíst výrazný pokles celkových příjmů oproti předcházejícímu roku. Nejvíce byl poznamenán rozpočet Liberce (o 28,55 % méně) a Olomouce (méně o 25,41 %). Co se týká struktury příjmů, tak nejvíce byly zasaženy daňové příjmy, které klesly v průměru o 11,83 %. Nedaňové příjmy naopak vzrostly oproti předchozímu roku, avšak výjimku tvoří města Zlín, Liberec, Jihlava, Pardubice a Ústí nad Labem, kde došlo k poklesu nedaňových příjmů. Kapitálové příjmy také výrazněji klesaly, ale ve městech Pardubice, Brno, Zlín a Jihlava došlo k nárůstu kapitálových příjmů i přijatých transferů. Ty vzrostly ve srovnání s rokem 2008 i v Ostravě.

V roce 2010 se začala ekonomická situace zlepšovat, což přispělo i ke zvýšení daňových příjmů, avšak nedaňové příjmy byly ve většině krajských měst nižší než v předchozím roce. Lepší ekonomická situace přispěla i růstu kapitálových příjmů, kdy města více prodávala svůj majetek.

## 5.1 Daňové příjmy krajských měst

Daňové příjmy představují největší zdroj příjmů krajských měst. Analýza daňových příjmů je založena na základě pěti skupin, do kterých byly příjmy rozděleny. Jedná se o daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob, DPH, daň z nemovitostí a ostatní daně a poplatky. Vytvoření těchto skupin by mělo přispět ke zjednodušení celé analýzy. Daň z příjmů fyzických osob tvoří položky daň z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků, daň z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti, daň z příjmů FO z kapitálových výnosů, a zrušené daně, jejichž předmětem je příjem fyzických osob. Daň z příjmů právnických osob se skládá z daně z příjmů právnických osob a daně z příjmů právnických osob za obec. Místní poplatky, správní poplatky a ostatní daňové příjmy jsou zařazeny do skupiny ostatní daně a poplatky. (Schneiderová, 2012, s. 54-64)

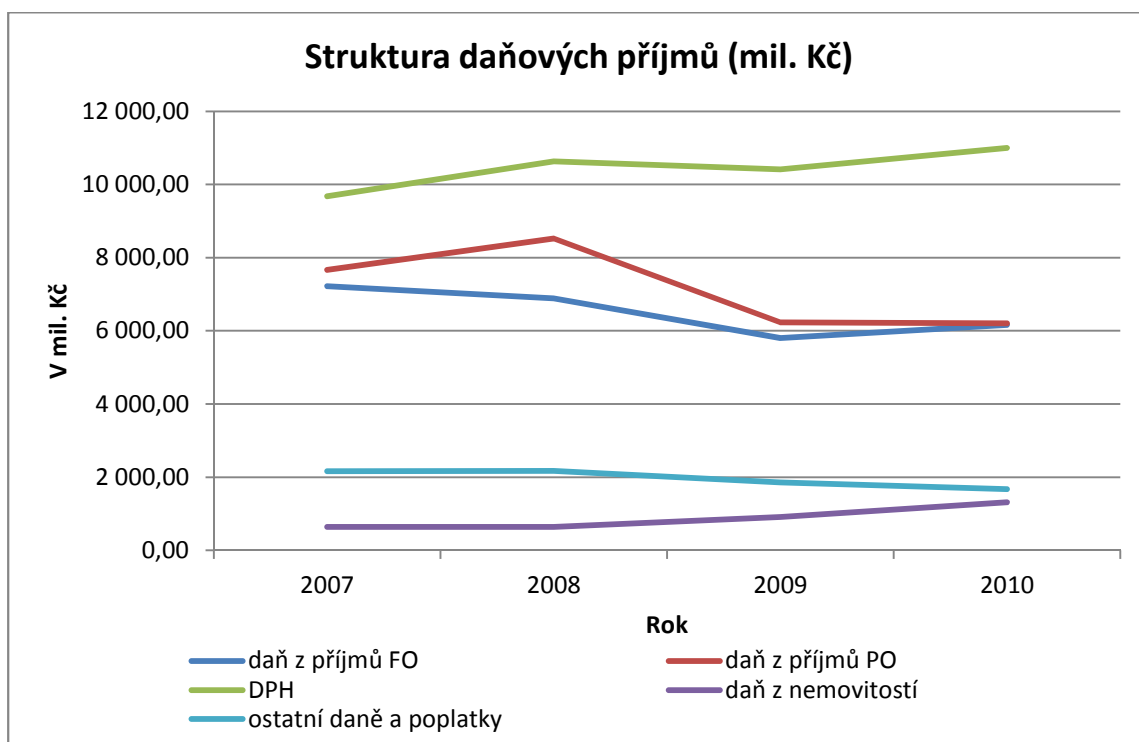
Tab. 10 Index změny daňových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (%)

Krajské město	Index 2008/2007 (v %)	Index 2009/2008 (v %)	Index 2010/2009 (v %)	Index 2010/2007 (v %)
<b>Brno</b>	104,57	86,93	106,03	96,39
<b>České Budějovice</b>	108,67	87,19	104,61	99,12
<b>Hradec Králové</b>	107,40	92,68	105,03	104,55
<b>Jihlava</b>	103,69	90,62	98,88	92,91
<b>Karlovy Vary</b>	106,46	89,17	101,42	96,27
<b>Liberec</b>	116,99	88,06	98,23	101,20
<b>Olomouc</b>	95,60	83,76	112,54	90,11
<b>Ostrava</b>	104,44	86,44	102,39	92,43
<b>Pardubice</b>	112,02	90,33	109,99	111,30
<b>Plzeň</b>	106,67	87,65	104,50	97,70
<b>Ústí nad Labem</b>	100,08	92,65	101,73	94,33
<b>Zlín</b>	109,55	82,17	106,19	95,59

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Meziroční změny ve vývoji daňových příjmů v průběhu let 2007-2010 zachycuje předchozí tabulka (Tab. 10). Je patrné, že v průběhu let 2007-2010 došlo k poklesu daňových výnosů téměř u všech krajských měst. Největší meziroční změny jsou patrné v roce 2009, kdy došlo k poklesu ekonomické výkonnosti České republiky. Tyto změny měly samozřejmě vliv i na daňové příjmy, neboť docházelo k poklesu výnosů daně z příjmů FO způsobeným rostoucí nezaměstnaností. Vývoj daňových příjmů ve sledovaném období tedy nebyl

lineární. Z následujícího grafu (Obr. 7) jsou tyto skutečnosti patrné. Zatímco u daně z přidané hodnoty a daně z nemovitostí docházelo k růstu, u ostatních daní tomu bylo naopak. Struktura daňových příjmů je všech krajských měst ve sledovaném období podobná, avšak během let docházelo k určitým změnám. Největší objem daňových příjmů krajských měst zaujímá DPH, která představuje přibližně třetinu celkových daňových příjmů a je tak jejich hlavním zdrojem. Nejmenší výnosy mají krajská města z ostatních daní a poplatků a také z daně z nemovitostí. Do rozpočtu všech měst náleží celý výnos daně z nemovitostí a rozdíly ve výši výnosů jsou způsobeny také rozdílnými sazbami daně.



Obr. 7 Vývoj struktury daňových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

V roce 2007 mělo nejvyšší podíl DPH na daňových příjmech město Ostrava (37,22 %) a Brno (37,07 %). Vyšší hodnota je způsobena tím, že Brno a Ostrava patří k největším městům České republiky a dochází zde ke kumulaci zboží a služeb. Nejvyšší podíl ostatních daní a správních poplatků na daňových příjmech zaujímá rozpočet města Ústí nad Labem (14,88 %), kde tyto poplatky tvoří z velké části poplatky za uložení odpadů a za komunální odpad. Dále se jedná o Karlovy Vary (14,24 %) s vysokým objemem správních poplatků, a také hlavně s poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt, neboť Karlovy Vary jsou lázeňským městem. Rok 2008 je charakteristický změnou rozpočtového

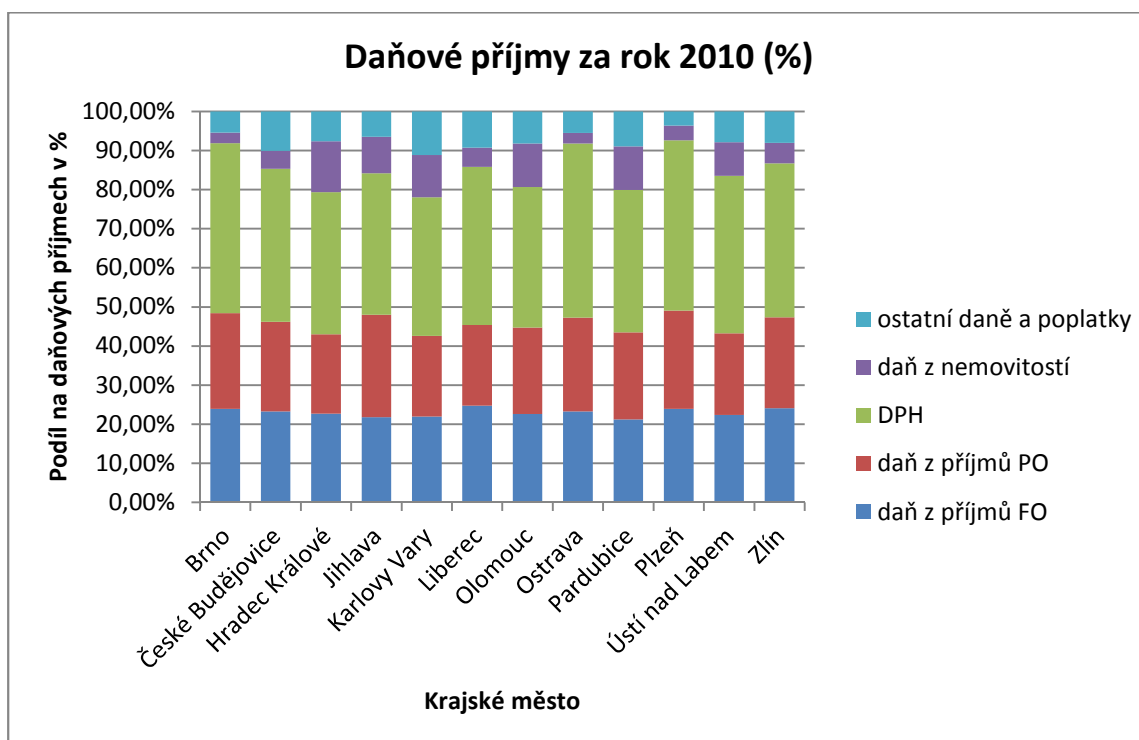
určení daní a také změnou výše DPH u snížené sazby. Tyto legislativní změny přispěly k růstu objemu daňových příjmů. Ostatní daně a poplatky mírně rostly, avšak v Ústí nad Labem došlo k poklesu (o 23,66 %). Příčinnou poklesu výše ostatních daní a poplatků je snížení výnosů z poplatků za uložení odpadů a komunální odpad.

Rok 2009 je poznamenán ekonomickým poklesem, který do určité míry také ovlivnil strukturu daňových příjmů krajských měst, která musela přijmout řadu rozpočtových opatření, a také se snažit hospodařit s nižšími příjmy a zároveň šetřit na výdajích. Důsledkem bylo snížení daňových výnosů, které dosahovaly výše kolem 90,00 % předchozího roku. Nejvíce zasažené byly daně z příjmů právnických osob, kde došlo k propadu téměř o ¼ oproti roku 2008. Podobná situace nastala i u daně z příjmů fyzických osob nebo u ostatních daní a poplatků. Pokles výnosů z daní z příjmů souvisí také s růstem nezaměstnanosti ve městech, neboť právě kvůli ekonomické krizi docházelo ve větší míře ke snižování stavu zaměstnanců nebo také k poklesu zisku. Nejvyšší pokles objemu daně z příjmu fyzických osob zaznamenalo město Karlovy Vary (o 22,89 %, resp. o 38,46 mil. Kč méně) a daně z příjmů právnických osob ve městě Zlín (o 32,78 %, resp. o 103,59 mil. Kč méně). Výjimku v tomto období tvořila daň z nemovitosti, která dosahovala v některých městech několikanásobku předchozího roku. Výše výnosu byla ovlivněna také změnou legislativy týkající se daně z nemovitostí (více viz teoretická část). Mírný pokles daně z nemovitostí zaznamenaly pouze největší česká města, tedy Brno, Ostrava, Plzeň a Olomouc.

Oživení ekonomického výkonu nastalo v roce 2010, kdy se podniky a zaměstnavatelé snažili postupně vyrovnat se situací předcházejícího roku, což se projevilo také změnou daňových výnosů krajských měst. Po poklesu daňových výnosů v předcházejícím roce byl obnoven trend růstu daňových příjmů, avšak ne všechny položky daňových příjmů rostly, např. výnos daně z příjmů fyzických osob a DPH meziročně vzrostl, výnos daně z příjmů právnických osob naopak poklesl. Strukturu daňových příjmů jednotlivých krajských měst zachycuje za rok 2010 graf (Obr. 8). Růst výnosu daně z přidané hodnoty je způsoben také zvýšením jejich sazeb v roce 2010. Charakter výnosu daně z nemovitostí byl oproti roku 2009 vyrovnanější, avšak zřejmé jsou i určité extrémy, např. Olomouc měla tento výnos vyšší o 189,76 %, tedy jednalo se o výrazný nárůst oproti předešlému roku. Příjmy z ostatních daní a poplatků byly celkově nižší než předchozí rok. Pokles oproti roku 2009 zaznamenalo město Jihlava (méně o 38,59 %), který byl vyvolán také kvůli snížení výnosů



místního poplatku za provozovaný výherní automat (pokles o 2,62 mil. Kč) a také odvodu výtěžku z provozovaných loterií.



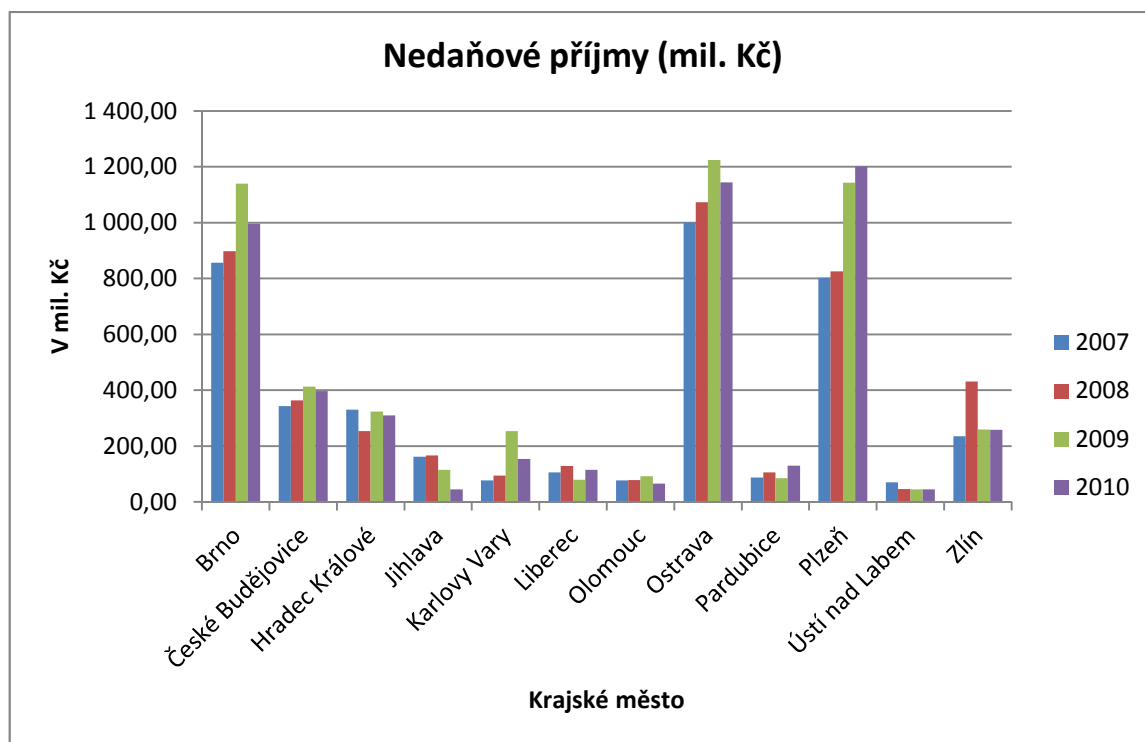
Obr. 8 Struktura daňových příjmů jednotlivých krajských měst za rok 2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ÚFIS (2010)

Při srovnání změn ve vývoj daňových příjmů mezi léty 2007 a 2010 lze konstatovat, že k větším či menším propadům došlo hlavně u daní z příjmů a ostatních daní a poplatků. Největší změny daně z příjmů fyzických osob postihl rozpočet Karlových Varů (pokles o 23,97 %). Daň z příjmů právnických osob byla zase meziročně nižší v Ústí nad Labem (o 26,69 %). Ostatní daně a poplatky byly nižší u Jihlavy (o 50,24 %). Zcela odlišný vývoj zaznamenaly daň z přidané hodnoty a daň z nemovitostí. Tyto dvě daně meziročně rostly i přes různé legislativní a ekonomické změny v České republice. Na růstu výnosu DPH se převážně podílely změny ve výši obou jejich sazeb. Nejvyšší změny ve srovnání let 2007 a 2010 patřily městu Liberec (nárůst o 23,71 %, tedy o 93,34 mil. Kč). Výnos daně z nemovitostí ovlivňuje také výstavba nových nemovitostí, které náleží do katastrálního území města, jemuž daný výnos daně náleží. Největší změny ve srovnání let 2007 a 2010 zaznamenalo město Ústí nad Labem (nárůst o 281,09 %, resp. o 71,16 mil. Kč).

## 5.2 Nedaňové příjmy krajských měst

Nedaňové příjmy lze rozdělit na příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní příjmy a přijaté splátky půjčených prostředků. Jako nedaňový příjem lze tedy označit např. příjmy z poskytování služeb a výrobků nebo z prodeje zboží, příjmy z pronájmu pozemků a nemovitostí, příjmy z úroků, přijaté neinvestiční dary a další. Výši nedaňových příjmů si krajské město může částečně ovlivnit samo, neboť pokud vlastní majetek, samo si určuje výši jeho pronájmu, ať už se jedná o bytové či nebytové prostory, pozemky atd. Dále jsou také důležité příjmy z vlastní činnosti, tedy příjmy z parkovacích automatů, vodné a stočné, prodej propagačních materiálů a další. (Schneiderová, 2012, s. 65-77)



Obr. 9 Vývoj nedaňových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Graf výše (Obr. 9) znázorňuje vývoj nedaňových příjmů jednotlivých krajských měst v letech 2007-2010. Vývoj nedaňových příjmů vykazuje relativně nerovnoměrný vývoj během sledovaných let. Nedaňové příjmy krajských měst jsou prakticky vyšší v roce 2009 než v ostatních letech. Nejčastěji se v nedaňových příjmech objevovala položka „Splátky

půjčených prostředků od obyvatelstva“. Výnosy z nedaňových příjmů jsou velmi různorodé, největší rozdíly je možno vidět u města Karlovy Vary, Zlína, Plzně a Jihlavy.

Meziroční změny ve vývoji nedaňových příjmů krajských měst zachycuje tabulka níže (Tab. 11). V roce 2007 dosahoval poměr nedaňových příjmů na celkových příjmech nejvyšší hodnoty v Českých Budějovicích (6,26 %) a nejnižší v Ústí nad Labem (0,98 %). Výraznější meziroční změnu nedaňových příjmů v roce 2008 zaznamenalo Ústí nad Labem (pokles o 34,54 %, což představuje pokles příjmů o 24,15 mil. Kč) a Hradec Králové (pokles o 23,46 %, resp. pokles o 77,64 mil. Kč). Tento pokles je pravděpodobně způsoben neobdržením splátek půjčených finančních prostředků. Naopak pro město Zlín byl tento rok spojen s meziročním nárůstem nedaňových příjmů (růst o 82,80 %), avšak při srovnání let 2008 a 2009 došlo k poklesu (o 39,90 %). Nárůst nedaňových příjmů v roce 2008 byl způsoben např. zvýšením příjmů z pronájmu majetku, resp. nebytových prostor, pozemků a bytů, dále byly také vyšší příjmy za přijaté sankční platby nebo příjmy z úroků. (Magistrát města Zlína, © 2008b)

Tab. 11 Index změny nedaňových příjmů kraj. měst v letech 2007-2010 (%)

Krajské město	Index 2008/2007 (v %)	Index 2009/2008 (v %)	Index 2010/2009 (v %)	Index 2010/2007 (v %)
<b>Brno</b>	104,80	126,96	87,41	116,29
<b>České Budějovice</b>	105,95	113,43	96,17	115,58
<b>Hradec Králové</b>	76,54	127,63	95,96	93,74
<b>Jihlava</b>	102,97	68,80	39,38	27,89
<b>Karlovy Vary</b>	122,17	270,26	60,63	200,19
<b>Liberec</b>	121,90	61,79	143,95	108,43
<b>Olomouc</b>	101,45	118,02	71,54	85,67
<b>Ostrava</b>	107,23	114,15	93,45	114,39
<b>Pardubice</b>	121,83	80,52	151,69	148,81
<b>Plzeň</b>	102,85	138,54	105,13	149,80
<b>Ústí nad Labem</b>	65,46	97,34	100,35	63,95
<b>Zlín</b>	182,80	60,10	99,57	109,39

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

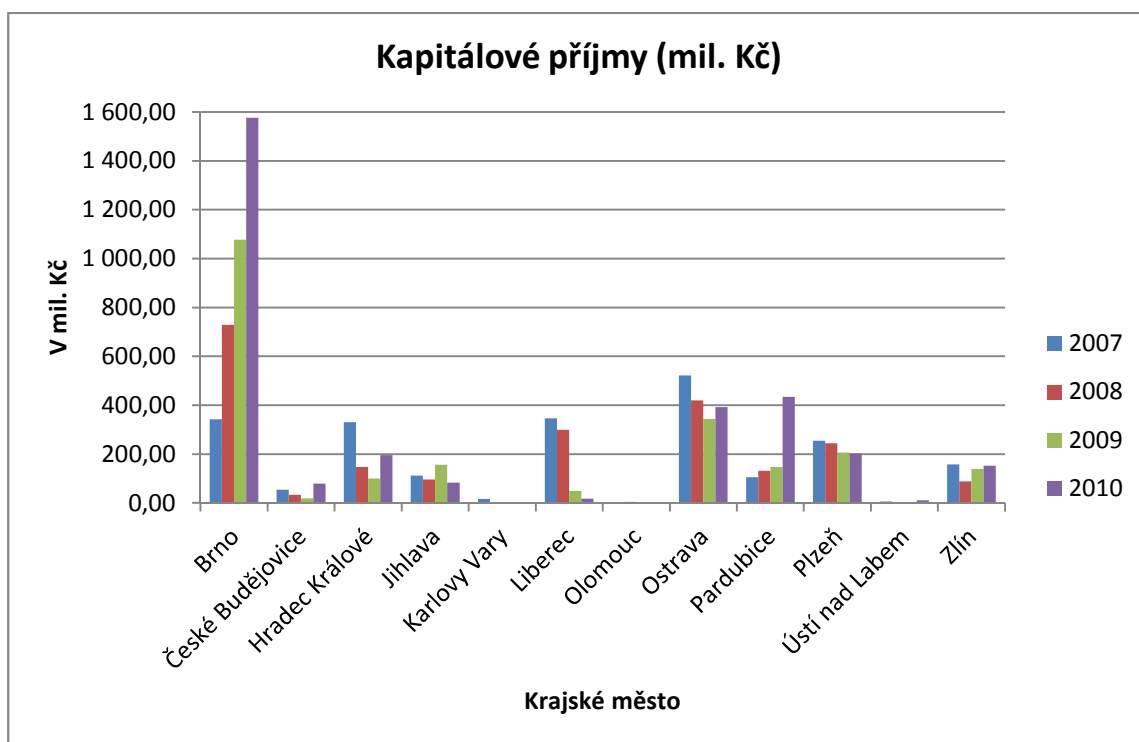
Obrovský nárůst oproti roku 2008 v roce 2009 zaznamenaly Karlovy Vary, kdy výnos nedaňových příjmů vzrostl o 170,26 %, avšak v roce 2010 došlo k poklesu na hodnotu 60,63 % předchozího roku (resp. pokles o 39,37 %). Při srovnání roku 2007 a 2010 je patrné, že největší meziroční propad nedaňových příjmů nastal v Jihlavě (o 72,11 %) a Ústí

nad Labem (36,05 %), meziroční růst zavládl u Karlových Varů (o 100,19 %) a dále u Plzně (růst o 49,80 %).

Výkyvy ve sledovaném období byly pravděpodobně způsobeny přijatými splátkami finančních prostředků, které města půjčila podnikatelským subjektům, obecně prospěšným společnostem, jiným obcím, příspěvkovým organizacím, nebo obyvatelstvu. Dále se na změnách nedaňových příjmů určitě podepsaly příjmy z pronájmu majetku, který města ani nemusela pronajímat, a tak jim „utíkaly“ výnosy, příjmy z úroků, neboť každý rok měla města na bankovním účtu různou výši finančních prostředků, která úroky ovlivnila, a také další faktory. Nárůst podílu nedaňových příjmů na celkových příjmech v roce 2009 souvisí také s poklesem výnosu z daňových příjmů, jenž byl způsoben vlivem poklesu výkonnosti ekonomiky. Avšak tento vliv se neprojevil u všech měst.

### 5.3 Kapitálové příjmy krajských měst

Kapitálové příjmy představují příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy a příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku. (Schneiderová, 2012, s. 80)



Obr. 10 Vývoj kapitálových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Vývoj kapitálových příjmů krajských měst je zachycen v grafu (Obr. 10). Vývoj kapitálových příjmů byl značně nerovnoměrný a je do velké míry závislý také na objemu vlastněného majetku, který mohou města prodávat a tržít z něj. Výše kapitálových příjmů byla v roce 2007 v jednotlivých městech v rozmezí 0,00 – 5,53 %. Meziroční růst v roce 2008 byl nejvyšší ve městě Olomouc, kde kapitálové příjmy vzrostly o 123,57 %, avšak v roce 2009 došlo k poklesu o 93,98 %. V Brně došlo v roce 2008 k nárůstu kapitálových příjmů o 112,91 %. Meziroční pokles v roce 2008 byl zaznamenán v Ústí nad Labem (o 94,59 %) a Karlových Varech (o 84,23 %).

Tab. 12 Index změny kapitálových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (%)

Krajské město	Index 2008/2007 (v %)	Index 2009/2008 (v %)	Index 2010/2009 (v %)	Index 2010/2007 (v %)
<b>Brno</b>	212,91	147,98	146,21	460,66
<b>České Budějovice</b>	62,36	57,90	406,41	146,74
<b>Hradec Králové</b>	44,34	67,85	196,14	59,00
<b>Jihlava</b>	85,47	163,46	52,64	73,54
<b>Karlovy Vary</b>	15,77	6,82	126,93	1,36
<b>Liberec</b>	86,44	16,29	35,70	5,03
<b>Olomouc</b>	223,57	6,02	0,00	0,00
<b>Ostrava</b>	80,43	81,75	114,06	75,00
<b>Pardubice</b>	125,91	111,27	296,30	415,11
<b>Plzeň</b>	96,07	84,38	97,85	79,33
<b>Ústí nad Labem</b>	5,41	86,72	4 319,37	202,58
<b>Zlín</b>	55,95	157,76	109,22	96,41

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

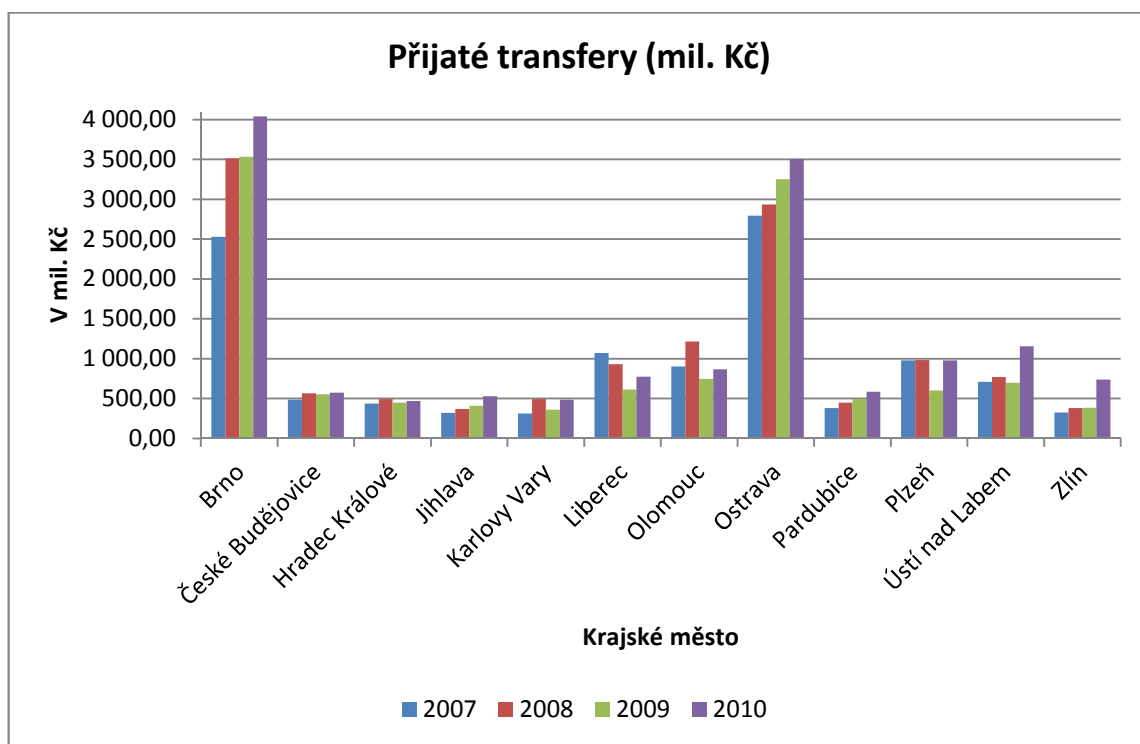
Rok 2009 byl charakteristický poklesem (v meziročním srovnání), výjimku tvořilo město Jihlava s růstem o 63,46 %, Zlín (o 57,76 %), Brno (o 47,98 %) a Pardubice (o 11,27 %). Kapitálové příjmy v Ústí nad Labem za rok 2010 výrazně vzrostly oproti předešlému roku, a to o 4 219,37 %, který byl pravděpodobně způsoben velkým rozprodejem majetku města. Dále také nárůst zaznamenaly České Budějovice (o 306,41 % více). Větší pokles oproti roku 2009 byl zaznamenán v Olomouci, kde nebyly žádné kapitálové příjmy, a v Liberci (méně o 64,30 %). Porovnáním roku 2007 a 2010 lze dospět k závěru, že kapitálové příjmy všech měst se meziročně změnily, např. v Olomouci, kde kapitálové příjmy jsou rovny

nule, ve městě Karlovy Vary (pokles o 98,64 %), Liberec (pokles o 94,97 %), Brno (nárůst o 360,66 %), Pardubice (nárůst o 315,11 %) a Ústí nad Labem (nárůst o 102,58 %).

Jako příčinu poklesu kapitálových příjmů lze označit snížení nebo zastavení prodeje nemovitého majetku nebo pozemků ve vlastnictví měst. Dále se mohlo jednat o snížení výše přijatých dobrovolných darů na pořízení majetku. Pokud kapitálové příjmy rostly, jejich růst mohl být způsoben prodejem majetku měst, zvýšením dobrovolných darů na pořízení majetku, které města obdržela. Příjem mohla města obdržet také z prodeje majetkových podílů.

#### 5.4 Přijaté transfery krajských měst

Přijaté transfery lze podle druhového členění rozdělit na neinvestiční přijaté transfery a investiční přijaté transfery. Krajské město může přijímat dotace od rozpočtů ústřední úrovně (tedy ze státního rozpočtu, z kapitoly Všeobecná správní pokladna, ze státních fondů), z rozpočtů územní úrovně (např. od krajů, obcí), ze zahraničí (od jiných států, mezinárodních institucí, z Evropské unie) a převodem z vlastních fondů. (Schneiderová, 2012, s. 82-87)



Obr. 11 Vývoj přijatých transferů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Přijaté transfery představují jeden z největších příjmů rozpočtů krajských měst, neboť tvoří více jak 20,00 % celkových příjmů. Největší objem přijatých peněžních prostředků představují neinvestiční dotace, které slouží k úhradě běžných výdajů. Finanční prostředky města získávají na pokrytí výdajů spojených s výkonem státní správy v přenesené působnosti, na provoz školských zařízení atd.

Graf (Obr. 11) zachycuje vývoj přijatých transferů v jednotlivých krajských městech v letech 2007-2010. Vývoj transferů je velmi nevyvážený. Nejvíce finančních prostředků je poskytováno Brnu a Ostravě, jako největším městům České republiky. Avšak největší podíl přijatých transferů na celkových příjmech vykazuje rozpočet města Liberce (39,43 %) a města Olomouce (36,60 %). Nejnižší podíl přijatých transferů na celkových příjmech zaznamenal rozpočet města Plzeň (17,66 %) a Hradec Králové (19,05 %). V roce 2008 mělo nejvyšší poměr město Olomouc (44,71 %) a město Ústí nad Labem (38,22 %). Nejnižší podíl vykazoval opět rozpočet města Plzeň (16,94 %) a města Zlín (19,57 %).

Tab. 13 Index změny přijatých transferů krajských měst v letech 2007-2010 (%)

Krajské město	Index 2008/2007 (v %)	Index 2009/2008 (v %)	Index 2010/2009 (v %)	Index 2010/2007 (v %)
<b>Brno</b>	138,98	100,58	114,29	159,76
<b>České Budějovice</b>	117,29	97,81	103,31	118,52
<b>Hradec Králové</b>	113,03	90,82	104,45	107,22
<b>Jihlava</b>	115,34	110,94	128,86	164,89
<b>Karlovy Vary</b>	157,91	72,88	135,07	155,45
<b>Liberec</b>	86,99	65,71	126,54	72,33
<b>Olomouc</b>	134,56	61,31	116,07	95,76
<b>Ostrava</b>	105,11	110,83	107,72	125,49
<b>Pardubice</b>	117,18	110,06	119,05	153,54
<b>Plzeň</b>	100,27	61,41	162,56	100,10
<b>Ústí nad Labem</b>	108,46	90,59	165,44	162,55
<b>Zlín</b>	117,05	100,72	192,45	226,90

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Tabulka výše (Tab. 13) zachycuje index změn v přijatých transferech krajských měst v letech 2007-2010. Je patrné, že nejvyšší nárůst přijatých transferů ve srovnání let 2008/2007 je ve městě Karlovy Vary (nárůst přijatých transferů o 180,31 mil. Kč) a Brně (nárůst o 985,53 mil. Kč). Snížení objemu přijatých transferů lze pozorovat ve městě Liberec, kde došlo k poklesu přijatých transferů o 139,08 mil. Kč. Ke změnám přijatých

transferů došlo také v roce 2009. Pokles přijatých transferů nejvíce zasáhl města Olomouc (snížení o 469,83 mil. Kč) a město Plzeň (pokles o 378,58 mil. Kč). Nárůst transferů v roce 2009 ve srovnání s rokem 2008 zaznamenala města Jihlava, Ostrava a Pardubice. Města Zlín a Brno měla přijaté transfery v téměř stejné výši. V roce 2010 došlo k nárůstu přijatých transferů u všech krajských měst. Nejvíce byl tento nárůst patrný ve městě Zlín (o 354,93 mil. Kč). Při srovnání let 2007 a 2010 je patrné, že došlo k nárůstu přijatých transferů téměř u všech krajských měst. Výjimku tvoří města Liberec a Olomouce, kde došlo k poklesu přijatých transferů v meziročním srovnání.

#### 5.4.1 Neinvestiční přijaté transfery

Neinvestiční přijaté transfery zahrnují většinu přijatých dotací a krajská města je mohou získávat od rozpočtů ústřední úrovně, tedy ze státního rozpočtu, kdy města získávají např. příspěvky na výkon státní správy v přenesené působnosti, nebo příspěvky na školství, dále od rozpočtů územní úrovně, resp. od krajů, ze zahraniční (od EU) například na budování mezinárodních vztahů a partnerství obcí, nebo převodem z vlastních zdrojů, avšak tyto finanční prostředky netvoří skutečný příjem, neboť dochází pouze k přesunu finančních prostředků z vlastních fondů na běžný účet, proto dochází k jejich konsolidaci. Tyto finanční prostředky pak města využívají na pokrytí běžných (provozních) nákladů spojených se zabezpečením služeb pro občany. Jako příklad lze uvést prostředky na provoz knihoven a kin, školských zařízení a jiných institucí zřizovaných krajskými městy.

Tabulka (Tab. 14) zachycuje vývoj neinvestičních přijatých transferů krajských měst v letech 2007-2010 pomocí indexů. Vývoj neinvestičních transferů není vyrovnaný. Největší objem transferů města získávají ze státního rozpočtu na krytí běžných výdajů. Nejvíce finančních prostředků z rozpočtu kraje obdržela ve sledovaném období města Brno a Ostrava. V letech 2007-2009 obdržely finanční prostředky v různé výši ze zahraničí města Ústí nad Labem, Ostrava a Brno. V roce 2010 se k nim přidala ještě města Hradec Králové, Olomouc a Karlovy Vary. Krajská města obdržela v roce 2010 také dotace na volby do Parlamentu ČR.

Změny v neinvestičních přijatých transferech ze státního rozpočtu ve srovnání let 2007 a 2008 jsou výrazné ve městě Olomouc, kdy došlo k nárůstu o 67,20 %. Neinvestiční transfery od krajů výrazně vzrostly v Liberci (o 204,51 %). Při srovnání let 2008 a 2009 došlo k poklesu transferů ze státního rozpočtu v Olomouci (o 37,43 %) a od krajů transfery



poklesly ve městě Pardubice (o 32,49 %). Při srovnání let 2009 a 2010 došlo k mírnému růstu neinvestičních transferů přijatých ze státního rozpočtu. Výjimkou bylo akorát město Hradec Králové, kde došlo k mírnému poklesu transferů ze státního rozpočtu. Neinvestiční transfery od krajů měly odlišný vývoj, neboť výše byla poměrně nevyvážená. Zatímco v Hradci Králové došlo k nárůstu o 89,59 %, ve Zlíně došlo k poklesu o 33,49 %.

*Tab. 14 Index změny neinvestičních přijatých transferů krajských měst v letech 2007-2010 (%)*

Krajské město	Index 2008/2007 (v %)	Index 2009/2008 (v %)	Index 2010/2009 (v %)	Index 2010/2007 (v %)
<b>Brno</b>	156,45	102,52	109,64	175,85
<b>České Budějovice</b>	113,67	100,87	101,25	116,09
<b>Hradec Králové</b>	100,99	100,60	101,15	102,76
<b>Jihlava</b>	99,43	110,91	112,58	124,15
<b>Karlov Vary</b>	158,93	83,18	142,06	187,79
<b>Liberec</b>	115,00	133,48	112,77	173,10
<b>Olomouc</b>	231,91	74,30	105,24	181,33
<b>Ostrava</b>	109,58	98,75	119,85	129,69
<b>Pardubice</b>	117,47	104,54	104,87	128,78
<b>Plzeň</b>	109,65	113,33	108,30	134,57
<b>Ústí nad Labem</b>	135,68	93,36	93,49	118,43
<b>Zlín</b>	106,20	111,97	106,60	126,76

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)*

Pokles výše objemu dotací nebo jejich konstantní stav v roce 2009 je způsobem ekonomickou krizí, která zasáhla Českou republiku. Bylo nutné učinit jistá rozpočtová opatření. Protože příjmy státního rozpočtu klesly, a tak bylo nutné také snížit i výdaje, čímž muselo dojít i ke snížení poskytovaných transferů. V následujícím roce sice došlo k zlepšení, avšak trend snižování poskytovaných prostředků trvá do současnosti. Pravděpodobně bude pokračovat i nadále, neboť jsou neustále vydávána úsporná opatření ke snížení deficitu.

#### **5.4.2 Investiční přijaté transfery**

Investiční přijaté transfery představují menší část objemu celkových přijatých transferů. Města využívají tyto prostředky k investicím např. budování nových bytových jednotek, rekonstrukce silnic a místních komunikací, veřejných prostranství (revitalizace parků nebo

hřišť), rekonstrukce objektů ve vlastnictví měst a další. Finanční prostředky krajská města získávají, stejně jako neinvestiční dotace, ze státního rozpočtu, z rozpočtu kraje nebo ze zahraničí.

Největší objem investičních přijatých transferů představují transfery ze státního rozpočtu, čímž tvoří více jak polovinu celkových investičních transferů. Zbytek je tedy tvořen transfery od krajů. Výjimkou v roce 2007 bylo město Ostrava, kde investiční transfery ze státního rozpočtu tvořily na celkových investičních transferech podíl pouze 36,18 %. Zbytek (tedy 63,82 %) byl tvořen investičními prostředky od krajů. V roce tento poměr byl ještě vyšší, avšak v roce 2009 došlo ke srovnání poměru transferů ze státního rozpočtu a dotací od krajů. V roce 2010 byly transfery od krajů ve srovnání s celkovými investičními transfery nejvyšší ve městě Ústí nad Labem (99,14 %).

*Tab. 15 Index změny investičních přijatých transferů krajských měst v letech 2007-2010 (%)*

<b>Krajské město</b>	<b>Index 2008/2007 (v %)</b>	<b>Index 2009/2008 (v %)</b>	<b>Index 2010/2009 (v %)</b>	<b>Index 2010/2007 (v %)</b>
<b>Brno</b>	62,32	79,22	180,63	89,18
<b>České Budějovice</b>	178,70	64,84	137,81	159,68
<b>Hradec Králové</b>	735,19	21,41	214,54	337,74
<b>Jihlava</b>	372,13	111,08	198,97	822,41
<b>Karlovy Vary</b>	155,05	43,20	96,30	64,50
<b>Liberec</b>	72,42	9,70	283,06	19,89
<b>Olomouc</b>	55,08	16,66	282,21	25,89
<b>Ostrava</b>	91,68	154,20	79,84	112,87
<b>Pardubice</b>	115,38	144,76	183,43	306,38
<b>Plzeň</b>	91,90	6,17	1222,59	69,36
<b>Ústí nad Labem</b>	46,76	72,40	775,54	262,56
<b>Zlín</b>	206,53	53,02	961,36	1 052,73

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)*

Změnu ve výši investic jednotlivých krajských měst lze vyčíst z tabulky (Tab. 15). Je patrné, že některá města investují více a jiná méně, což se v průběhu sledovaných let mění. Nejvyšší index změny investičních transferů 2008/2007 má město Hradec Králové (nárůst o 635,19 %), kde získaly finanční prostředky např. na stavbu cyklostezky. (Hradec Králové, 2010) Dále město Jihlava získalo investiční dotaci např. na rekonstrukce základní školy ke

snížení energetické náročnosti. (Jihlava, 2009). Investiční transfery obdržela v roce 2010 Plzeň (v porovnání s rokem 2009 o 1 122,59 % vyšší). Finanční prostředky město obdrželo na dokončené projekty, např. dotace pro zoologickou a botanickou zahradu nebo na trolejbusovou trať v rámci Regionálního operačního programu Jihozápad. (Plzeň, 2011). Krajské město Zlín (oproti roku 2009 nárůst o 861,36 %) získalo finanční prostředky např. na vybudování kongresového centra, pro ZOO a Zámek Lešná, na vybudování bezbariérových a bezpečných přechodů pro chodce a další. (Magistrát města Zlín, © 2008c).

Se vstupem České republiky do Evropské unie se městům naskytla také příležitost čerpání finančních prostředků ze Strukturálních fondů EU. S jejich přispěním dochází v současnosti např. k růstu sítě cyklostezek, rekonstrukcím dopravních komunikací atd. Dotace jako takové tedy představují významný zdroj finančních prostředků nejen pro krajská města, ale pro všechna města a obce České republiky a jejich snižování bude mít vliv také na kvalitu poskytovaných služeb pro občany.

## 6 VÝDAJE ROZPOČTŮ KRAJSKÝCH MĚST

Tato kapitola se zaměřuje na analýzu výdajové stránky rozpočtů jednotlivých krajských měst České republiky. Samotné výpočty jsou provedeny na základě Otrusinová a Kubíčková (2011, s. 92-93).

Výdaje rozpočtů krajských měst lze dle druhového členění rozdělit na běžné a kapitálové. Běžné výdaje představují náklady na běžný, neinvestiční provoz (platy zaměstnanců, poplatky za energie, dary, neinvestiční transfery různým subjektům a další), zatímco kapitálové výdaje slouží na investiční akce (jako např. pořízení dlouhodobého majetku, investiční transfery různým subjektům atd.). (Schneiderová, 2012, s. 88-133)

Tab. 16 Index změny celkových výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (%)

Krajské město	Index 2008/2007 (v %)	Index 2009/2008 (v %)	Index 2010/2009 (v %)	Index 2010/2007 (v %)
<b>Brno</b>	106,33	104,48	102,25	113,59
<b>České Budějovice</b>	114,41	106,89	98,22	120,11
<b>Hradec Králové</b>	94,48	108,56	92,71	95,09
<b>Jihlava</b>	112,93	94,13	99,72	106,00
<b>Karlovy Vary</b>	131,11	107,27	74,73	105,10
<b>Liberec</b>	103,87	73,79	176,27	135,09
<b>Olomouc</b>	96,40	95,38	94,33	86,73
<b>Ostrava</b>	104,22	104,31	106,29	115,56
<b>Pardubice</b>	109,56	115,55	104,68	132,52
<b>Plzeň</b>	108,55	106,01	89,96	103,52
<b>Ústí nad Labem</b>	87,09	116,23	105,69	106,99
<b>Zlín</b>	119,64	85,53	130,18	133,20

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Vývoj celkových výdajů není rovnoměrný. Obecně lze říct, že v průběhu sledovaných let docházelo spíše k růstu celkových výdajů. Výjimku tvořila pouze města Olomouc, Hradec Králové a Ústí nad Labem, kde ve srovnání let 2007 a 2008 došlo k poklesu celkových výdajů. V roce 2009 byly celkové výdaje nižší oproti předchozímu roku ve městech Olomouc, Jihlava, Zlín a Liberec. Index změny celkových výdajů jednotlivých krajských měst zobrazuje předchozí tabulka (Tab. 16). Největší změna týkající se nárůstu celkových výdajů v roce 2010 oproti roku 2007 je patrná v rozpočtu krajského města Liberec (nárůst o 35,09 %), což představuje rozdíl o 944,27 mil. Kč. Pokles celkových výdajů v tomtéž období je největší u města Olomouc, kde došlo ke snížení celkových výdajů o 13,27 %,

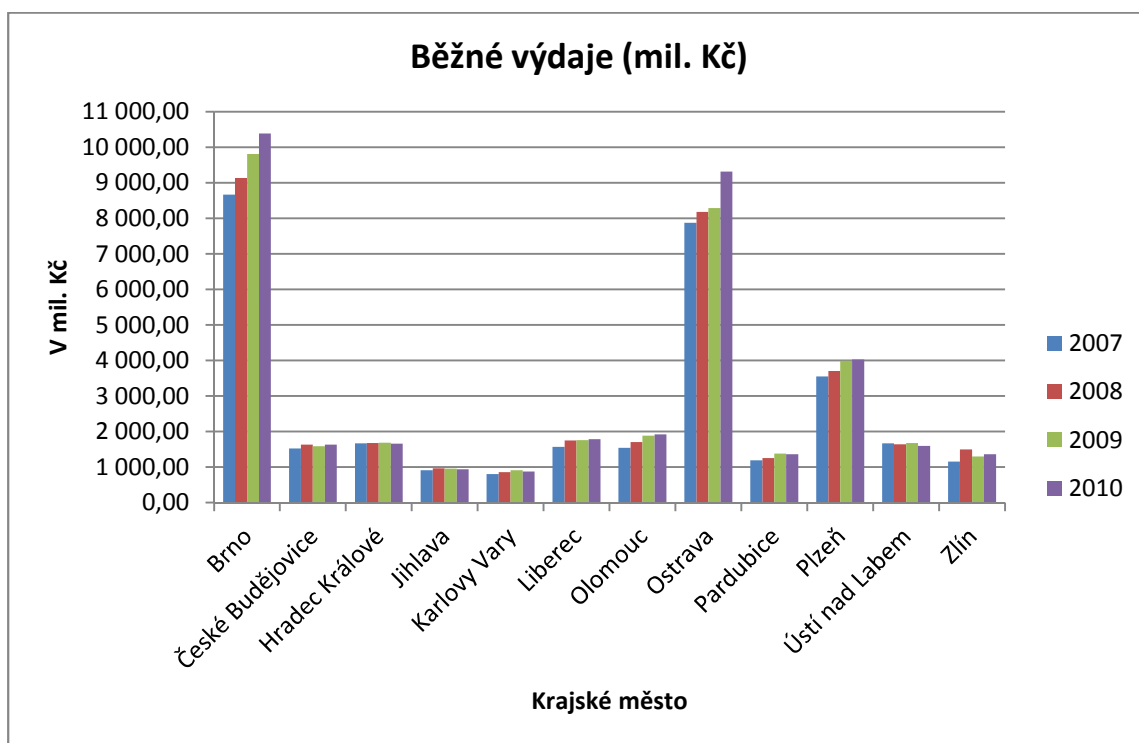
resp. pokles celkových výdajů rozpočtu o 336,52mil. Kč. Změny ve výdajích měst souvisí jednak s ekonomickým vývojem celého státu, a jednak také s jejich hospodařením, které ovlivňují také dopady změn v legislativě (např. nárůst sazby DPH), které se promítají v růstu výdajů, neboť náklady na provoz se neustále zvyšují. To se projevuje i u organizací zřizovaných městy, tudíž se zvyšují také nároky na dotace, které organizace získávají od svého zřizovatele, jemuž se tak opět zvýší náklady. Ve sledovaném období byly dominantní běžné výdaje, a to ve všech letech. Vývoj kapitálových výdajů byl spíše konstantní, avšak objevily se také drobné výjimky, např. v roce 2010 dochází k nárůstu kapitálových výdajů, což znamená, že krajská města začínají vynakládat více finančních prostředků na investice.

Výdaje jsou více rozebrány v následujících kapitolách, kde je provedena analýza vývoje běžných výdajů, kapitálových výdajů a dále také analýza výdajů podle odvětvového třídění, která je provedena pro lepší představu o vynakládaných finančních prostředcích krajských měst. V České republice existuje 6 odvětví (Schneiderová, 2012; s. 146-193:

1. **zemědělství a lesní hospodářství** se zaměřením například na programy podpory a rozvoje restrukturalizace zemědělské produkce, podporu pěstební činnosti, nebo také rybářství;
2. **průmyslová a ostatní odvětví hospodářství** se zaměřením na záležitosti těžebního průmyslu a energetiky, cestovní ruch a propagační akce a výstavy, dopravu, vodní hospodářství, spoje a další;
3. **služby pro obyvatelstvo** se zaměřením na vzdělání, kulturu, zdravotnictví, bydlení, komunální služby a územní rozvoj, na ochranu životního prostředí, výzkum a vývoj a ostatní činnosti;
4. **sociální věci a politika zaměstnanosti** se zaměřením na dávky pomoci v hmotné nouzi, sociální služby a politiku zaměstnanosti atd.;
5. **bezpečnosti státu a právní ochrana** se zaměřením například na ochranu obyvatelstva, bezpečnost a veřejný pořádek a integrovaný záchranný systém;
6. **všeobecná veřejná správa a služby** se zaměřením na zastupitelstva obcí a měst, činnost místní správy, mezinárodní spolupráce a další činnosti.

## 6.1 Běžné výdaje krajských měst

Vývoj běžných výdajů krajských měst v letech 2007-2010 zachycuje následující graf (Obr. 12). Poměrně konstantní vývoj běžných výdajů je patrný u krajských měst České Budějovice, Hradec Králové, Ústí nad Labem a Jihlava. Vývoj běžných výdajů ostatních krajských rozpočtů je doprovázen rozdíly, které lze nejvíce pozorovat u největších měst ČR, tedy Brna, Ostravy a Plzně.



Obr. 12 Vývoj běžných výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Pro vývoj běžných výdajů je charakteristický jejich každoroční nárůst. Nejvyšší objem vynaložených běžných výdajů dosahují města Brno a Ostrava, což je způsobeno také velikostí obou měst. Avšak při srovnání podílů běžných výdajů na celkových výdajích je patrné, že největšího podílu běžných výdajů v roce 2007 vykazuje město Jihlava (80,55 %). V roce 2008 tvoří největší objem běžné výdaje v Ústí nad Labem, v roce 2009 je to v Liberci a v roce 2010 ve městě Olomouc.

Změny ve vývoji běžných výdajů zachycuje následující tabulka (Tab. 17). K výraznějším změnám došlo v roce 2009, kdy běžné výdaje rostly, avšak výjimku tvořila města Zlín, České Budějovice a Jihlava, kde došlo k poklesu výdajů. Tento trend poklesu výdajů je

patrný i v následujícím roce, kdy běžné výdaje byly nižší také u dalších měst, resp. u města Pardubice, Hradec Králové, Jihlava, Karlovy Vary a Ústí nad Labem. Při srovnání let 2007 a 2010 došlo k největšímu nárůstu běžných výdajů u města Olomouc, kdy se výdaje z hodnoty 1 542,87 mil. Kč zvýšily o 380,09 mil. Kč až na hodnotu 1 922,96 mil. Kč. Dále k většímu nárůstu běžných výdajů došlo v Brně, kde výše výdajů v roce 2007 činila 8 665,92 mil. Kč a v roce 2010 tato hodnota byla až 10 386,38 mil. Kč (nárůst o 19,85 %). Celkově lze říci, že během sledovaného období došlo k růstu běžných výdajů. Výjimku tvoří akorát dvě města – Ústí nad Labem a Hradec Králové, kde byly běžné výdaje v roce 2010 nižší než v roce 2007.

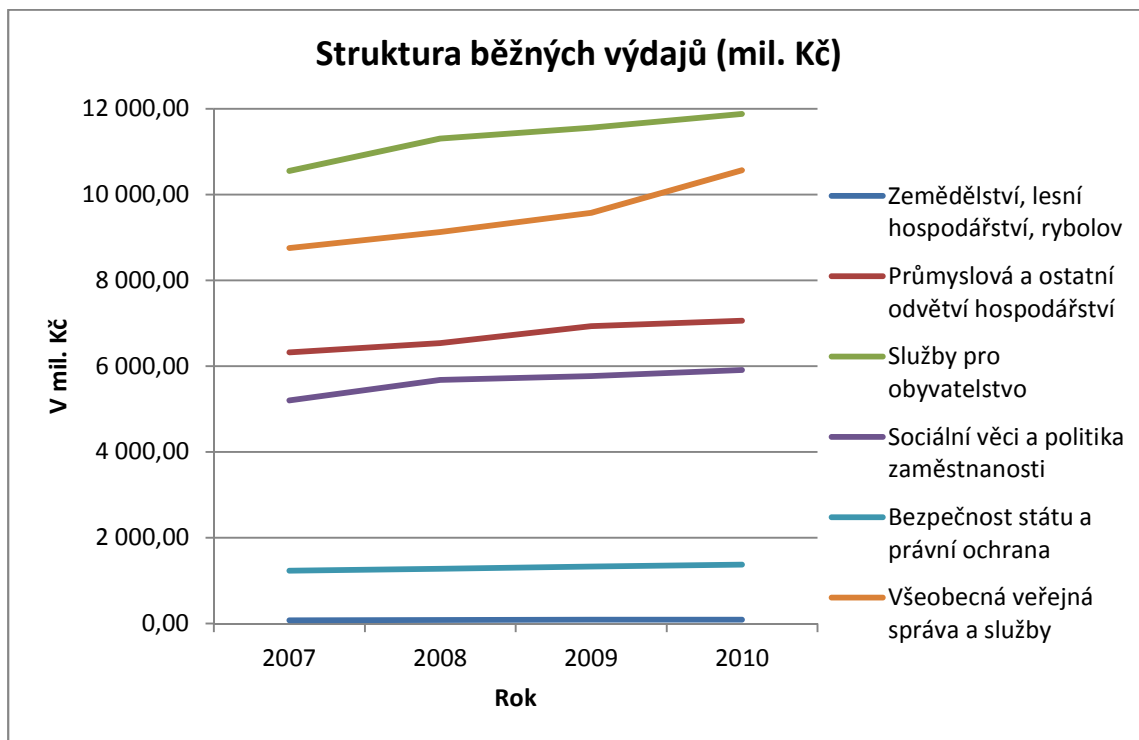
Tab. 17 Index změny běžných výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (%)

Krajské město	Index 2008/2007 (v %)	Index 2009/2008 (v %)	Index 2010/2009 (v %)	Index 2010/2007 (v %)
<b>Brno</b>	105,45	107,37	105,86	119,85
<b>České Budějovice</b>	107,22	96,96	103,02	107,11
<b>Hradec Králové</b>	100,56	100,76	98,30	99,60
<b>Jihlava</b>	105,78	99,46	98,14	103,25
<b>Karlovy Vary</b>	106,59	106,13	95,86	108,44
<b>Liberec</b>	111,70	100,47	101,72	114,16
<b>Olomouc</b>	110,27	110,89	101,93	124,64
<b>Ostrava</b>	103,80	101,34	112,39	118,22
<b>Pardubice</b>	105,29	110,29	98,36	114,22
<b>Plzeň</b>	104,21	107,93	100,94	113,52
<b>Ústí nad Labem</b>	98,56	101,79	95,39	95,70
<b>Zlín</b>	129,45	87,03	104,67	117,92

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Výše vynakládaných výdajů je také ovlivněna odvětvím, do kterého jsou výdaje vkládány. Během sledovaného období, let 2007-2010, krajská města nejvíce finančních prostředků vynakládala na odvětví služby pro obyvatelstvo a dále také na všeobecnou veřejnou správu a služby. Nejméně finančních prostředků bylo vynakládáno na odvětví zemědělství, lesní hospodářství a rybolov a také na bezpečnost státu a právní ochranu. Tyto skutečnosti jsou patrné také z následujícího grafu (Obr. 13), který zachycuje vývoj struktury běžných výdajů jednotlivých krajských měst v letech 2007-2010. Při srovnání vývoje v jednotlivých letech lze také konstatovat, že dochází k nárůstu výdajů do oblasti služeb pro obyvatelstvo a všeobecné veřejné správy a služeb. U průmyslových a ostatních odvětví hospodářství,

stejně jako u odvětví sociální věci a politika zaměstnanosti, dochází také k růstu výdajů, avšak tento nárůst není tak markantní jako u služeb pro obyvatelstvo a všeobecné veřejné správy a služeb. Běžné výdaje na odvětví zemědělství, lesní hospodářství a rybolov a také bezpečnost státu a právní ochrana jsou spíše konstantní.



Obr. 13 Vývoj struktury běžných výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

V roce 2007 vynakládá nejvíce finančních prostředků na služby pro obyvatelstvo město Hradec Králové (42,86 %) a město Olomouc (39,74 %), kde je nejvíce financován rozvoj bydlení, činnosti spojené s udržováním nepronajatých bytových a nebytových prostor, dále také na zajištění komunálních služeb, hlavně tedy výdaje na veřejné osvětlení, financování a podporu kultury, sportu a také provoz školských zařízení. Města Brno, Ústí nad Labem a Ostrava vynakládají nejvíce financí na odvětví všeobecná veřejná správa a služby. Největší objem finančních prostředků je vynakládán na činnost územní samosprávy, kdy je financována činnost zastupitelstev, včetně jimi zřizovaných výborů, vlastní činnost obcí a také jsou výdaje spojené s konáním voleb do zastupitelstev měst a další činnosti. Na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství vynakládá nejvíce finančních prostředků město Plzeň (27,78 %). Financována je doprava, tedy např. provoz MHD, opravy a údržba silnic a další. Na sociální věci a politiku zaměstnanosti vynakládá největší objem



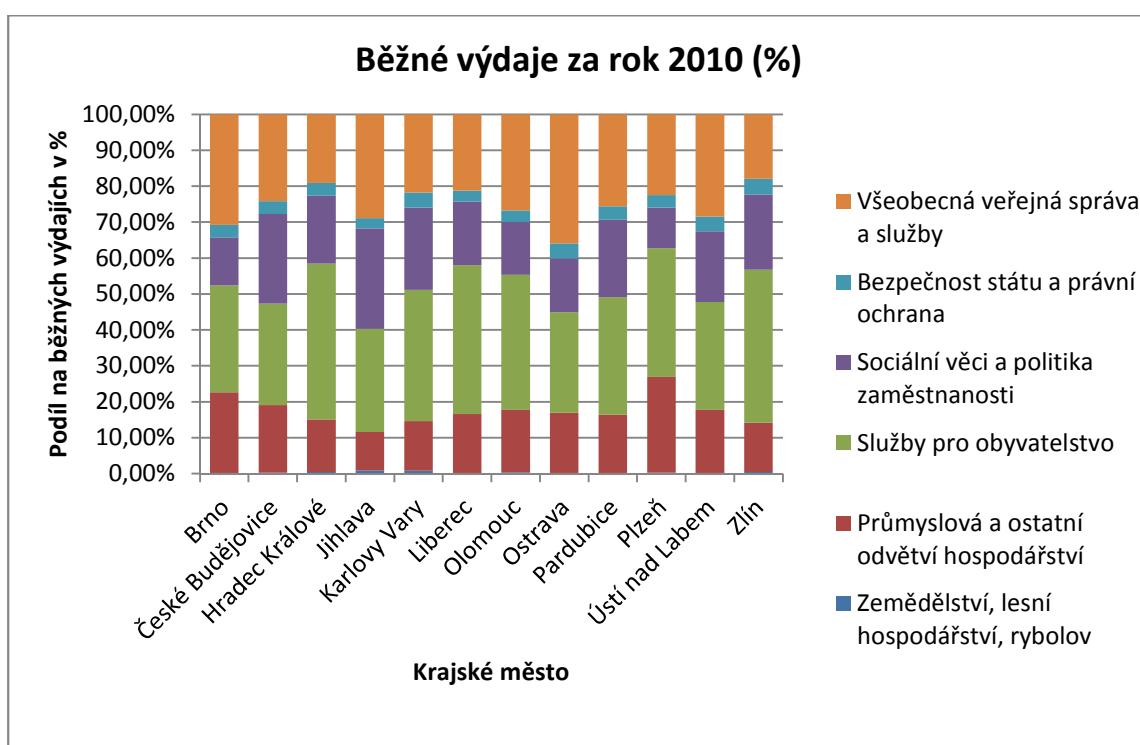
prostředků město Jihlava (25,94 %). Nejvíce těchto prostředků plyne na sociální dávky jako příspěvek na péči. Na bezpečnost státu a právní ochranu je vynaloženo nejvíce prostředků ve městě Pardubice (5,60 %), kdy je nejvíce výdajů spojeno s platy zaměstnanců policie. Město Karlovy Vary vynaložilo více peněžních prostředků na lesní hospodářství.

Při komparaci let 2007 a 2008 jsou patrné určité změny ve výši vynaložených finančních prostředků na jednotlivá odvětví. Město Zlín vynaložilo o 254,11 mil. Kč více finančních prostředků na odvětví služby pro obyvatelstvo. Prostředky byly vynaloženy do oblastí péče o zeleň, bytové hospodářství a komunální služby, do ambulantní péče nebo na tělovýchovu a zájmovou činnost. Více prostředků na všeobecnou veřejnou správu a služby vynaložilo město Liberec (o 75,78 mil. Kč) a prostředky využilo na činnost místní správy. Do odvětví průmyslových a ostatních odvětví hospodářství měla vyšší výdaje Olomouc (o 11,65 %), kdy byly prostředky použity na provoz veřejné dopravy a správu silnic. Na odvětví sociální věci a politika zaměstnanosti vynaložilo více město Karlovy Vary (o 25,69 %), které tyto prostředky použilo jako příspěvky na péči. Do bezpečnosti státu a právní ochrany vložilo více financí město Zlín (o 13,81 %), jež vynaložilo více finančních prostředků na podporu sboru profesionálních a dobrovolných hasičů a policii. Město Ústí nad Labem více prostředků (o 78,72 %) vynaložilo do zemědělství a lesní hospodářství. Neinvestiční transfery byly použity např. na činnost městského útulku, nebo k plošné deratizaci.

Změny vynakládaných výdajů na jednotlivá odvětví jsou patrné také při porovnání let 2008 a 2009. Na odvětví služby pro obyvatelstvo vynaložilo více finančních prostředků město Pardubice (o 51,91 mil. Kč., resp. o 12,43 % více), kdy prostředky byly více použity na komunální služby. V oblasti všeobecné veřejné správy a služeb došlo k nárůstu běžných výdajů u města Olomouc (o 22,67 %, tj. o 91,12 mil. Kč více), kde nárůst výdajů byl způsoben finančním vypořádáním minulých let. Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství více financovalo město Plzeň (o 15,34 %, resp. o 144,84 mil. Kč), které prostředky vynaložilo více na provoz MHD nebo údržbu silnic. Běžné výdaje na sociální věci a politiku zaměstnanosti vzrostly ve městě Zlín (o 12,51 %, tedy o 28,73 mil. Kč), které je použilo např. na pečovatelskou službu. Výdaje na odvětví bezpečnost státu a právní ochrana meziročně vzrostly v Plzni (o 16,45 mil. Kč, tj. o 13,29 %), která prostředky vynaložila na bezpečnost a veřejný pořádek. Náklady spojené s odvětvím zemědělství a lesní hospodářství vzrostly ve městě Pardubice (o 17,70 %, resp. o 471,20 tis. Kč), kdy

město poskytlo neinvestiční příspěvky na celospolečenskou funkci lesů nebo pěstební činnost, a dále také např. činnost městského útulku nebo k plošné deratizaci.

Strukturu běžných výdajů krajských měst za rok 2010 znázorňuje graf níže (Obr. 14). Rozložení běžných výdajů na jednotlivá odvětví je obdobné jako v předchozích letech, avšak určité změny ve výši vynaložených finančních prostředků jsou patrné. Na odvětví služby pro obyvatelstvo vynaložilo o 123,34 mil. Kč (resp. o 19,96 %) více město Liberec. Tyto prostředky město vložilo na péči o vzhled města a veřejnou zeleň, komunální služby, zájmovou činnost, mateřské a základní školy.



Obr. 14 Struktura běžných výdajů krajských měst za rok 2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ÚFIS (2010)

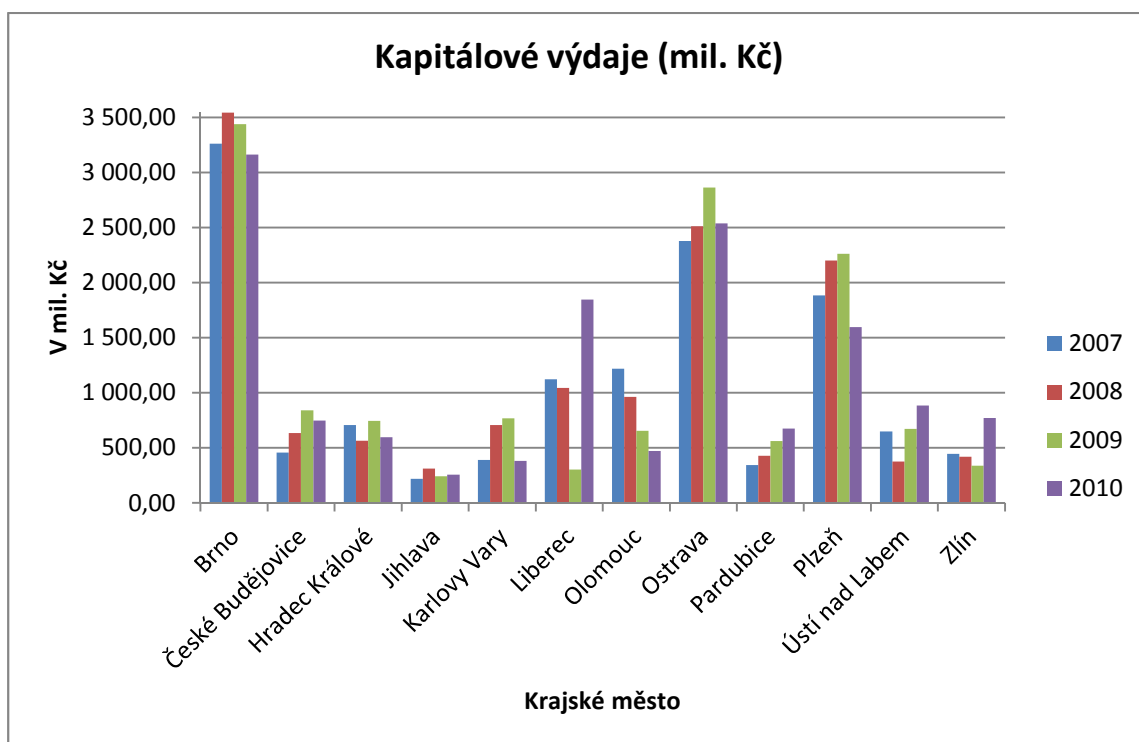
Nárůst výdajů na všeobecnou veřejnou správu je nejvíce patrný v Ostravě (o 41,04 %) a je spojený hlavně s konáním voleb do Parlamentu ČR. Město Brno zvýšilo své běžné výdaje na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství o 378,57 mil. Kč (tj. o 19,34 %), kdy prostředky byly využity např. na údržbu silnic a pozemních komunikací, dále na provoz veřejné silniční dopravy, nebo také se jednalo o výdaje spojené s dopravním značením atd. Výdaje na sociální věci a politika zaměstnanosti se zvýšily ve městě Zlín o 26,65 mil. Kč (resp. o 10,31 %), kdy došlo k růstu výdajů např. na dávky pomoci v hmotné nouzi, nebo výdaje na azylové domy. V rámci odvětví bezpečnost státu a právní ochrana vynaložilo

město Olomouc o 9,16 mil. Kč (tedy 17,24 %) na bezpečnost a pořádek, a také na sbory dobrovolných hasičů. Město Jihlava poskytlo více financí v odvětví zemědělství a lesní hospodářství (o 44,92 %, resp. o 2,62 mil. Kč více) na rybníkářství a myslivost.

Výše vynakládaných výdajů je ovlivněna celou řadou faktorů, mezi které lze zařadit např. změny ve výši sazby DPH, kdy kvůli vyšší dani z přidané hodnoty došlo ke zdražování, což postihlo všechna odvětví, a tím také docházelo k růstu výdajů samotných měst i jejich zřízených organizací. Dále vyšší výdajů zasáhla také ekonomická krize v roce 2009, kdy se města snažila ušetřit a snížit tak vynakládané výdaje, avšak výdaje mají stále rostoucí trend. S rostoucí nezaměstnaností dochází ke zvyšování výdajů na sociální dávky, čímž opět dochází ke zvyšování celkových vynakládaných výdajů.

## 6.2 Kapitálové výdaje krajských měst

Kapitálové výdaje představují výdaje na investice, na nákup majetku a další. Na celkových výdajích se podílejí daleko nižším procentem než výdaje běžné. Vývoj kapitálových výdajů jednotlivých krajských měst zachycuje graf (Obr. 15).



Obr. 15 Vývoj kapitálových výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Je patrné, že největší objem kapitálových výdajů mají právě největší města ČR, tedy Brno, Ostrava a Plzeň. Avšak při srovnání poměru kapitálových výdajů na výdajích celkových, mají největší kapitálové výdaje menší města. Příkladem může být Liberec (v roce 2007 činil objem kapitálových výdajů 18,04 % celkových výdajů a 22,53 % v roce 2010) nebo Karlovy Vary (22,50 % za rok 2008 a 21,35 % za rok 2009). Vývoj kapitálových výdajů není rovnoměrný, je závislý také na výši příjmů, které města na investice mají. Pokud je jich nedostatek, jsou výdaje nižší. Výši kapitálových výdajů ovlivňuje také výše přijatých transferů nebo zapojení prostředků z úvěrů.

Ke zhodnocení a srovnání kapitálových výdajů poslouží také indexy změny ve vývoji výdajů, jenž jsou zachyceny v následující tabulce (Tab. 18). Při srovnání let 2008/2007 jsou patrné větší změny u měst Karlovy Vary a Jihlava, neboť zde došlo k růstu kapitálových výdajů. K opačnému stavu, tedy k poklesu, kapitálových výdajů došlo u města Ústí nad Labem, které však v následujícím roce investovalo do několika projektů, čímž kapitálové výdaje rostly (o 79,67 %).

Tab. 18 Index změny kapitálových výdajů krajských měst v letech 2007-2010

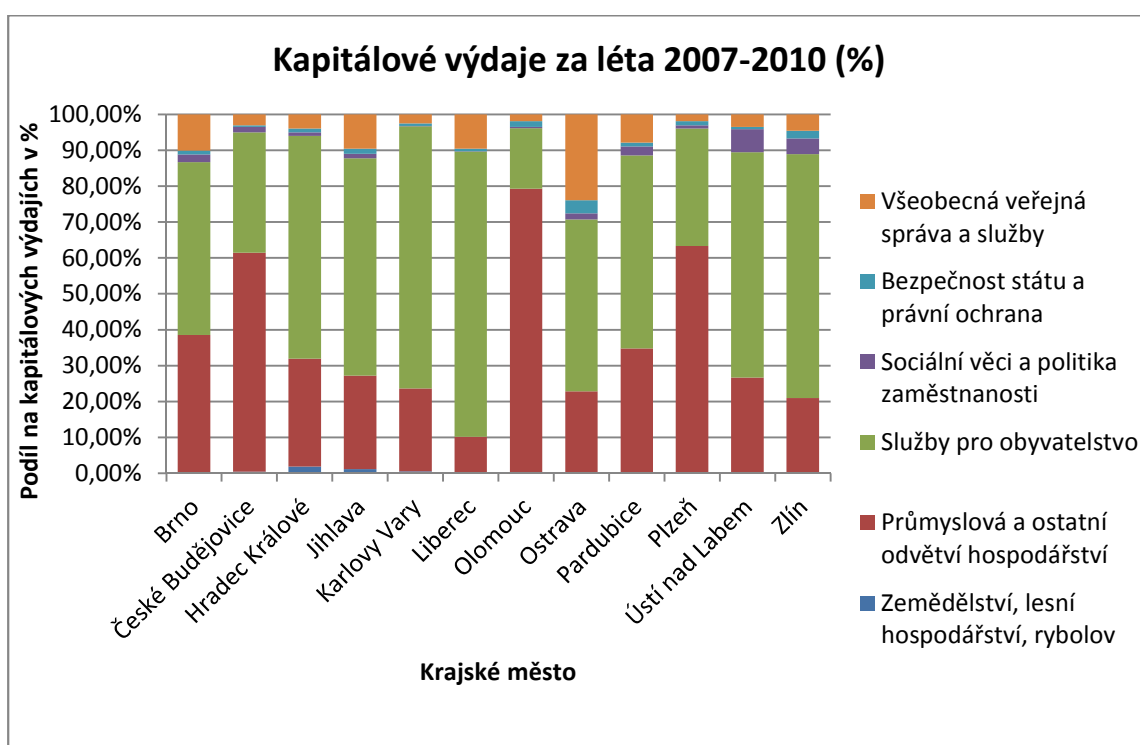
Krajské město	Index 2008/2007 (v %)	Index 2009/2008 (v %)	Index 2010/2009 (v %)	Index 2010/2007 (v %)
<b>Brno</b>	108,68	97,03	91,94	96,95
<b>České Budějovice</b>	138,33	132,49	89,15	163,39
<b>Hradec Králové</b>	80,11	131,69	80,03	84,43
<b>Jihlava</b>	142,52	77,74	105,94	117,38
<b>Karlovy Vary</b>	181,73	108,65	49,73	98,20
<b>Liberec</b>	92,93	29,06	608,31	164,29
<b>Olomouc</b>	78,86	67,96	72,38	38,79
<b>Ostrava</b>	105,64	114,00	88,64	106,75
<b>Pardubice</b>	124,34	130,97	120,28	195,87
<b>Plzeň</b>	116,73	102,78	70,57	84,67
<b>Ústí nad Labem</b>	57,64	179,67	131,32	136,00
<b>Zlín</b>	94,24	80,19	228,62	172,78

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009); ÚFIS (2010)

Významný nárůst výdajů zaznamenal v roce 2010 ve srovnání s předcházejícím rokem 2009 Liberec (o 508,31 %) a Zlín (o 128,62 %), který investoval do výstavby kongresového centra, do rekonstrukce Stadionu mládeže a dalších projektů. (Magistrát města Zlína, ©

2008c) Při srovnání celého sledovaného období, tedy 2010/2007, je vidět, že největší nárůst kapitálových výdajů proběhl ve městě Pardubice (o 95,87 %) a Zlíně (o 72,78 %).

Kapitálové výdaje jsou z hlediska struktury vynakládány v jednotlivých krajských městech rozdílně, avšak nejvíce investičních prostředků směřuje na služby pro obyvatelstvo, na které během sledovaného období vynaložila téměř všechna města nejvíce financí. Výjimku tvoří krajská města České Budějovice, Olomouc a Plzeň, která více investovala do průmyslových a ostatních odvětví hospodářství. Strukturu kapitálových výdajů krajských měst za roky 2007-2010 znázorňuje graf níže (Obr. 16).



Obr. 16 Struktura kapitálových výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (v %)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007-2009) a ÚFIS (2010)

Nejvíce investičních prostředků na odvětví služby pro obyvatelstvo ve srovnání s celkovými kapitálovými výdaji za roky 2007-2010 vynaložilo město Liberec (79,53 %). Město Liberec v oblasti služby pro obyvatelstvo nejvíce investovalo do sportovního zařízení v majetku kraje (do této kategorie patří tedy např. vybudování nebo rekonstrukce stávajících sportovišť, sportovních hal nebo plaveckých bazénů), dále byly prostředky vynaloženy na základní školství, do oblasti kultury na zachování a obnovu kulturních památek, do zdravotnictví nebo na ochranu životního prostředí. Město Liberec v roce 2010 investovalo více finančních prostředků téměř do všech odvětví, tedy do všeobecné veřejné

správy a služeb (o 315,48 % více), tedy o 191,98 mil. Kč více např. do místní správy do budovy, pořízení dopravních prostředků či uměleckých děl a předmětů. Dále do průmyslových a ostatních odvětví hospodářství o 106,19 mil. Kč více (resp. více o 116,71 %) např. do oprav silnic, opravy nebo obnova drah, kanalizačních sítí atd., a také na bezpečnost státu a právní ochrany více o 9,16 mil. Kč (tedy o 401,29 % více) např. na investiční transfery sboru dobrovolných hasičů na nákup požární techniky.

Na oblast průmyslová a ostatní odvětví hospodářství vynaložilo nejvíce investičních prostředků město Olomouc (79,22 %). Nejvíce investic město vydalo např. na vodní hospodářství, resp. odvádění a čištění odpadních vod (může se jednat např. o rekonstrukci kanalizačních sítí). Do odvětví všeobecná veřejná správa a služby vynakládá největší finanční prostředky město Ostrava (23,94 %). Prostředky jsou nejvíce využity na finanční operace, přesněji jako investiční transfery a investiční půjčené prostředky obcím. Ostatní odvětví jsou na tom s financováním poněkud hůře, neboť do nich města tolik neinvestují. Nejméně investičních prostředků je vynakládáno na odvětví bezpečnost státu a právních ochrana a zemědělství a lesní hospodářství, kam v některých městech neinvestují vůbec. Do oblasti sociální věci a politika zaměstnanosti vložilo nejvíce investičních prostředků v porovnání s ostatními krajskými městy za celé sledované období město Ústí nad Labem (6,45 %). V roce 2010 do tohoto odvětví investovalo více město Zlín (o 2 314 %, což je více o 4,14 mil. Kč). Prostředky byly využity např. služby sociální péče (např. výstavba domu s pečovatelskou službou), služby sociální prevence (např. výstavba azylového domu nebo noclehárny). Město Ostrava nejvíce (3,59 %) investovalo do bezpečnosti státu a právní ochrany a město Hradec Králové své investiční prostředky vynaložilo na zemědělství a lesní hospodářství (1,89 %) v průběhu celého sledovaného období ve srovnání se všemi krajskými městy.

Vývoj kapitálových výdajů byl v průběhu let 2007-2010 nerovnoměrný. Při srovnání kapitálových výdajů v roce 2007 a 2010 je v odvětví zemědělství a lesního hospodářství nárůst investic zaznamenalo město Karlovy Vary (růst o 911,54 %), průmyslová a ostatní odvětví hospodářství město Pardubice (o 112,03 % nárůst), služby pro obyvatelstvo město Ústí nad Labem (nárůst o 280,00 %), sociální věci a politika zaměstnanosti město České Budějovice (nárůst o 539,94 %), bezpečnost státu a právní ochrana město Olomouc (růst o 32,26 %), všeobecná veřejná správa a služby město Olomouc (nárůst o 1 874,53 %). I přes nepříznivé ekonomické podmínky v důsledku krize docházelo v roce 2009

v některých odvětvích k růstu měšty vynaložených finančních prostředků ve srovnání s předchozím rokem. Nejvíce se v průběhu sledovaných let investovalo do oblasti služeb pro obyvatelstvo a do průmyslových a ostatních odvětví hospodářství.

## 7 SYNTÉZA POZNATKŮ ZÍSKANÝCH ANALÝZOU ROZPOČTŮ

Tato kapitola navazuje na analytickou část. Cílem je shrnout poznatky, které byly získány analýzou příjmové a výdajové stránky rozpočtů krajských měst.

### 7.1 Příjmy krajských měst

Výše příjmů je v jednotlivých městech rozdílná. Rozdílnost je daná jednak velikostí krajských měst, a jednak záleží také na objemu finančních prostředků, které města získávají jako dotace (resp. transfery), ať už nárokové, nebo nenárokové. Největší objem příjmové stránky zauímají u všech měst daňové příjmy, které tvoří více než polovinu celkových příjmů, a které krajská města získávají dle procenta na základě rozpočtového určení daní. Druhým největším zdrojem finančních prostředků jsou přijaté transfery, které města nejvíce získávají ze státního rozpočtu. Nedaňové a kapitálové příjmy tvoří jen malé procento celkových příjmů.

Daňové příjmy patří mezi příjmy, jejichž výši nemohou krajská města sama ovlivnit, neboť procento z celostátního výnosu daní je dáno legislativně. V průběhu sledovaného období, tedy let 2007-2010, došlo k určitým změnám v legislativě daní. Zásadní změna proběhla v roce 2008, kdy byl novelizován zákon o rozpočtovém určení daní, která částečně přispěla ke změnám ve výši daňových výnosů určeným krajským městům. Také proto, že došlo k navýšení sazby z 20,59 % na 21,40 %. Změna výpočtu rozpočtového určení daní byla důležitá hlavně pro obce a města, které se nacházely u přechodových hodnot velikostních kategorií obcí, neboť pokud se dostaly do nižší kategorie, přicházely o poměrně dost finančních prostředků. Jako takové „hraniční“ město, lze označit město Olomouc, neboť se nacházelo v kategorii s počtem obyvatel nad 100 000, což byla spodní hranice dané kategorie, a pokud počet obyvatel mírně klesl, změnila se i kategorie. Novela zákona toto změnila, a vznikly tak koeficienty postupných přechodů a přepočítací koeficienty. Další legislativní změnou byla změna sazeb daně z přidané hodnoty, nebo legislativní změny týkající se daně z nemovitostí. Všechny tyto novelizace alespoň částečně ovlivnily výši daňových příjmů krajských měst. Významnou roli sehrál také pokles ekonomické výkonnosti ČR v roce 2009, který také přispěl ke snížení výnosu daní. Co se týká samotné struktury daňových příjmů, tak v letech 2007-2010 byla struktura po celou dobu poměrně stejná. Největší výnos do rozpočtu krajských měst plynul z daně z přidané hodnoty. Dále to



pak byly daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Výnos daně z nemovitosti a výnosy ostatních daní a poplatků představovaly oproti výše zmíněným pouze malou část příjmů krajských měst. U výnosu z poplatků záleží také, jak krajská města mají obecně závaznou vyhláškou upraveny výše těchto poplatků. Výše správních poplatků je daná ze zákona, takže tu krajské město neovlivní.

Jako příjmy rozpočtu, které může krajské město částečně samo ovlivnit, lze označit nedaňové příjmy. Nedaňové příjmy, jak již bylo zmíněno, představují příjmy z vlastní činnosti, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní příjmy. Z toho lze soudit, že pokud město vlastní nějaký nekapitálový majetek, tak jeho prodejem nebo pronájemem získá příjmy. Nejčastěji krajská města půjčovala finanční prostředky jiným subjektům, ať už se jednalo o neziskové organizace, jiné územní celky nebo obyvatelstvo, tak úhrada těchto půjček spadá do této kategorie příjmů. Změna podílu výše nedaňových příjmů je způsobena řadou faktorů. Mezi tyto faktory lze například zařadit změnu výše nájmu bytových nebo nebytových prostor, výši úroků, nebo výši pokut, které jsou také nedaňovým příjmem měst. Pokud města vlastní nekapitálový majetek, který neužívají a ani nepronajímají, dochází tak pouze k růstu provozních výdajů za tyto objekty, místo toho, aby z toho města získala příjem. Tohoto stavu by se měla vyvarovat. Co se týká příjmů z vlastní činnosti, záleží na městě, jaké poskytuje služby nebo zřizuje organizace.

Vývoj kapitálových příjmů ve sledovaném období, tedy v letech 2007-2010, je poměrně nevyrovnaný. Výše je ovlivněna podle toho, zda město během let rozprodávalo majetek, ze kterého by inkasovala příjem. Kapitálové příjmy také ovlivňuje vlastnictví majetkových podílů, ze kterých také získávají finanční prostředky.

Přijaté transfery tvořily po celé sledované období více kolem 20,00 % celkových příjmů krajských měst. Tyto prostředky jsou získávány ze státního rozpočtu, z krajského rozpočtu, ze zahraničí atd. Přijaté transfery se dělí na neinvestiční a investiční. Neinvestiční transfery představují téměř celý objem přijatých transferů, zatímco investiční transfery jsou pouze okrajové. Je to dáno tím, že neinvestiční transfery jsou poskytovány na běžný provoz krajských měst, tedy mají např. hradit výkon státní správy v přenesené působnosti. Jejich výše se odvíjí od poskytovaných služeb, počtu obyvatel města a správního obvodu a také od dalších kritérií. Dále jsou městům poskytovány finanční prostředky na jimi zřízené organizace, např. školská zařízení, ZOO, knihovny, kina a další. Finanční prostředky získané jako investiční přijaté transfery jsou následně využívány na výstavbu,

rekonstrukce, nebo jiné činnosti spojené s investičními záměry měst nebo jimi zřizovaných organizací. Současně města mohou také získávat finanční prostředky ze Strukturálních fondů Evropské unie, avšak je nutné i určitou část financí vydat z vlastního rozpočtu. V současnosti lze pozorovat, že dochází k nárůstu projektů spolufinancovaných z evropských strukturálních fondů, což přispívá také k rozvoji území krajského města. Je třeba podotknout, že města by měla na tyto projekty mít i dostatek vlastních finančních prostředků, aby nedocházelo k jejich zadlužování.

## 7.2 Výdaje krajských měst

Vývoj a struktura výdajové stránky rozpočtu je do jisté míry ovlivněna, a je tedy také závislá na výši příjmů. Vývoj celkových výdajů během let 2007-2010 byl poměrně nevyrovnaný. Zatím co v letech 2007-2009 docházelo spíše k nárůstu výdajů, v roce 2010 je trend opačný, tedy dochází spíše k poklesu výdajové stránky. Celkově však při srovnání let 2007 a 2010 lze konstatovat, že došlo spíše k růstu výdajů s výjimkou měst Hradec Králové, Karlovy Vary, Ústí nad Labem a Zlín. Nutno podotknout, že se však jedná pouze o změny meziroční, které jsou často ovlivněny změnou legislativy. Z tohoto důvodu je možné tedy tvrdit, že trend vývoje výdajů je u některých měst spíše konstantní než klesající. Výdajovou stránku je možno rozdělit na běžné výdaje a kapitálové výdaje.

Co se týká vývoje běžných výdajů, tak dochází spíše k růstu výdajů. Z hlediska struktury běžných výdajů, kdy byla analýza provedena na základě odvětvové klasifikace, lze konstatovat, že ve všech sledovaných letech byla struktura běžných výdajů téměř totožná. Nejvíce finančních prostředků vynakládají města na odvětví služby pro obyvatelstvo, kdy města financují školství, zdravotnictví, rozvoj bydlení, podporu kultury a sportu, financování komunálních služeb (např. veřejné osvětlení) a další. Velký objem finančních prostředků byl vynakládán také na odvětví všeobecná veřejná správa a služby, tedy na činnosti městských samospráv, výdaje jsou spojené i s konáním voleb do Parlamentu ČR a komunálních voleb, dále také místní referenda a další. Výdaje na tyto dvě odvětví mají rostoucí charakter, který lze očekávat také do budoucna. Obdobný vývoj mají také výdaje vynaložené na odvětví sociální věci a politika zaměstnanosti a průmyslová a ostatní odvětví hospodářství, avšak zde není nárůst výdajů tak výrazný. Nejméně finančních prostředků je vkládáno do zemědělství a lesního hospodářství a na bezpečnost státu

a právní ochranu. Vývoj výše výdajů na tyto dvě odvětví je v průběhu sledovaných let spíše konstantní a lze předpokládat, že tento stav setrvává.

Kapitálové výdaje představují minoritní podíl na celkových výdajích krajských měst. Vývoj v letech 2007-2010 není stejnoměrný, objevují se značné rozdíly v průběhu let. Nejvyšší část na kapitálové výdaje připadají na největší krajská města, avšak ve srovnání s celkovými výdaji, představují kapitálové výdaje menší procento objemu celkových výdajů, než jak je tomu u menších krajských měst. Co se týká struktury kapitálových výdajů, tak v průběhu sledovaných let došlo k větším či menším změnám, které se týkaly hlavně změny ve financování dominantního odvětví. Nejvyšší podíl na kapitálových výdajích představují výdaje na služby pro obyvatelstvo, které představují investice vynaložené např. do rekonstrukcí budov školských zařízení, vybudování sportovišť a sportovních hal, dále také investice do oblasti kultury, resp. opravy budov muzeí, galerií, nebo knihoven, dále města investují také do rozvoje bydlení a bytového hospodářství, kdy dochází k výstavbě nových bytů, investice do oblasti komunálních služeb a životního prostředí. Tento jev však neplatí u všech krajských měst. U menšiny krajských měst je nejvíce investičních prostředků vynaloženo na průmyslová a ostatní odvětví hospodářství. Nejčastěji jsou investice vynaloženy na rekonstrukce silnic a místních komunikací, oprav chodníků, také do provozu veřejné dopravy, nebo dále města investují do rozvoje průmyslových zón, cestovního ruchu, kanalizačních sítí a další oblasti. K nejméně financovaným odvětvím patří zemědělství a lesní hospodářství a bezpečnost státu a právní ochrana. V tomto odvětví jsou investiční prostředky směřovány jako investiční transfery nebo půjčky sboru dobrovolných hasičů.

## 8 NÁVRH MOŽNOSTI OPTIMALIZACE ROZPOČTU KRAJSKÉHO MĚSTA OSTRAVA

Město Ostrava, jako statutární a krajské město, je centrem Moravskoslezského kraje. Dle počtu obyvatel se jedná o třetí největší město České republiky. Toto město má dobrou strategickou polohu, a to hlavně kvůli blízkosti hranic s Polskem a také Slovenskem. Ostrava je známá především těžbou černého uhlí a orientací na těžký průmysl. Kvůli restrukturalizaci průmyslu však došlo k nárůstu nezaměstnanosti. Město se tak postupně začíná orientovat také na ostatní průmyslová odvětví a služby.

Tab. 19 Vybrané charakteristiky krajského města Ostrava

Vybrané charakteristiky města Ostrava	Hodnoty
Počet obyvatel k 1. 1. 2011	303 609
Výměra katastrálních území k 1. 1. 2011 (ha)	21 421,73
Procentní podíl na výnosu daní podle § 4 odst. 1 písm. b) až f) zákona o RUD <sup>1</sup>	4,64
Počet zaměstnanců k 1. 12. 2010	208 204
Procentní podíl na výnosu daně podle § 4 odst. 1 písm. i) zákona o RUD <sup>2</sup>	4,72

Zdroj: Vlastní zpracování dle Ministerstvo financí ČR (© 2005d)

Tabulka výše (Tab. 19) zachycuje vybrané charakteristiky týkající se města Ostrava. Kvůli svému specifickému postavení má Ostrava i specifické postavení týkající se podílu na výnosu některých sdílených daní – např. společně s městy Praha, Brno a Plzeň mají specifické přepočítací koeficienty při výpočtu podílu rozpočtového určení daní a tím

<sup>1</sup> Podíl na 21,4 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty; daně z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů; daně z příjmů FO vybírané srážkou podle zvláštní sazby; daně z příjmů PO; a podíl 21,4 % z 60,0 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů FO sníženého o ostatní výnosy daně z příjmů FO.

<sup>2</sup> Podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů FO vybírané srážkou podle zvláštní sazby.

pádem také nespádají do žádné kategorie postupných přechodů při výpočtu podílu sdílených daní. Tyto specifika se odráží také na výši daňových příjmů, které obdrží rozpočet města.

Výše jednotlivých složek rozpočtu je zachycena v tabulce níže (Tab. 20). Při srovnání schválených rozpočtů za poslední tři roky je patrné, že město Ostrava schvaluje přebytkový rozpočet. Největší objem příjmů těchto rozpočtů tvoří daňové příjmy, které však stejně jako přijaté transfery mají klesající charakter, což ovlivňuje také výši celkových příjmů, které během posledních let pozvolna klesají. Podobný trend mají i výdaje. V roce 2011 sice došlo k růstu, ale návrh rozpočtu pro rok 2012 počítá s nižšími výdaji než předchozí rok. Avšak výsledek od počátku roku 2010 vykazuje jiné skutečnosti, tedy takové, které byly zjištěny při analýze rozpočtů krajských měst.

Tab. 20 Zjednodušený rozpočet města Ostrava za roky 2010-2012 (v tis. Kč)

Název položky	2010		2011	2012
	Schválený rozpočet	Výsledek od počátku roku	Schválený rozpočet	Návrh rozpočtu
Tř. 1 daňové příjmy	5 875 604,00	6 030 344,02	5 760 524,00	5 537 639,00
Tř. 2 nedaňové příjmy	369 146,00	1 144 684,54	437 884,00	429 897,00
Tř. 3 kapitálové příjmy	145 621,00	391 604,67	255 073,00	245 848,00
Tř. 4 přijaté transfery	306 039,00	3 503 945,44	186 477,00	169 413,00
<b>Příjmy celkem</b>	<b>6 696 410,00</b>	<b>11 070 578,67</b>	<b>6 639 958,00</b>	<b>6 382 797,00</b>
Tř. 5 běžné výdaje	5 193 674,00	9 312 203,89	5 247 356,00	5 175 828,00
Tř. 6 kapitálové výdaje	1 197 903,00	2 538 944,57	1 273 934,00	1 147 102,00
<b>Výdaje celkem</b>	<b>6 391 577,00</b>	<b>11 851 148,46</b>	<b>6 521 290,00</b>	<b>6 322 930,00</b>
<i>Tř. 8 financování</i>	<i>-304 833,00</i>	<i>780 569,79</i>	<i>-118 668,00</i>	<i>-59 867,00</i>

Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat Ostrava (2012), ÚFIS (2010)

Vzhledem k současným trendům, kdy dochází ke snižování objemu poskytovaných transferů, snižování objemu daňových výnosů a také v růstu běžných výdajů. V současnosti se také plánuje novelizace zákona o rozpočtovém určení daní. Pokud by došlo ke schválení této novely, dojde k zásadním změnám v postavení města Ostravy, neboť se plánuje

zrušení zvýhodnění největších měst, tedy Brna, Ostravy a Plzně s tím, že bude zrušena kategorie specifických přepočítacích koeficientů a bude vytvořena další kategorie postupných přechodů, kam budou tato města spadat. Tím pádem dojde ke snížení daňových příjmů. Tento stav by sice měl být po určitou dobu kompenzován formou dotací. Je však nutné, aby město Ostrava začalo své zdroje financování hledat jinde a také by se mělo snažit snížit určité výdaje. (Eliáš, 2011)

Město Ostrava by mělo v první řadě, pokud schválí přebytkový rozpočet, s takovým rozpočtem hospodařit po celý rok, aby nedocházelo k převyšování výdajů nad příjmy. Pro zvýšení příjmové stránky je třeba hledat nové zdroje financování, neboť dochází ke snižování objemu daňových výnosů a také ke snižování objemu poskytovaných dotací ze státního rozpočtu, tak je potřeba tyto zdroje nahradit jinými. Město by se mělo tedy více zaměřit na nedaňové a kapitálové příjmy. Na základě evidence majetku by mělo město zhodnotit jeho stav a poté se rozhodnout, co s majetkem provést. Nabídky na prodej nebo pronájem by město mělo podávat prostřednictvím elektronických aukcí a elektronických výběrových řízení. Prodej majetku sice přinese jednorázový zisk, avšak k dlouhodobějšímu výnosu je lepší majetek pronajímat. To však neplatí o majetku, který město sice vlastní, ale náklady na jeho provoz převyšují zisky z pronájmu. Takový majetek je lepší prodat. Vhodné by také bylo optimalizovat ceny nájmu již pronajímaných bytových a nebytových prostor. Dalším zdrojem příjmů jsou dotace, resp. transfery. Město Ostrava by se mělo zaměřit na čerpání prostředků nejen z národních programů, ale také ze Strukturálních fondů Evropské Unie prostřednictvím regionálního i tematických operačních programů. Tím by přispělo také k celkovému rozvoji území města.

Na druhou stranu je také potřeba i snižovat výdaje. V současnosti je však trend opačný, tedy dochází spíše k nárůstu výdajů, avšak některé výdaje je nutné alespoň částečně omezit. Jedná se především o běžné (provozní) náklady, které tvoří většinu celkových výdajů. Nejvíce prostředků je vynaloženo do odvětví všeobecná veřejná správa a služby, je tedy nutné začít s omezováním v této kategorii. Další ne příliš oblíbeným prvkem je snížení benefitů vedoucích zaměstnanců, čímž by také došlo ke snížení běžných nákladů. Město by tedy mělo provést personální audit, který by přispěl k zhodnocení stavu počtu zaměstnanců a také k jejich optimalizaci. Dále je také potřeba snížit alespoň částečně náklady spojené s energiemi, což také přispěje ke snížení provozních náklad. Město by se určitě také mělo vyvarovat chyb při zadávání veřejných zakázek nebo výběrových řízení, kdy při špatné

volbě dochází k nečekaným výdajům a nárůstu rozpočtu akcí, které pak musí doplácet. Město Ostrava je také zřizovatelem řady příspěvkových organizací. Kromě mateřských a základních škol se jedná také např. o střediska volného času, domovy pro seniory, divadlo, knihovnu, nemocnici nebo také zoo. Pokud by byl rozpočet ve velké krizi, je možné hledat úspory ve výjimečných případech i zde, avšak je nutné zvážit, zda neustálé snižování příspěvku na provoz neovlivní také služby, které organizace poskytují.

Je potřeba si však uvědomit, že některé služby a činnosti, které město poskytuje svým občanům, by se mohly kvůli rozpočtovým omezením stát méně kvalitními. Je tedy nutné, aby při hospodaření s veřejnými finančními prostředky, bylo zacházeno podle pravidla 3E, tedy hospodárně, účelně a efektivně.

## 8.1 Návrh optimalizace rozpočtu pomocí metody benchmarking

Návrh<sup>3</sup> optimalizace je zaměřen na zhodnocení současné výše vynakládaných běžných výdajů, porovnání s údaji vybraných krajských měst na základě metody benchmarking<sup>4</sup>. Cílem je tedy návrh možnosti optimalizace počtu zaměstnanců magistrátu města Ostrava, což by mělo přispět také ke snížení běžných výdajů města Ostravy. Tento návrh je pouze vnějším pohledem na chod magistrátu.

Pro srovnání, zda je počet zaměstnanců optimální, a zda je výše běžných výdajů přiměřená, je nutné, aby byla vybrána města, která mají podobný rozsah služeb a postavení jako město Ostrava. V tomto případě je vhodné vybrat ke srovnání další krajská města. Jako ukazatele pro srovnání je potřeba zvolit např. počet obyvatel správního obvodu měst jako ORP, počet zaměstnanců magistrátu, počet odborů a výši běžných výdajů.

Následně tedy bude provedeno srovnání počtu odborů jednotlivých krajských měst, dále bude výpočet z přepočtu počtu obyvatel správního obvodu na jednoho zaměstnance magistrátu, včetně srovnání se střední hodnotou. Poté bude následovat přepočet běžných výdajů rozpočtu na jednoho zaměstnance magistrátu. Samotná analýza tedy bude spočívat

---

<sup>3</sup> Návrh optimalizace vychází z Česká znalecká (2011)

<sup>4</sup> Metoda benchmarking je založena na principu porovnávání výkonnosti, funkcí a procesů organizace ve srovnání s organizacemi, které mají podobné vlastnosti. Vzdělávací centrum pro veřejnou správu ČR (© 2005)

v porovnání počtu obyvatel správního obvodu na 1 zaměstnance úřadu a ve srovnání výše vynaložených běžných výdajů na jednoho zaměstnance magistrátu.

Tab. 21 Vybraná data krajských měst

	Počet obyvatel správního obvodu <sup>5</sup>	Současný počet zaměstnanců magistrátu	Počet obyvatel na 1 zaměstnance	Počet odborů	Běžné výdaje (mil. Kč)	Běžné výdaje (mil. Kč/os.)
<b>Brno</b>	371 371	1 201 <sup>6</sup>	309	31	10 386,38	8,65
<b>České Budějovice</b>	155 315	497	313	22	1 633,07	3,29
<b>Hradec Králové</b>	145 977	420	348	20	1 660,78	3,95
<b>Jihlava</b>	99 634	336	297	21	939,44	2,80
<b>Karlovy Vary</b>	89 959	330	273	17	871,59	2,64
<b>Liberec</b>	140 426	334	420	17	1 789,00	5,36
<b>Olomouc</b>	161 802	649	249	18	1 922,96	2,96
<b>Ostrava</b>	<b>333 579</b>	<b>794</b>	<b>420</b>	<b>20</b>	<b>9 312,20</b>	<b>11,73</b>
<b>Pardubice</b>	126 741	338	375	14	1 361,77	4,03
<b>Plzeň</b>	184 885	592	312	31	4 031,98	6,81
<b>Ústí nad Labem</b>	121 699	x	x	16	1 597,95	x
<b>Zlín</b>	98 924	659	150	23	1 362,77	2,07
<b>Průměr</b>	169 193	559	315	21	3 072,49	4,94
<b>Medián</b>	145 977	528	312	20	1 660,77	3,95

Zdroj: Vlastní zpracování dle Český statistický úřad (© 2012); ÚFIS (2010); webové stránky jednotlivých krajských měst, informace jednotlivých magistrátů měst

Při srovnání jednotlivých ukazatelů budou využita data z tabulky (Tab. 21). Z hlediska počtu odborů krajských měst je patrné, že střední hodnota (medián) odpovídá počtu odborů krajského města Ostrava. Dá se říct, že tento stav je tedy ideální.

Při posouzení a zhodnocení počtu obyvatel na jednoho zaměstnance magistrátu, je patrné, že krajské město Ostrava má druhý nejvyšší počet zaměstnanců v porovnání s ostatními

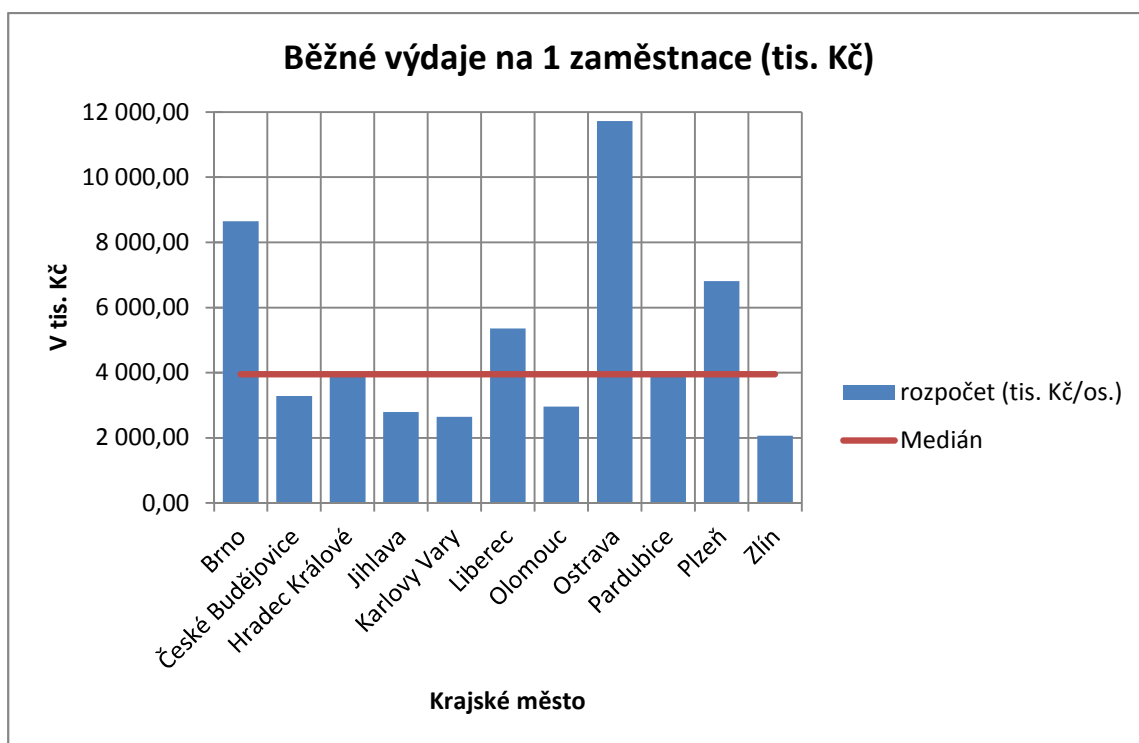
<sup>5</sup> Počet obyvatel správního obvodu k 15. 12. 2011

<sup>6</sup> Počet zaměstnanců magistrátu Brna je k 31. 10. 2010.



krajskými městy. Avšak při srovnání počtu obyvatel správního obvodu ORP na jednoho zaměstnance magistrátu, má právě Ostrava nejvyšší počet, tedy 420 obyvatel na jednoho zaměstnance. Tato hodnota je o dost vyšší, než je střední hodnota této veličiny.

Následující graf (Obr. 17) zachycuje výši vynaložených běžných výdajů krajských měst na jednoho zaměstnance. Na jeho základě lze konstatovat, že město Ostrava má výrazně běžné výdaje na 1 zaměstnance ve výši 9 312,20 tis. Kč, což představuje nejvyšší hodnotu všech krajských měst. Při srovnání s krajským městem Brnem, které má přibližně stejně velký správní obvod, a s městem Plzní, které má přibližně stejný počet zaměstnanců magistrátu, má město Ostrava stále vysoké běžné výdaje.



Obr. 17 Srovnání výše vynaložených běžných výdajů měst na jednoho zaměstnance magistrátu (v tis. Kč)

Zdroj: Vlastní zpracování dle ÚFIS (2010), webové stránky jednotlivých krajských měst, informace jednotlivých magistrátů měst

Z toho vyplývá, že je počet odborů i počet zaměstnanců je poměrně optimální, avšak vynakládané běžné výdaje jsou daleko vyšší než by bylo nutné. Proto by se měly alespoň částečně snížit, aby město ušetřilo. Tento návrh je pouze orientační, změny by měly být provedeny na základě personálního a procesního auditu, který si Ostrava nechá zpracovat.

## ZÁVĚR

Diplomová práce byla zaměřena na Rozpočty krajských měst v ČR – zhodnocení možností změn. Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část pojednává o základních pojmech souvisejících s tématem. Jsou vysvětleny pojmy jako rozpočtová soustava, rozpočet, rozpočtové určení daní a také zhodnocen vývoj obcí v České republice s identifikací možných trendů a problémů vývoje jejich rozpočtů.

Praktická část je zaměřena na samotnou analýzu rozpočtů krajských měst. Na základě provedené analýzy rozpočtů krajských měst lze konstatovat, že výše příjmů a výdajů rozpočtů krajských měst je ovlivněna řadou faktorů. Mezi tyto faktory lze určitě zařadit velikost krajského města, počet obyvatel správního obvodu nebo také legislativní změny zákonů týkajících se dané problematiky, příkladem může být zákon o rozpočtovém určení daní, kdy poslední novelou zákona došlo k navýšení podílů měst na celostátních výnosech daní z 20,59 % na 21,40 %. Nebo zákon o dani z přidané hodnoty, kdy došlo k navýšení obou sazeb DPH. Příjmovou stránku tvoří daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Z hlediska struktury a poměru jednotlivých příjmů, lze konstatovat, že ve všech krajských městech je obdobná a největší objem příjmů představují daňové příjmy. S plánovanou novelou zákona o rozpočtovém určení daní však dojde ke změnám ve financování, kdy by mohly být posíleny rozpočty menších měst a obcí na úkor největších měst České republiky (Brno, Ostrava a Plzeň). Struktura daňových příjmů je s nepatrnými rozdíly téměř totožná u všech krajských měst. Největší výnosy získávají krajská města z daně z přidané hodnoty a poté také z daně z příjmů. Druhým největším objemem finančních prostředků krajských měst jsou přijaté transfery. Města získávají nejvíce prostředků ze státního rozpočtu. Přijaté transfery lze rozdělit na investiční a neinvestiční, které představují majoritní část dotací. Příjmy nedaňové a kapitálové jsou mnohem nižší než daňové příjmy a přijaté transfery, a proto představují spíše doplňkový zdroj financí pro krajská města. Přesto však jsou tyto příjmy důležité, neboť současným trendem dochází ke snižování objemu daňových příjmů a přijatých transferů, a tak se města a obce musí více spolehnout a získávat i příjmy ostatní, tedy nedaňové nebo kapitálové. Co se týká výdajové stránky rozpočtů krajských měst, tak zde dochází ke zcela opačnému trendu, tedy k narůstání vynaložených výdajů. Výdaje lze rozdělit na běžné (nebo také provozní) a kapitálové (investiční). Běžné výdaje představují výdaje spojené s provozními náklady, a jejich výši tedy lze alespoň částečně ovlivnit. Po zhodnocení struktury běžných

výdajů krajských měst na základě odvětvového třídění je patrné, že největší objem výdajů města vynakládají na odvětví služby pro obyvatelstvo a všeobecná veřejná správa a služby. Nejméně finančních prostředků je vynaloženo na odvětví zemědělství a lesní hospodářství a také bezpečnost státu a právní ochrana. Stejně jako běžné výdaje jsou i kapitálové výdaje většiny krajských měst v největším objemu vynakládány na odvětví služby pro obyvatelstvo. Ostatní města vynakládají nejvíce investičních prostředků do průmyslových a ostatních odvětví hospodářství. Tyto i další poznatky získané analýzou rozpočtů krajských měst jsou následně shrnuty v rámci syntézy. Ze zhodnocení rozpočtů krajských měst vychází návrh optimalizace rozpočtu vybraného krajského města, v tomto případě bylo zvoleno krajské město Ostrava. Návrh optimalizace rozpočtu je proveden pomocí metody benchmarking a vychází ze snížení běžných výdajů, které město Ostrava vynakládá na svůj provoz. Z výsledků vyplývá, že počet odborů města a také počet zaměstnanců je poměrně optimální, avšak výše vynaložených běžných výdajů je poměrně vysoká, jak při srovnání se střední hodnotou, tak také při srovnání s městy Brnem a Plzeň, se kterými má město Ostrava společné určité vlastnosti. Proto bylo doporučeno alespoň částečné snížení běžných výdajů, což by mohlo přispět k optimalizaci rozpočtu krajského města Ostravy.

## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

### Monografie

- [1] ČERVENKA, M., 2009. *Soustava veřejných rozpočtů*. Praha: Leges. 208 s. ISBN 80-87212-11-0.
- [2] HALÁSEK, D., 2007. *Veřejné ekonomika*. 2. přeprac. vyd. Opava: Optys. 207 s. ISBN 80-85819-60-1.
- [3] KINŠT, J. a J. PAROUBEK, 2006. *Rozpočtová skladba v roce 2007 a praktické příklady*. Olomouc: Anag. 256 s. ISBN 80-7263-356-2.
- [4] OTRUSINOVÁ, M. a D. KUBÍČKOVÁ, 2011. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek – po novele zákona o účetnictví*. Praha: C. H. Beck. 178 s. ISBN 80-7400-342-4.
- [5] PAŘÍZKOVÁ, I., 2008. *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita. 238 s. ISBN 80-210-4511-8.
- [6] PEKOVÁ, J., 2005. *Veřejné finance, úvod do problematiky*. 3. přeprac. vyd. Praha: Aspi. 528 s. ISBN 80-7357-049-1.
- [7] PEKOVÁ, J., 2011a. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR. 588 s. ISBN 80-7357-614-1.
- [8] PEKOVÁ, J., 2011b. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer ČR. 644 s. ISBN 80-7357-698-1.
- [9] PETERKOVÁ, H., 2008. *Finanční hospodaření územních samosprávných celků a jeho přezkum*. 2. dopl. vyd. Praha: Institut pro místní správu. 97 s. ISBN 80-86976-13-6.
- [10] PROVAZNÍKOVÁ, R., 2009. *Financování měst, obcí a regionů*. 2. rozšíř. vyd. Praha: GRADA. 304 s. ISBN 80-247-2789-9.
- [11] SCHNEIDEROVÁ, I., 2012. *Rozpočtová skladba 2012*. Nové Město n. Cidlinou: Archa obec účtuje. ISBN 80-260-1010-4.

**Přednášky**

- [12] PASTUSZKOVÁ, E., 2009. *Přednáška veřejné finance – Rozpočtová soustava ČR, státní rozpočet.*

**Internetové zdroje**

- [13] BŘEŇ, J., 2012. Rozpočet. In: *Deník veřejné správy* [online]. 16. 2. 2012 [cit. 2012-02-26]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6528699>.
- [14] ČESKÁ ZNALECKÁ, 2011. Odborné vyjádření: Technicko-ekonomický a právní audit s návrhem konsolidace procesu řízení. In: *Nový Jičín* [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: [http://novyjicin.cz/customers/novy-jicin/ftp/File/vedeni-mesta/auditni-zprava/odborne\\_vyjadreni-zverejneni.pdf](http://novyjicin.cz/customers/novy-jicin/ftp/File/vedeni-mesta/auditni-zprava/odborne_vyjadreni-zverejneni.pdf).
- [15] Český statistický úřad, © 2012. Malý lexikon obcí ČR 2011. *Czso.cz* [online]. 15. 12. 2011 [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/2011edicni-plan.nsf/publ/1302-11-r\\_2011](http://www.czso.cz/csu/2011edicni-plan.nsf/publ/1302-11-r_2011).
- [16] DENÍK VEŘEJNÉ SPRÁVY, 2006. Rozpočtové určení daní. In: *Deník veřejné správy* [online]. 4. 12. 2006 [cit. 2012-03-11]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6247873>.
- [17] ELIÁŠ, A., 2006a. Rozpočtové určení daní. In: *Deník veřejné správy* [online]. 28. 3. 2006 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6215961>.
- [18] ELIÁŠ, A., 2006b. Současná struktura RUD a konkrétní návrhy k zamyšlení. In: *Deník veřejné správy* [online]. 2. 5. 2006 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6220518>.
- [19] ELIÁŠ, A., 2006c. Velikostní kategorie a možnosti změn RUD. In: *Deník veřejné správy* [online]. 25. 8. 2006 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6234941>.
- [20] ELIÁŠ, A., 2009. Bude změna rozpočtového určení daní? In: *Deník veřejné správy* [online]. 13. 3. 2009 [cit. 2012-03-13]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6363433>.

- [21] ELIÁŠ, A., 2011. Rozpočtové určení daní – novelizace zákona se stává předmětem polemiky. In: *Deník veřejné správy* [online]. 24. 11. 2011 [cit. 2012-03-15]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6516121>.
- [22] HRADEC KRÁLOVÉ, 2010. Závěrečný účet za rok 2008. *Hradeckralove.org* [online]. 2010-08-16 [cit. 2012-04-03]. Dostupné z: <http://www.hradeckralove.org/file/974>.
- [23] JIHLAVA, 2009. Rozbor 2008. *Jihlava.cz* [online]. 29. 4. 2009 [cit. 2012-04-04]. Dostupné z: <http://www.jihlava.cz/hospodareni-statutarniho-mesta-jihlavy-za-rok-2008/d-470094>.
- [24] JIHLAVA, 2012. *Jihlava* [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.jihlava.cz>.
- [25] KYPETOVÁ, J., 2011. Daň z přidané hodnoty a její vliv na rozpočty obcí. In: *Deník veřejné správy* [online]. 26. 5. 2011 [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6489789>.
- [26] MAGISTRÁT MĚSTA HRADEC KRÁLOVÉ, 2012. *Hradec Králové* [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.hradeckralove.org/>.
- [27] MAGISTRÁT MĚSTA KARLOVY VARY, © 2004-2012. *Karlovy Vary* [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.mmkv.cz/index.asp?menu=1>.
- [28] MAGISTRÁT MĚSTA OLOMOUCE, © 2012. *Olomouc* [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.olomouc.eu/>.
- [29] MAGISTRÁT MĚSTA OSTRAVY, 2012. *Ostrava* [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: <http://www.ostrava.cz/cs>.
- [30] MAGISTRÁT MĚSTA PARDUBICE, 2012. *Pardubice* [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: <http://www.pardubice.eu/index.html>.
- [31] MAGISTRÁT MĚSTA PLZNĚ, © 2012. *Plzeň* [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/>.
- [32] MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA, © 2008a. *Zlín* [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: <http://www.zlin.eu/>.

- [33] MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA, © 2008b. Závěrečný účet za rok 2008. *Zlin.eu* [online]. [cit. 2012-04-02]. Dostupné z: <http://www.zlin.eu/page/38881.rozpocet-a-zaverecny-ucet-na-rok-2008/>.
- [34] MAGISTRÁT MĚSTA ZLÍNA, © 2008c. Závěrečný účet za rok 2010. *Zlin.eu* [online]. [cit. 2012-04-10]. Dostupné z: <http://www.zlin.eu/page/78508.rozpocet-na-rok-2010/>.
- [35] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2004. Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2003. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2003q4\\_partf\\_pdf.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/2003q4_partf_pdf.pdf).
- [36] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, © 2005a. Třída 3 – Kapitálové příjmy. *Mfcr.cz* [online]. [cit. 2012-03-19]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni\\_11434.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ostatni_11434.html).
- [37] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, © 2005b. ARISweb. *Mfcr.cz* [online]. [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/aris.html>.
- [38] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, ©2005c. ÚFIS. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-04-17]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ufis.html>.
- [39] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2005. Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2004. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-03-27]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2004\\_F\\_pdf.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2004_F_pdf.pdf).
- [40] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2006. Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2005. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2005\\_F\\_pdf.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2005_F_pdf.pdf).
- [41] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2007. Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2006. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-03-28]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2006\\_F\\_pdf.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2006_F_pdf.pdf).
- [42] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2008. Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2007. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2007\\_F\\_pdf.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2007_F_pdf.pdf).

- [43] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2009. Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2008. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-03-29]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2008\\_F\\_pdf.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2008_F_pdf.pdf).
- [44] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2010a. Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2009. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-03-30]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2009\\_F\\_pdf.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU2009_F_pdf.pdf).
- [45] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2010b. *ÚFIS: Prezentace údajů ÚSC* [online]. [cit. 2012-04-01]. Dostupné z: <http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/ufis/iufisusc/index.pl>.
- [46] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2011a. Návrh státního závěrečného účtu České republiky za rok 2010. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-03-30]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU\\_2010\\_F.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/SZU_2010_F.pdf).
- [47] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2011b. Hospodaření územních rozpočtů. *Mfcr.cz* [online]. ©2005 [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/PPSR\\_2011Q2\\_III\\_navrh\\_pdf.pdf](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/mfcr/PPSR_2011Q2_III_navrh_pdf.pdf).
- [48] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2007-2009. *ARISweb: Prezentace údajů ÚSC* [online]. [cit. 2012-03-31]. Dostupné z: <http://wwwinfo.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iarisusc/index.pl>.
- [49] OSTRAVA, 2012. Rozpočet statutárního města Ostrava pro rok 2012. *Ostrava.cz* [online]. 05. 04. 2012 [cit. 2012-04-15]. Dostupné z: <http://www.ostrava.cz/cs/urad/magistrat/odbory-magistratu/odbor-financi-a-rozpocet/oddeleni-rozpocetove/rozpocety/navrh-rozpocet-statutarniho-mesta-ostrava-pro-rok-2012>.
- [50] PARLAMENTNÍ SERVIS, 2012. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In: *Parlamentní servis* [online]. 9. 2. 2012 [cit. 2012-03-16]. Dostupné z: <http://www.parlamentniserwis.cz/navrh-zakona-kterym-se-meni-zakon-c-sb-o-rozpocetovem-urceni-vynosu-nekterych-dani-uzemnim-samospravnym-celkum-a-nekterym-statnim-fondum-zakon-o-rozpocetovem-urceni-dani-ve-zneni-pozdejsich-predpisu-a-dalsi-souvisejici-zakony-st.html>.



- [51] PLZEŇ, 2011. Závěrečný účet města Plzeň za rok 2010. *Plzen.eu* [online]. 16. 5. 2011 [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: <http://www.plzen.eu/zivot-v-plzni/verejne-dokumenty/rozpocet/clanky-6/zaverecny-ucet-mesta-plzne-za-rok-2010.aspx>.
- [52] STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO, © 2012. *Brno* [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.brno.cz/>.
- [53] STATUTÁRNÍ MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE. *České Budějovice* [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.c-budejovice.cz/cz/stranky/uvod.aspx>.
- [54] STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC, © 2009. *Liberec* [online]. [cit. 2012-04-23]. Dostupné z: <http://www.liberec.cz/wps/portal/statutarni-mesto-liberec>.
- [55] STATUTÁRNÍ MĚSTO ÚSTÍ NAD LABEM, 2012. *Ústí nad Labem* [online]. [cit. 2012-04-24]. Dostupné z: <http://www.usti-nad-labem.cz/cz/>.
- [56] VÁŇA, L., 2006. K legislativní úpravě RUD. In: *Deník veřejné správy* [online]. 11. 4. 2006 [cit. 2012-03-12]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6217770>.
- [57] VZDĚLÁVACÍ CENTRUM PRO VEŘEJNOU SPRÁVU ČR, © 2005. Podstata a smysl benchmarkingu. *Benchmarking.vcvscr.cz* [online]. [cit. 2012-04-26]. Dostupné z: [http://www.benchmarking.vcvscr.cz/index.php?p\\_menu=obench&hl\\_sloupec=benchmarking&detail=podstata](http://www.benchmarking.vcvscr.cz/index.php?p_menu=obench&hl_sloupec=benchmarking&detail=podstata).

### Právní předpisy

- [58] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, © 2006. Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). *Česká daňová správa* [online]. [cit. 2012-03-16]. Dostupné z: [http://cde.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cde/xsl/182\\_3587.html](http://cde.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cde/xsl/182_3587.html).
- [59] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, © 2005d. Příloha Vyhlášky č. 259/2011 Sb., podíl jednotlivých obcí na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů. *Mfcr.cz* [online]. [cit. 2012-04-14]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vyhlasky\\_64117.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vyhlasky_64117.html).

- [60] MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, © 2005e. Návrh novely zákona o rozpočtovém určení daní. *Mfcr.cz* [online]. 26. 7. 2011 [cit. 2012-03-18]. Dostupné z: [http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf\\_model\\_sdil\\_dani\\_obci\\_63342.html](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_model_sdil_dani_obci_63342.html).

### Ostatní zdroje

- [61] Informace Magistrátu města České Budějovice
- [62] Informace Magistrátu města Jihlavy
- [63] Informace Magistrátu města Karlovy Vary
- [64] Informace Magistrátu města Liberce
- [65] Informace Magistrátu města Olomouce
- [66] Informace Magistrátu města Ostravy
- [67] Informace Magistrátu města Pardubice
- [68] Informace Magistrátu města Plzeň
- [69] Informace Magistrátu města Zlín

**SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK**

ARISweb	Automatizovaný rozpočtový informační systém.
CSÚIS	Centrální systém účetních informací státu.
ČR	Česká republika.
DPH	Daň z přidané hodnoty.
DSO	Dobrovolný svazek obcí.
EU	Evropská unie.
FO	Fyzická osoba.
Kraj.	Krajské.
MHD	Městská hromadná doprava.
Nezisk. org.	Neziskové organizace.
NÚSC	Nižší územní samosprávné celky.
ORP	Obec s rozšířenou působností.
P	Příjmy.
PO	Právnícká osoba.
Reg.	Regionální.
RUD	Rozpočtové určení daní.
SZ	Sociální zabezpečení.
ÚFIS	Účetní a finanční informace státu.
V	Výdaje.
VÚSC	Vyšší územní samosprávné celky.

**SEZNAM OBRÁZKŮ**

Obr. 1 Schéma rozpočtové soustavy ČR.....	8
Obr. 2 Vztah mezi běžným a kapitálovým rozpočtem.....	12
Obr. 3 Schéma druhového členění příjmů .....	15
Obr. 4 Schéma druhového členění výdajů .....	20
Obr. 5 Vývoj příjmů a výdajů obcí a dobrovolných svazků obcí ČR v letech 2002-2010 (v mil. Kč) .....	30
Obr. 6 Vývoj daňových příjmů obcí a dobrovolných svazků obcí ČR v letech 2002-2010 (v mil. Kč) .....	33
Obr. 7 Vývoj struktury daňových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč).....	42
Obr. 8 Struktura daňových příjmů jednotlivých krajských měst za rok 2010 (v %).....	44
Obr. 9 Vývoj nedaňových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč).....	45
Obr. 10 Vývoj kapitálových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč).....	47
Obr. 11 Vývoj přijatých transferů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč).....	49
Obr. 12 Vývoj běžných výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč).....	57
Obr. 13 Vývoj struktury běžných výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč).....	59
Obr. 14 Struktura běžných výdajů krajských měst za rok 2010 (v %).....	61
Obr. 15 Vývoj kapitálových výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (v mil. Kč).....	62
Obr. 16 Struktura kapitálových výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (v %) .....	64
Obr. 17 Srovnání výše vynaložených běžných výdajů měst na jednoho zaměstnance magistrátu (v tis. Kč) .....	76

**SEZNAM TABULEK**

Tab. 1 Schéma běžného rozpočtu .....	11
Tab. 2 Schéma kapitálového rozpočtu .....	12
Tab. 3 Koeficienty velikostní kategorie obcí .....	23
Tab. 4 Přepočítací koeficienty .....	26
Tab. 5 Koeficienty postupných přechodů u obcí .....	26
Tab. 6 Přepočítací koeficienty dle novely zákona o RUD .....	28
Tab. 7 Koeficienty postupných přechodů u obcí dle novely zákona o RUD .....	29
Tab. 8 Základní charakteristiky krajských měst.....	37
Tab. 9 Index změny celkových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (v %).....	39
Tab. 10 Index změny daňových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (%).....	41
Tab. 11 Index změny nedaňových příjmů kraj. měst v letech 2007-2010 (%) .....	46
Tab. 12 Index změny kapitálových příjmů krajských měst v letech 2007-2010 (%).....	48
Tab. 13 Index změny přijatých transferů krajských měst v letech 2007-2010 (%).....	50
Tab. 14 Index změny neinvestičních přijatých transferů krajských měst v letech 2007- 2010 (%) .....	52
Tab. 15 Index změny investičních přijatých transferů krajských měst v letech 2007- 2010 (%) .....	53
Tab. 16 Index změny celkových výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (%).....	55
Tab. 17 Index změny běžných výdajů krajských měst v letech 2007-2010 (%).....	58
Tab. 18 Index změny kapitálových výdajů krajských měst v letech 2007-2010.....	63
Tab. 19 Vybrané charakteristiky krajského města Ostrava.....	71
Tab. 20 Zjednodušený rozpočet města Ostrava za roky 2010-2012 (v tis. Kč) .....	72
Tab. 21 Vybraná data krajských měst .....	75

## **SEZNAM PŘÍLOH**

Příloha P I: Tabulky pro analýzu příjmové stránky rozpočtů krajských měst

Příloha P II: Tabulky pro analýzu daňových příjmů krajských měst

Příloha P III: Tabulky pro analýzu výdajové stránky rozpočtů krajských měst

Příloha P IV: Tabulky pro analýzu běžných výdajů krajských měst

Příloha P V: Tabulky pro analýzu kapitálových výdajů rozpočtů krajských měst

## PŘÍLOHA P I: TABULKY PRO ANALÝZU PŘÍJMOVÉ STRÁNKY ROZPOČTŮ KRAJSKÝCH MĚST

PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2007 (v tis. Kč)					
Město	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Přijaté transfery	Příjmy celkem
<b>Brno</b>	7 769 741,19	856 964,10	342 106,36	2 528 481,78	<b>11 497 293,43</b>
<b>České Budějovice</b>	1 164 135,29	343 411,14	53 459,27	483 022,06	<b>2 044 027,76</b>
<b>Hradec Králové</b>	1 187 215,94	330 992,74	330 519,47	435 165,44	<b>2 283 893,59</b>
<b>Jihlava</b>	658 260,98	161 475,17	111 992,89	320 061,56	<b>1 251 790,60</b>
<b>Karlovy Vary</b>	669 069,12	76 794,52	15 582,52	311 355,97	<b>1 072 802,13</b>
<b>Liberec</b>	1 189 955,80	105 937,20	346 468,98	1 069 110,08	<b>2 711 472,06</b>
<b>Olomouc</b>	1 484 406,45	77 267,57	1 911,93	902 475,66	<b>2 466 061,61</b>
<b>Ostrava</b>	6 524 018,49	1 000 660,89	522 155,53	2 792 253,79	<b>10 839 088,70</b>
<b>Pardubice</b>	1 053 976,18	87 076,81	104 568,36	380 858,49	<b>1 626 479,84</b>
<b>Plzeň</b>	3 506 289,91	802 475,75	254 559,86	978 445,70	<b>5 541 771,22</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	1 197 814,22	69 915,26	5 121,60	709 890,99	<b>1 982 742,07</b>
<b>Zlín</b>	955 711,17	235 751,66	157 810,95	325 621,90	<b>1 674 895,68</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007)*

PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2008 (v tis. Kč)					
Město	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy	Přijaté transfery	Příjmy celkem
<b>Brno</b>	8 125 109,49	898 065,31	728 376,60	3 514 010,68	<b>13 265 562,08</b>
<b>České Budějovice</b>	1 265 082,20	363 836,62	33 338,63	566 557,75	<b>2 228 815,20</b>
<b>Hradec Králové</b>	1 275 070,00	253 351,43	146 543,92	491 876,00	<b>2 166 841,35</b>
<b>Jihlava</b>	682 548,90	166 273,58	95 723,93	369 153,98	<b>1 313 700,39</b>
<b>Karlovy Vary</b>	712 286,80	93 819,70	2 457,74	491 662,58	<b>1 300 226,82</b>
<b>Liberec</b>	1 392 164,24	129 135,06	299 479,04	930 035,44	<b>2 750 813,78</b>
<b>Olomouc</b>	1 419 116,09	78 389,43	4 274,52	1 214 350,90	<b>2 716 130,94</b>
<b>Ostrava</b>	6 813 546,04	1 073 052,17	419 980,11	2 934 849,26	<b>11 241 427,58</b>
<b>Pardubice</b>	1 180 670,92	106 086,31	131 663,76	446 287,79	<b>1 864 708,78</b>
<b>Plzeň</b>	3 740 159,31	825 331,45	244 560,30	981 066,45	<b>5 791 117,51</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	1 198 738,09	45 768,55	277,00	769 934,34	<b>2 014 717,98</b>
<b>Zlín</b>	1 047 022,30	430 945,16	88 296,06	381 146,20	<b>1 947 409,72</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2008)*

<b>PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2009 (v tis. Kč)</b>					
<b>Město</b>	<b>Daňové příjmy</b>	<b>Nedaňové příjmy</b>	<b>Kapitálové příjmy</b>	<b>Přijaté transfery</b>	<b>Příjmy celkem</b>
<b>Brno</b>	7 063 483,73	1 140 145,78	1 077 826,53	3 534 432,95	<b>12 815 888,99</b>
<b>České Budějovice</b>	1 103 030,94	412 709,57	19 302,71	554 142,95	<b>2 089 186,17</b>
<b>Hradec Králové</b>	1 181 756,01	323 345,56	99 429,85	446 722,33	<b>2 051 253,75</b>
<b>Jihlava</b>	618 531,62	114 394,44	156 465,76	409 536,15	<b>1 298 927,97</b>
<b>Karlovy Vary</b>	635 116,62	253 560,41	167,50	358 321,84	<b>1 247 166,37</b>
<b>Liberec</b>	1 225 930,04	79 791,10	48 796,66	611 089,51	<b>1 965 607,31</b>
<b>Olomouc</b>	1 188 615,44	92 519,06	257,26	744 519,92	<b>2 025 911,68</b>
<b>Ostrava</b>	5 889 728,44	1 224 931,91	343 319,54	3 252 750,87	<b>10 710 730,76</b>
<b>Pardubice</b>	1 066 510,41	85 422,24	146 496,49	491 181,92	<b>1 789 611,06</b>
<b>Plzeň</b>	3 278 100,76	1 143 436,26	206 366,93	602 484,80	<b>5 230 388,75</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	1 110 665,06	44 550,94	240,21	697 493,59	<b>1 852 949,80</b>
<b>Zlín</b>	860 285,89	258 992,77	139 297,46	383 894,20	<b>1 642 470,32</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2009)*

<b>PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2010 (v tis. Kč)</b>					
<b>Město</b>	<b>Daňové příjmy</b>	<b>Nedaňové příjmy</b>	<b>Kapitálové příjmy</b>	<b>Přijaté transfery</b>	<b>Příjmy celkem</b>
<b>Brno</b>	7 489 353,07	996 572,17	1 575 942,95	4 039 522,40	<b>14 101 390,59</b>
<b>České Budějovice</b>	1 153 835,88	396 901,10	78 448,23	572 458,50	<b>2 201 643,71</b>
<b>Hradec Králové</b>	1 241 221,05	310 268,14	195 020,90	466 599,55	<b>2 213 109,64</b>
<b>Jihlava</b>	611 622,11	45 043,16	82 360,39	527 737,67	<b>1 266 763,33</b>
<b>Karlovy Vary</b>	644 108,46	153 738,44	212,60	483 992,45	<b>1 282 051,95</b>
<b>Liberec</b>	1 204 191,87	114 862,45	17 421,19	773 300,04	<b>2 109 775,55</b>
<b>Olomouc</b>	1 337 614,81	66 191,86	-	864 183,08	<b>2 267 989,75</b>
<b>Ostrava</b>	6 030 344,02	1 144 684,54	391 604,67	3 503 945,44	<b>11 070 578,67</b>
<b>Pardubice</b>	1 173 058,35	129 576,32	434 068,73	584 765,92	<b>2 321 469,32</b>
<b>Plzeň</b>	3 425 751,71	1 202 131,68	201 939,02	979 423,94	<b>5 809 246,35</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	1 129 930,71	44 708,96	10 375,55	1 153 958,18	<b>2 338 973,40</b>
<b>Zlín</b>	913 555,07	257 888,68	152 139,33	738 820,63	<b>2 062 403,71</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ÚFIS (2010)*



## PŘÍLOHA P II: TABULKY PRO ANALÝZU DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ KRAJSKÝCH MĚST

DAŇOVÉ PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2007 (v tis. Kč)						
Město	Daň z příjmů FO	Daň z příjmů PO	DPH	Daň z nemovitostí	Ostatní daně a poplatky	Daňové příjmy celkem
<b>Brno</b>	2 108 433,35	2 142 035,65	2 880 210,67	139 107,19	499 954,33	<b>7 769 741,19</b>
<b>České Budějovice</b>	296 703,99	320 205,27	377 842,80	35 379,20	134 004,03	<b>1 164 135,29</b>
<b>Hradec Králové</b>	325 053,75	318 661,68	375 961,41	49 150,13	118 388,97	<b>1 187 215,94</b>
<b>Jihlava</b>	154 614,77	193 309,01	203 046,72	28 020,46	79 270,02	<b>658 260,98</b>
<b>Karlovy Vary</b>	186 052,92	162 732,93	202 226,95	22 756,97	95 299,35	<b>669 069,12</b>
<b>Liberec</b>	325 020,54	302 892,68	393 709,68	37 008,09	131 324,81	<b>1 189 955,80</b>
<b>Olomouc</b>	392 773,96	402 891,84	489 286,39	48 631,59	150 822,67	<b>1 484 406,45</b>
<b>Ostrava</b>	1 659 578,70	1 915 783,93	2 428 454,95	114 462,10	405 738,81	<b>6 524 018,49</b>
<b>Pardubice</b>	277 387,66	266 670,85	353 145,85	43 376,41	113 395,41	<b>1 053 976,18</b>
<b>Plzeň</b>	933 929,42	1 063 046,49	1 283 022,40	67 784,29	158 507,31	<b>3 506 289,91</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	294 655,38	322 524,70	377 064,74	25 314,50	178 254,90	<b>1 197 814,22</b>
<b>Zlín</b>	263 274,49	257 266,52	309 809,02	28 161,20	97 199,94	<b>955 711,17</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007)*

DAŇOVÉ PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2008 (v tis. Kč)						
Město	Daň z příjmů FO	Daň z příjmů PO	DPH	Daň z nemovitostí	Ostatní daně a poplatky	Daňové příjmy celkem
<b>Brno</b>	2 015 132,16	2 339 127,60	3 145 939,04	132 869,19	492 041,50	<b>8 125 109,49</b>
<b>České Budějovice</b>	293 978,46	365 714,75	436 626,82	34 237,56	134 524,61	<b>1 265 082,20</b>
<b>Hradec Králové</b>	317 984,38	357 957,30	433 686,20	49 000,43	116 442,49	<b>1 275 070,80</b>
<b>Jihlava</b>	142 939,13	216 358,66	219 450,98	21 195,76	82 604,37	<b>682 548,90</b>
<b>Karlovy Vary</b>	168 005,44	199 674,46	220 676,43	22 580,03	101 350,44	<b>712 286,80</b>
<b>Liberec</b>	332 557,88	414 143,06	460 257,08	38 574,12	146 632,10	<b>1 392 164,24</b>
<b>Olomouc</b>	338 416,30	401 712,46	471 806,85	51 566,65	155 613,83	<b>1 419 116,09</b>
<b>Ostrava</b>	1 556 908,42	2 077 770,04	2 634 433,85	113 318,13	431 115,60	<b>6 813 546,04</b>
<b>Pardubice</b>	281 876,88	330 965,35	408 342,88	42 451,91	117 033,90	<b>1 180 670,92</b>
<b>Plzeň</b>	903 826,52	1 175 221,71	1 410 483,62	78 740,68	171 886,78	<b>3 740 159,31</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	275 072,41	324 366,52	436 800,34	26 421,48	136 077,34	<b>1 198 738,09</b>
<b>Zlín</b>	257 080,50	316 022,28	354 283,73	28 718,98	90 916,81	<b>1 047 022,30</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2008)*

<b>DAŇOVÉ PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2009 (v tis. Kč)</b>						
<b>Město</b>	<b>Daň z příjmů FO</b>	<b>Daň z příjmů PO</b>	<b>DPH</b>	<b>Daň z nemovitostí</b>	<b>Ostatní daně a poplatky</b>	<b>Daňové příjmy celkem</b>
<b>Brno</b>	1 702 251,88	1 704 601,02	3 087 252,86	128 879,06	440 498,91	<b>7 063 483,73</b>
<b>České Budějovice</b>	247 099,82	267 256,14	429 337,73	35 281,55	124 055,70	<b>1 103 030,94</b>
<b>Hradec Králové</b>	254 376,56	263 306,50	428 096,33	132 102,38	103 874,24	<b>1 181 756,01</b>
<b>Jihlava</b>	125 466,11	176 597,09	203 475,98	48 757,98	64 234,46	<b>618 531,62</b>
<b>Karlovy Vary</b>	129 545,31	161 226,85	217 374,53	45 377,18	81 592,75	<b>635 116,62</b>
<b>Liberec</b>	286 891,77	294 104,65	446 658,15	74 579,38	123 696,09	<b>1 225 930,04</b>
<b>Olomouc</b>	267 710,61	286 256,10	456 780,44	51 259,22	126 609,07	<b>1 188 615,44</b>
<b>Ostrava</b>	1 351 302,16	1 492 577,99	2 567 991,17	104 417,14	373 439,98	<b>5 889 728,44</b>
<b>Pardubice</b>	232 558,08	250 960,91	395 012,26	80 680,68	107 298,48	<b>1 066 510,41</b>
<b>Plzeň</b>	767 404,24	874 544,28	1 412 885,07	78 507,97	144 759,20	<b>3 278 100,76</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	240 021,51	246 858,87	427 347,45	106 126,40	90 310,83	<b>1 110 665,06</b>
<b>Zlín</b>	201 207,93	212 434,00	337 005,22	30 262,75	79 375,99	<b>860 285,89</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2009)*

<b>DAŇOVÉ PŘÍJMY KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2010 (v tis. Kč)</b>						
<b>Město</b>	<b>Daň z příjmů FO</b>	<b>Daň z příjmů PO</b>	<b>DPH</b>	<b>Daň z nemovitostí</b>	<b>Ostatní daně a poplatky</b>	<b>Daňové příjmy celkem</b>
<b>Brno</b>	1 792 094,27	1 836 632,15	3 250 169,96	202 860,28	407 596,41	<b>7 489 353,07</b>
<b>České Budějovice</b>	268 869,14	264 283,02	451 592,25	52 868,28	116 223,19	<b>1 153 835,88</b>
<b>Hradec Králové</b>	282 190,74	251 793,10	450 766,24	162 010,05	94 460,92	<b>1 241 221,05</b>
<b>Jihlava</b>	133 479,60	159 865,34	221 623,91	57 207,26	39 446,00	<b>611 622,11</b>
<b>Karlovy Vary</b>	141 459,92	132 853,74	228 295,17	69 544,55	71 955,08	<b>644 108,46</b>
<b>Liberec</b>	297 646,70	249 306,51	487 075,79	58 508,99	111 653,91	<b>1 204 191,90</b>
<b>Olomouc</b>	302 363,91	295 910,56	480 826,91	148 526,44	109 986,99	<b>1 337 614,81</b>
<b>Ostrava</b>	1 402 774,94	1 446 617,21	2 688 615,53	161 885,51	330 450,83	<b>6 030 344,02</b>
<b>Pardubice</b>	248 882,32	261 418,27	427 523,82	130 142,39	105 091,56	<b>1 173 058,36</b>
<b>Plzeň</b>	819 067,54	860 894,48	1 494 484,63	129 087,07	122 217,99	<b>3 425 751,71</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	252 375,76	236 453,14	455 477,04	96 471,72	89 153,06	<b>1 129 930,72</b>
<b>Zlín</b>	219 801,01	212 729,90	359 861,41	47 850,88	73 311,87	<b>913 555,07</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ÚFIS (2010)*

**PŘÍLOHA P III: TABULKY PRO ANALÝZU VÝDAJOVÉ STRÁNKY  
ROZPOČTŮ KRAJSKÝCH MĚST**

<b>VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2007 (v tis. Kč)</b>			
<b>Město</b>	<b>Běžné výdaje</b>	<b>Kapitálové výdaje</b>	<b>Výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	8 665 919,00	3 261 886,57	<b>11 927 805,57</b>
<b>České Budějovice</b>	1 524 697,74	458 245,56	<b>1 982 943,30</b>
<b>Hradec Králové</b>	1 667 394,17	705 720,15	<b>2 373 114,32</b>
<b>Jihlava</b>	909 862,96	219 737,96	<b>1 129 600,92</b>
<b>Karlovy Vary</b>	803 753,51	389 313,24	<b>1 193 066,75</b>
<b>Liberec</b>	1 567 161,98	1 123 791,56	<b>2 690 953,54</b>
<b>Olomouc</b>	1 542 869,74	1 219 719,33	<b>2 762 589,07</b>
<b>Ostrava</b>	7 877 001,08	2 378 369,67	<b>10 255 370,75</b>
<b>Pardubice</b>	1 192 225,96	344 421,08	<b>1 536 647,04</b>
<b>Plzeň</b>	3 551 625,93	1 884 992,50	<b>5 436 618,43</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	1 669 831,58	649 901,62	<b>2 319 733,20</b>
<b>Zlín</b>	1 155 708,62	446 394,00	<b>1 602 102,62</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007)*

<b>VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2008 (v tis. Kč)</b>			
<b>Město</b>	<b>Běžné výdaje</b>	<b>Kapitálové výdaje</b>	<b>Výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	9 138 297,88	3 544 906,27	<b>12 683 204,15</b>
<b>České Budějovice</b>	1 634 801,89	633 901,09	<b>2 268 702,98</b>
<b>Hradec Králové</b>	1 676 781,32	565 317,76	<b>2 242 099,08</b>
<b>Jihlava</b>	962 446,48	313 175,16	<b>1 275 621,64</b>
<b>Karlovy Vary</b>	856 717,39	707 508,67	<b>1 564 226,06</b>
<b>Liberec</b>	1 750 575,90	1 044 389,37	<b>2 794 965,27</b>
<b>Olomouc</b>	1 701 276,66	961 842,59	<b>2 663 119,25</b>
<b>Ostrava</b>	8 176 109,89	2 512 496,79	<b>10 688 606,68</b>
<b>Pardubice</b>	1 255 271,39	428 254,14	<b>1 683 525,53</b>
<b>Plzeň</b>	3 701 039,58	2 200 268,69	<b>5 901 308,27</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	1 645 745,75	374 605,30	<b>2 020 351,05</b>
<b>Zlín</b>	1 496 080,44	420 693,33	<b>1 916 773,77</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2008)*

<b>VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2009 (v tis. Kč)</b>			
<b>Město</b>	<b>Běžné výdaje</b>	<b>Kapitálové výdaje</b>	<b>Výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	9 811 677,25	3 439 600,61	<b>13 251 277,86</b>
<b>České Budějovice</b>	1 585 120,19	839 824,56	<b>2 424 944,75</b>
<b>Hradec Králové</b>	1 689 532,33	744 481,90	<b>2 434 014,23</b>
<b>Jihlava</b>	957 214,80	243 472,87	<b>1 200 687,67</b>
<b>Karlovy Vary</b>	909 269,01	768 723,22	<b>1 677 992,23</b>
<b>Liberec</b>	1 758 802,21	303 500,07	<b>2 062 302,28</b>
<b>Olomouc</b>	1 886 519,50	653 691,36	<b>2 540 210,86</b>
<b>Ostrava</b>	8 285 261,30	2 864 288,83	<b>11 149 550,13</b>
<b>Pardubice</b>	1 384 473,61	560 872,27	<b>1 945 345,88</b>
<b>Plzeň</b>	3 994 399,18	2 261 438,93	<b>6 255 838,11</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	1 675 167,25	673 055,54	<b>2 348 222,79</b>
<b>Zlín</b>	1 302 007,46	337 365,73	<b>1 639 373,19</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2009)*

<b>VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2010 (v tis. Kč)</b>			
<b>Město</b>	<b>Běžné výdaje</b>	<b>Kapitálové výdaje</b>	<b>Výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	10 386 376,89	3 162 497,57	<b>13 548 874,46</b>
<b>České Budějovice</b>	1 633 068,11	748 714,90	<b>2 381 783,01</b>
<b>Hradec Králové</b>	1 660 772,01	595 844,06	<b>2 256 616,07</b>
<b>Jihlava</b>	939 439,78	257 925,54	<b>1 197 365,32</b>
<b>Karlovy Vary</b>	871 591,01	382 312,80	<b>1 253 903,81</b>
<b>Liberec</b>	1 789 003,35	1 846 221,75	<b>3 635 225,10</b>
<b>Olomouc</b>	1 922 957,70	473 110,36	<b>2 396 068,06</b>
<b>Ostrava</b>	9 312 203,89	2 538 944,57	<b>11 851 148,46</b>
<b>Pardubice</b>	1 361 765,05	674 610,55	<b>2 036 375,60</b>
<b>Plzeň</b>	4 031 980,46	1 595 955,45	<b>5 627 935,91</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	1 597 948,01	883 882,09	<b>2 481 830,10</b>
<b>Zlín</b>	1 362 773,00	771 281,52	<b>2 134 054,52</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ÚFIS (2010)*

## PŘÍLOHA P IV: TABULKY PRO ANALÝZU BĚŽNÝCH VÝDAJŮ KRAJSKÝCH MĚST

BĚŽNÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2007 (v tis. Kč)							
Město	Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	Služby pro obyvatelstvo	Sociální věci a politika zaměstnanosti	Bezpečnost státu a právní ochrana	Všeobecná veřejná správa a služby	Běžné výdaje celkem
<b>Brno</b>	12 433,80	1 862 840,33	2 697 353,80	1 134 374,23	293 801,29	2 665 115,55	<b>8 665 919,00</b>
<b>České Budějovice</b>	3 912,44	330 286,27	451 017,48	354 956,90	50 774,86	333 749,79	<b>1 524 697,74</b>
<b>Hradec Králové</b>	6 032,53	264 217,92	714 688,15	309 619,11	53 577,78	319 258,68	<b>1 667 394,74</b>
<b>Jihlava</b>	5 738,81	79 426,10	305 618,34	236 018,68	25 807,76	257 253,27	<b>909 862,96</b>
<b>Karlovy Vary</b>	10 544,24	129 184,74	299 054,06	143 492,40	33 206,97	188 271,10	<b>803 753,51</b>
<b>Liberec</b>	2 633,35	343 720,54	601 133,96	245 172,96	52 241,15	322 260,02	<b>1 567 161,98</b>
<b>Olomouc</b>	6 744,84	289 552,41	613 205,84	243 151,78	50 152,36	340 062,51	<b>1 542 869,74</b>
<b>Ostrava</b>	14 551,63	1 412 012,36	2 275 508,24	1 417 234,92	361 376,32	2 396 317,61	<b>7 877 001,08</b>
<b>Pardubice</b>	2 093,22	199 606,02	394 803,37	218 053,26	66 745,79	310 924,30	<b>1 192 225,96</b>
<b>Plzeň</b>	5 641,82	986 604,07	1 268 772,17	355 958,52	114 325,25	820 324,10	<b>3 551 625,93</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	1 608,70	264 614,03	483 886,52	331 977,50	78 459,37	509 285,46	<b>1 669 831,58</b>
<b>Zlín</b>	4 883,86	160 665,70	443 663,74	210 810,29	50 383,85	285 301,18	<b>1 155 708,62</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007)*

<b>BĚŽNÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2008 (v tis. Kč)</b>							
<b>Město</b>	Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	Služby pro obyvatelstvo	Sociální věci a politika zaměstnanosti	Bezpečnost státu a právní ochrana	Všeobecná veřejná správa a služby	<b>Běžné výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	13 590,78	1 902 761,35	2 715 344,43	1 347 107,29	316 884,98	2 842 609,05	<b>9 138 297,88</b>
<b>České Budějovice</b>	4 332,96	336 573,83	477 445,03	403 231,59	53 492,97	359 725,51	<b>1 634 801,89</b>
<b>Hradec Králové</b>	6 841,77	234 483,31	732 203,29	315 792,88	55 512,47	331 947,60	<b>1 676 781,32</b>
<b>Jihlava</b>	5 610,17	85 453,73	326 504,24	241 818,12	26 211,66	276 848,56	<b>962 446,48</b>
<b>Karlovy Vary</b>	8 256,87	125 364,52	299 502,50	180 362,29	33 154,93	210 076,28	<b>856 717,39</b>
<b>Liberec</b>	3 098,84	351 500,66	658 919,05	283 329,46	55 689,89	398 038,00	<b>1 750 575,90</b>
<b>Olomouc</b>	6 823,59	323 293,10	670 760,50	244 424,84	54 027,70	401 946,93	<b>1 701 276,66</b>
<b>Ostrava</b>	16 297,32	1 566 372,76	2 425 381,21	1 453 016,82	371 843,35	2 343 198,43	<b>8 176 109,89</b>
<b>Pardubice</b>	2 357,12	205 466,61	417 576,90	258 644,20	51 137,92	320 088,64	<b>1 255 271,39</b>
<b>Plzeň</b>	7 146,08	944 096,41	1 374 000,90	402 302,56	123 762,47	849 731,16	<b>3 701 039,58</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	2 875,13	286 465,07	508 148,81	314 970,74	74 532,70	458 753,30	<b>1 645 745,75</b>
<b>Zlín</b>	8 562,16	173 101,98	697 772,80	229 705,46	57 343,13	329 594,91	<b>1 496 080,44</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2008)*

<b>BĚŽNÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2009 (v tis. Kč)</b>							
<b>Město</b>	Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	Služby pro obyvatelstvo	Sociální věci a politika zaměstnanosti	Bezpečnost státu a právní ochrana	Všeobecná veřejná správa a služby	<b>Běžné výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	13 121,72	1 957 489,15	2 956 154,00	1 367 113,24	321 429,69	3 196 369,45	<b>9 811 677,25</b>
<b>České Budějovice</b>	4 455,51	322 368,03	474 714,60	401 743,07	57 008,32	324 830,66	<b>1 585 120,19</b>
<b>Hradec Králové</b>	7 149,44	253 201,80	742 199,12	322 054,57	55 453,68	309 473,72	<b>1 689 532,33</b>
<b>Jihlava</b>	5 828,13	87 245,45	302 634,11	255 028,34	26 709,61	279 769,16	<b>957 214,80</b>
<b>Karlovy Vary</b>	8 035,10	134 196,86	335 771,55	195 504,43	35 737,62	200 023,45	<b>909 269,01</b>
<b>Liberec</b>	3 376,82	390 939,57	618 033,88	306 754,83	57 650,95	382 046,16	<b>1 758 802,21</b>
<b>Olomouc</b>	7 697,10	355 930,75	717 497,61	259 290,63	53 041,61	493 061,80	<b>1 886 519,50</b>
<b>Ostrava</b>	16 574,34	1 640 001,72	2 475 308,72	1 380 440,42	398 997,75	2 373 938,35	<b>8 285 261,30</b>
<b>Pardubice</b>	2 774,32	225 344,33	469 484,07	286 438,05	52 850,70	347 582,14	<b>1 384 473,61</b>
<b>Plzeň</b>	7 338,15	1 088 935,25	1 435 548,67	426 641,44	140 213,17	895 722,50	<b>3 994 399,18</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	3 319,80	298 774,37	506 921,78	306 363,17	71 688,00	488 100,13	<b>1 675 167,25</b>
<b>Zlín</b>	7 479,47	179 613,36	522 528,47	258 433,91	54 253,21	279 699,04	<b>1 302 007,46</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2009)*

<b>BĚŽNÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2010 (v tis. Kč)</b>							
<b>Město</b>	Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	Služby pro obyvatelstvo	Sociální věci a politika zaměstnanosti	Bezpečnost státu a právní ochrana	Všeobecná veřejná správa a služby	<b>Běžné výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	14 824,55	2 336 055,23	3 088 074,75	1 386 965,06	367 688,82	3 192 768,48	<b>10 386 376,89</b>
<b>České Budějovice</b>	4 891,26	306 773,17	460 381,24	407 759,65	58 584,09	394 678,70	<b>1 633 068,11</b>
<b>Hradec Králové</b>	7 069,40	243 162,42	720 874,86	313 008,97	59 876,82	316 779,54	<b>1 660 772,01</b>
<b>Jihlava</b>	8 445,88	100 533,58	269 404,55	262 804,59	26 710,88	371 540,30	<b>939 439,78</b>
<b>Karlovy Vary</b>	7 129,69	119 958,16	318 571,70	199 600,52	36 533,89	189 797,05	<b>871 591,01</b>
<b>Liberec</b>	3 378,68	292 711,10	741 377,60	317 846,35	53 162,19	380 527,43	<b>1 789 003,35</b>
<b>Olomouc</b>	7 237,92	333 097,41	724 055,27	281 843,35	62 187,35	514 536,40	<b>1 922 957,70</b>
<b>Ostrava</b>	16 507,11	1 561 522,35	2 604 814,81	1 392 593,69	388 456,32	3 348 309,61	<b>9 312 203,89</b>
<b>Pardubice</b>	2 472,36	220 653,95	445 408,16	293 052,17	50 880,35	349 298,06	<b>1 361 765,05</b>
<b>Plzeň</b>	9 663,88	1 077 008,50	1 443 262,14	454 025,53	140 714,91	907 305,50	<b>4 031 980,46</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	2 621,22	281 027,54	479 838,53	314 664,47	65 235,78	454 560,47	<b>1 597 948,01</b>
<b>Zlín</b>	6 617,60	186 628,80	580 103,69	285 081,11	59 986,07	244 355,73	<b>1 362 773,00</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ÚFIS (2010)*



## PŘÍLOHA P V: TABULKY PRO ANALÝZU KAPITÁLOVÝCH VÝDAJŮ KRAJSKÝCH MĚST

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2007 (v tis. Kč)							
Město	Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	Služby pro obyvatelstvo	Sociální věci a politika zaměstnanosti	Bezpečnost státu a právní ochrana	Všeobecná veřejná správa a služby	Kapitálové výdaje celkem
<b>Brno</b>	-	1 117 338,53	1 631 479,53	132 238,79	23 318,44	357 511,28	<b>3 261 886,57</b>
<b>České Budějovice</b>	340,40	232 648,37	176 812,94	3 840,08	2 919,64	41 684,13	<b>458 245,56</b>
<b>Hradec Králové</b>	16 378,36	309 523,18	339 270,47	12 918,35	5 704,10	21 925,69	<b>705 720,15</b>
<b>Jihlava</b>	2 757,78	59 705,21	133 328,60	4 769,46	693,70	18 483,21	<b>219 737,96</b>
<b>Karlovy Vary</b>	500,00	80 231,48	288 649,60	-	3 899,63	16 032,53	<b>389 313,24</b>
<b>Liberec</b>	-	96 376,55	975 082,14	-	8 890,76	43 442,11	<b>1 123 791,56</b>
<b>Olomouc</b>	-	994 388,43	206 067,43	1 062,76	17 188,69	1 012,02	<b>1 219 719,33</b>
<b>Ostrava</b>	2 456,87	637 676,63	1 033 595,63	98 822,59	76 779,11	529 038,84	<b>2 378 369,67</b>
<b>Pardubice</b>	-	104 984,22	186 177,84	12 216,27	6 311,60	34 731,15	<b>344 421,08</b>
<b>Plzeň</b>	-	1 350 750,81	422 389,53	21 486,06	23 396,56	66 969,54	<b>1 884 992,50</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	81,06	351 179,44	207 178,74	20 739,69	7 893,42	62 829,27	<b>649 901,62</b>
<b>Zlín</b>	-	58 484,99	324 700,41	8 458,93	7 956,69	46 792,98	<b>446 394,00</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2007)*

<b>KAPITÁLOVÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2008 (v tis. Kč)</b>							
<b>Město</b>	Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	Služby pro obyvatelstvo	Sociální věci a politika zaměstnanosti	Bezpečnost státu a právní ochrana	Všeobecná veřejná správa a služby	<b>Kapitálové výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	507,06	1 686 729,23	1 292 312,39	96 439,17	63 207,89	405 710,53	<b>3 544 906,27</b>
<b>České Budějovice</b>	36,52	425 034,03	185 149,62	5 163,72	3 929,78	14 587,42	<b>633 901,09</b>
<b>Hradec Králové</b>	8 656,66	244 661,91	280 071,42	307,42	8 546,77	23 073,58	<b>565 317,76</b>
<b>Jihlava</b>	5 122,41	93 640,57	190 642,99	3 522,54	2 010,35	18 236,30	<b>313 175,16</b>
<b>Karlovy Vary</b>	372,00	105 869,60	579 320,67	496,02	4 596,71	16 853,67	<b>707 508,67</b>
<b>Liberec</b>	-	53 228,65	926 593,47	-	8 766,43	55 800,82	<b>1 044 389,37</b>
<b>Olomouc</b>	-	790 074,97	156 988,02	2 341,63	7 714,56	4 723,41	<b>961 842,59</b>
<b>Ostrava</b>	643,59	503 379,18	1 241 977,55	33 175,74	115 009,49	618 311,24	<b>2 512 496,79</b>
<b>Pardubice</b>	-	152 816,21	207 473,05	1 884,47	8 392,30	57 688,11	<b>428 254,14</b>
<b>Plzeň</b>	-	1 350 862,49	773 386,36	15 239,05	22 298,42	38 482,37	<b>2 200 268,69</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	-	212 351,27	133 894,69	12 601,24	4 004,61	11 753,49	<b>374 605,30</b>
<b>Zlín</b>	-	158 896,73	146 870,84	72 867,88	11 483,13	30 574,75	<b>420 693,33</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2008)*

<b>KAPITÁLOVÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2009 (v tis. Kč)</b>							
<b>Město</b>	Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	Služby pro obyvatelstvo	Sociální věci a politika zaměstnanosti	Bezpečnost státu a právní ochrana	Všeobecná veřejná správa a služby	<b>Kapitálové výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	3 076,72	1 360 282,10	1 721 333,76	21 217,34	30 314,70	303 375,99	<b>3 439 600,61</b>
<b>České Budějovice</b>	9 117,76	520 762,17	284 823,60	7 024,07	2 801,73	15 295,23	<b>839 824,56</b>
<b>Hradec Králové</b>	13 646,34	128 289,52	564 854,37	5 913,67	8 070,49	23 707,51	<b>744 481,90</b>
<b>Jihlava</b>	74,97	50 357,03	151 284,74	889,91	11 737,24	29 128,98	<b>243 472,87</b>
<b>Karlovy Vary</b>	4 986,36	217 910,44	522 505,96	1 789,61	5 116,01	16 414,84	<b>768 723,22</b>
<b>Liberec</b>	172,88	90 981,52	149 114,90	95,88	2 282,91	60 851,98	<b>303 500,07</b>
<b>Olomouc</b>	490,59	491 628,99	114 858,84	5 737,16	5 198,88	35 776,90	<b>653 691,36</b>
<b>Ostrava</b>	33,80	653 645,70	1 464 554,52	17 003,66	102 822,18	626 228,97	<b>2 864 288,83</b>
<b>Pardubice</b>	86,28	218 302,86	311 600,74	5 264,44	2 742,69	22 875,26	<b>560 872,27</b>
<b>Plzeň</b>	-	1 353 297,13	858 993,79	4 357,84	22 462,33	22 327,84	<b>2 261 438,93</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	754,00	82 689,31	492 396,74	80 624,94	3 317,08	13 273,47	<b>673 055,54</b>
<b>Zlín</b>	374,60	121 427,80	187 337,48	178,78	17 433,53	10 613,54	<b>337 365,73</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ARISweb (2009)*

<b>KAPITÁLOVÉ VÝDAJE KRAJSKÝCH MĚST ZA ROK 2010 (v tis. Kč)</b>							
<b>Město</b>	Zemědělství, lesní hospodářství, rybolov	Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	Služby pro obyvatelstvo	Sociální věci a politika zaměstnanosti	Bezpečnost státu a právní ochrana	Všeobecná veřejná správa a služby	<b>Kapitálové výdaje celkem</b>
<b>Brno</b>	3 544,09	996 007,56	1 807 654,70	44 852,02	27 104,79	283 334,41	<b>3 162 497,57</b>
<b>České Budějovice</b>	1 126,08	457 734,76	253 423,55	24 574,28	3 005,17	8 851,06	<b>748 714,90</b>
<b>Hradec Králové</b>	10 612,92	101 508,89	437 900,70	6 187,58	5 347,22	34 286,74	<b>595 844,05</b>
<b>Jihlava</b>	3 538,49	66 322,74	150 741,45	3 978,32	469,08	32 875,46	<b>257 925,54</b>
<b>Karlovy Vary</b>	5 057,70	116 557,46	251 996,33	-	2 469,27	6 232,04	<b>382 312,80</b>
<b>Liberec</b>	118,26	197 168,42	1 383 301,56	1 359,81	11 443,94	252 829,79	<b>1 846 221,78</b>
<b>Olomouc</b>	2 221,40	344 812,97	80 677,37	2 682,82	22 733,14	19 982,66	<b>473 110,36</b>
<b>Ostrava</b>	147,99	555 691,33	1 189 640,25	27 543,58	74 845,17	691 076,25	<b>2 538 944,57</b>
<b>Pardubice</b>	175,43	222 597,40	374 205,63	30 607,84	3 801,72	43 222,56	<b>674 610,58</b>
<b>Plzeň</b>	-	975 006,71	547 458,35	29 277,48	23 428,71	20 784,20	<b>1 595 955,45</b>
<b>Ústí nad Labem</b>	96,48	40 878,79	787 286,44	52 589,91	1 095,00	1 935,46	<b>883 882,08</b>
<b>Zlín</b>	59,49	74 679,27	684 482,08	4 315,99	5 447,66	2 297,03	<b>771 281,52</b>

*Zdroj: Vlastní zpracování na základě dat ÚFIS (2010)*